

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

http://www.vlada.si/

PREDSEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA

L J U B L J A N A

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR

Prejeto:	08-10-2012		
Šifra:	435-01/12-16/1		
Povezava:			
EPA:	684-VI	EU:	
Sign. zn.:			
Kratice:			

EVA: 2012-1611-0123
Številka: 00712-52/2012/11
Ljubljana, 4. 10. 2012

Vlada Republike Slovenije je na 32. redni seji dne 4. 10. 2012 določila besedilo:

– Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini,

ki vam ga pošiljamo v prvo obravnavo na podlagi 114. člena poslovnika Državnega zbora.

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena poslovnika Vlade Republike Slovenije in na podlagi 235. člena poslovnika Državnega zbora določila, da bodo kot njeni predstavniki na sejah Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- dr. Janez Šušteršič, minister za finance
- Aleš Živkovič, državni sekretar, Ministrstvo za finance,
- dr. Dejan Krušec, državni sekretar, Ministrstvo za finance,
- mag. Tamara Prezelj, generalna direktorica Direktorata za sistem davčnih, carinskih in drugih javnih prihodkov, Ministrstvo za finance,
- Jožica Kastelic, vodja Sektorja za davčni in carinski sistem, Ministrstvo za finance,
- Lucija Perko Vovk, podsekretarka, Ministrstvo za finance,
- Dominik Kuzma, podsekretar, Ministrstvo za finance,
- Irena Zakotnik, podsekretarka, Ministrstvo za finance,
- mag. Edina Ključanin, podsekretarka, Ministrstvo za finance,
- mag. Neva Žibrik, sekretarka, Ministrstvo za finance.

Dr. Božo PREDALIČ
GENERALNI SEKRETAR

PRILOGA: 1

**PREDLOG
PRVA OBRAVNAVA
EVA: 2012-1611-0123**

**ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOHODNINI**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

1.1. Ocena stanja

1.1.1. Splošno

Veljavni Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11 – ZUKD-1, 24/12, 30/12 in 40/12 - ZUJF; v nadaljnjem besedilu: ZDoh-2) je bil sprejet v okviru davčne reforme leta 2006 in se je začel uporabljati 1. januarja 2007. Z ZDoh-2 je določen sistem obdavčitve dohodkov fizičnih oseb, po katerem se aktivni dohodki fizičnih oseb v načelu obdavčujejo preko letne davčne osnove, sintetično preko progresivnih davčnih stopenj, in ob upoštevanju davčnih olajšav; pasivni dohodki pa se v načelu obdavčujejo z dohodnino po proporcionalni stopnji in brez upoštevanja davčnih olajšav. Dohodki, ki se obdavčujejo po proporcionalnih stopnjah, so obresti, dividende in dobiček iz kapitala.

1.1.2. Ugotavljanje davčne osnove od dohodkov fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost, z upoštevanjem normiranih odhodkov po veljavni ureditvi

Poenostavljen način ugotavljanja davčne osnove od dohodkov iz dejavnosti, kot izjema od splošnega načina ugotavljanja davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, je bil v Sloveniji uveden že s prvim slovenskim zakonom, ki je uvedel dohodnino, kot sintetični davek od vseh dohodkov fizičnih oseb, po katerem se je odmerjala dohodnina za leto 1991. Po tem zakonu so zavezanci, ki so opravljali določene poklicne in druge dejavnosti, ugotavljali davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov.

V okviru davčne reforme leta 2004 se je z Zakonom o dohodnini (Uradni list RS, št. 54/04, v nadaljnjem besedilu: ZDoh-1) pri obdavčevanju dohodkov fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost, uvedla možnost ugotavljanja davčne osnove z uporabo normiranih odhodkov. Višina normiranih odhodkov je bila določena v višini 25%. S prvo vsebinsko pomembnejšo novelo ZDoh-1 s konca leta 2005, se je za kmetijsko in dopolnilno dejavnost, za katero je mogoče davčno osnovo ugotavljati na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, povečal delež priznanih normiranih odhodkov s 25 na 70%. S spremembami, ki jih je uvedel ZDoh-2, je bila na področju določanja davčne osnove fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost z uporabo normiranih odhodkov, večjemu številu zavezancev dana možnost, da se odločijo za ugotavljanje

davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov; to je posledica ureditve iz Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 42/06), ki je za določene samostojne podjetnike poenostavil obveznosti v zvezi z vodenjem poslovnih knjig, in zvišal prag, do katerega je še mogoč vstop v sistem normiranih odhodkov, s 25.037 evrov (preračun iz 6 milijonov tolarjev, kot je bila meja za vstop v sistem pred sprejetjem ZDoh-2), na 42.000 evrov.

V skladu z ZDoh-2 se davčna osnova od dohodkov iz opravljanja dejavnosti po osnovnem principu določi kot razlika med prihodki in odhodki, če ni z zakonom drugače določeno. Za ugotavljanje prihodkov in odhodkov se v načelu uporabljajo predpisi o obdavčitvi dohodkov pravnih oseb. V skladu z zakonom se za ugotavljanje dobička priznajo prihodki in odhodki, ugotovljeni v izkazu poslovnega izida oziroma letnem poročilu, ki ustreza izkazu poslovnega izida ter prikazuje prihodke, odhodke in poslovni izid, na podlagi zakona in računovodskih standardov, uvedenih v skladu z njim. Določanje prihodkov in odhodkov, v največji mogoči meri sledi ugotavljanju izida (dobička) za poslovne namene. Ločeno pa so urejene posebnosti, ki izhajajo iz načel in ciljev davčne politike.

Temeljno splošno načelo zakona glede ugotavljanja odhodkov je, da se za ugotavljanje dobička priznajo odhodki, ki so potrebni za pridobitev prihodkov, obdavčenih po zakonu, posebnosti v zvezi s posameznimi vrstami odhodkov pa so podrobneje urejene.

Kot odhodki, ki niso potrebni za pridobitev prihodkov, so opredeljeni odhodki, za katere glede na dejstva in okoliščine izhaja, da:

1. niso neposreden pogoj za opravljanje dejavnosti in niso posledica opravljanja dejavnosti,
2. imajo značaj privatnosti,
3. niso skladni z običajno poslovno prakso.

Opisani način ugotavljanja davčne osnove od dohodkov iz dejavnosti fizičnih oseb zahteva vodenje poslovnih knjig, ki jih predpisujejo področni zakon, in sicer Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 100/11 – sklep US in 32/12; v nadaljnjem besedilu: ZGD-1), in davčni predpisi.

Sistem ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov je podredni način ugotavljanja davčne osnove glede na opisani osnovni princip. Glavni namen uvedbe sistema določanja davčne osnove od dohodkov iz dejavnosti fizičnih oseb z upoštevanjem normiranih odhodkov je administrativna razbremenitev davčnih zavezancev, ki opravljajo dejavnost.

Davčni zavezanci, ki vstopijo v sistem ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, v skladu z določbami ZGD-1 niso dolžni voditi poslovnih knjig in sestaviti letnega poročila, kar pomeni bistveno administrativno poenostavitev poslovanja. V sistem normiranih odhodkov lahko vstopijo zavezanci, ki niso dolžni voditi poslovnih knjig in evidenc po drugih predpisih in ne vodijo poslovnih knjig in evidenc po drugih predpisih (za druge predpise se ne štejejo davčni predpisi), njihovi prihodki iz dejavnosti v zadnjih zaporednih 12 mesecih, z vključno oktobrom tekočega leta, pa ne presegajo 42.000 evrov in ne zaposlujejo delavcev. Ti zavezanci lahko pri ugotavljanju davčne osnove naslednjega davčnega leta zahtevajo upoštevanje normiranih odhodkov. Posebej so določeni primerljivi pogoji tudi za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost. Zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo od dohodka iz dejavnosti z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih

odhodkov, so dolžni voditi le evidenco izdanih knjigovodskih listin, evidenco osnovnih sredstev in določene druge evidence, ki so vezane na organizacijske in področne predpise.

Znesek normiranih odhodkov je v splošnem določen v višini 25% prihodkov, razen v primeru kmetijske in gozdarske dejavnosti ter izdelave in prodaje izdelkov domače in umetnostne obrti, ki znaša 70% prihodkov. Od leta 2009 je znesek normiranih odhodkov določen v višini 70% prihodkov tudi za zavezance, ki opravljajo dejavnost proizvodnje električne energije v okviru malih elektrarn, kar je bilo določeno z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 70/08). Zavezancem, ki se odločijo za ugotavljanje davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, se upoštevajo prihodki ob njihovem plačilu (princip plačane realizacije), dodatno se jim priznajo kot zmanjšanje davčne osnove še za njih plačani obvezni prispevki za socialno varnost.

Davčni zavezanci, ki opravljajo dejavnost in svojo davčno osnovo ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, akontacijo dohodnine iz dejavnosti izračunavajo v davčnem obračunu, ki so ga dolžni predložiti sami za celotno davčno obdobje. Za davčne zavezance, ki opravljajo dejavnost in svojo davčno osnovo ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, pa se akontacija dohodnine izračunava na podlagi davčnega obračuna z davčnim odtegljajem, ki ga predloži plačnik davka ob izplačilu dohodka prejemniku. Če pa dohodek iz dejavnosti izplača oseba, ki ni plačnik davka, akontacijo dohodnine od dohodka iz dejavnosti ugotovi davčni organ na podlagi napovedi davčnega zavezanca.

Iz razpoložljivih podatkov za skupaj skoraj 94.900 analiziranih fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost in so v letu 2010 ugotavljale davčno osnovo v davčnem obračunu oziroma poenostavljeno, se ugotavlja, da bi lahko, glede na veljavne pogoje (prihodki ne presegajo 42.000 eurov in nima zaposlenih), davčno osnovo na poenostavljen način ugotavljalo okrog 50,0% analiziranih zavezancev, dejansko pa je to možnost uporabljalo le 8.276 zavezancev ali 8,7% analiziranih zavezancev.

Med zavezanci, ki so ugotavljali davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov, je bilo takih, ki so imeli normirane odhodke v višini 25 % v letu 2010 nekaj manj kot 70% in so obračunali 55,2 mio eurov prihodkov, kar pomeni približno 9.770 eurov na zavezanca. Med njimi je bilo približno 44% zavezancev, ki so svojo davčno osnovo ugotavljali z upoštevanjem posebne osebne olajšave (samozaposleni v kulturi, samostojni kulturniki in samostojni športniki). Skupaj so dosegli 29,5 mio eurov prihodkov.

Davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov v višini 70% pa je v letu 2010 ugotavljalo 2.622 zavezancev (29% zavezancev, ki so ugotavljali davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov). Skupaj so obračunali prihodke v višini 26,7 mio eurov oziroma 10.190 eurov na zavezanca.

1.1.3. Prenos davčne izgube

Neomejen prenos davčne izgube je bil uveden v letu 2007, pred tem je veljala omejitev prenosa davčne izgube naprej za največ sedem davčnih obdobj. Neomejen prenos davčne izgube je ukrep, ki je, primerjalno gledano, dokaj pogost. V slovenski davčni sistem je bil prenos davčne izgube uveden leta 1993, in sicer kot možnost prenosa davčnih izgub za največ pet davčnih obdobj. Ukrep je bil uveden kot nadomestilo za ukinitve ukrepa davčnih počitnic. Omenjeni ukrep v načelu pomeni ugodnost zlasti za

zavezance, ki začnejo poslovati in v prvih letih praviloma ne ustvarjajo dobičkov oziroma imajo izgubo, in zavezance, ki v nekaterih obdobjih več investirajo in imajo zato slabši poslovni in davčni rezultat.

Kumulativna davčna izguba se v zadnjih letih pomembno povečuje in bo v naslednjih letih povzročila dodatno znižanje prihodkov iz naslova dohodnine od dohodka iz dejavnosti za tiste zavezance, ki trenutno realizirajo davčno izgubo in bodo nadaljevali poslovanje tudi po končanem obdobju krize. V zadnjem času države poskušajo zmanjševati tveganja, ki jih za predvidljivost javnih financ prinašata instituta neomejenega (časovno in zneskovno) prenosa davčnih izgub in neomejenega koriščenja davčnih izgub.

V letu 2009 je bil znesek pokrivanja izgub davčnih zavezancev za davek od dohodka iz dejavnosti 8,5 mio eurov, v letu 2010 14,5 mio eurov, na podlagi preliminarnih podatkov za leto 2011 pa znaša v tem letu 16,3 mio eurov. Pokrivanje izgube je zmanjšalo razliko med davčno priznanimi prihodki in odhodki v letu 2010 za 2,9%. V tem letu je pokrivanje izgube iz preteklih let uveljavljalo nekaj čez 4.000 zavezancev (4,8% vseh). Med vsemi zmanjšanimi davčne osnove je pokrivanje izgube v letu 2010 predstavljalo 24,2% delež. V primerjavi z letom 2009 se je pokrivanje izgube v letu 2010 povečalo za 71,1%, v letu 2011 pa za 92%.

Z vidika javnofinančnega načrtovanja pomeni institut določeno nepredvidljivost. Slabosti se kažejo tudi v nekoliko nižjih prihodnjih davčnih prihodkih, povečano je breme davčnega administriranja ter mogoče so zlorabe. Instituta lahko spodbujata podjetja v prestrukturiranju (združitve), kar je v nasprotju z davčnim načelom nevtralnosti.

1.1.4. Dohodki prostovoljcev

V začetku marca 2011 je začel veljati Zakon o prostovoljstvu, ki celovito ureja sistem prostovoljstva in prostovoljskega dela ter med drugim tudi zagotavljanje določenih pravic prostovoljcem iz naslova opravljanja tovrstnega dela.

Ob sprejemanju navedenega zakona je bilo poudarjeno, da ima prostovoljsko delo v Sloveniji dolgo tradicijo in je v času zaostrenih ekonomskih in družbenih razmer še pomembnejše. Prispeva k zniževanju revščine, višji zaposljivosti prebivalstva, razvoju demokracije in spodbujanju aktivnega državljanstva. Ugotovljeno je bilo, da v zadnjem obdobju postaja prostovoljsko delo vedno bolj pomembno tudi na področju dopolnjevanja storitev države in preskrbe s socialnimi storitvami, s čimer omogoča nižje stroške in večjo dostopnost prebivalstva do teh storitev, kar pomembno prispeva k družbeni blaginji. Zakonsko urejanje prostovoljskega dela ni potrebno zgolj zaradi urejanja odnosov vseh vključenih akterjev, temveč predvsem zaradi priznanja pomembnosti tega področja za družbo ter vzpostavitve stimulativenega okolja za njegov hitrejši razvoj.

Zakon o dohodnini, ki ureja sistem obdavčitve dohodkov fizičnih oseb, trenutno določa oprostitev plačila dohodnine od določenih povračil stroškov (prevoza, nočitve in dnevnice), ki se nanašajo na delo prostovoljcev, izhajajoč iz predpostavke, da prostovoljci ne prejema drugih dohodkov oziroma nadomestil za opravljanje svojega dela. Z Zakonom o prostovoljstvu pa so bile prostovoljcem poleg navedenih povračil stroškov določene še nekatere druge pravice iz naslova opravljanja prostovoljskega dela, ki davčno niso posebej urejene.

1.1.5. Bonitete

Boniteta za uporabo službenega vozila za privatne namene je določena v odvisnosti od višine nabavne vrednosti vozila, ta pa je med drugim odvisna od načina nabave vozila s strani delodajalca. V skladu z veljavno zakonsko določbo se davek na dodano vrednost ne vključi v nabavno vrednost vozila v primeru poslovnega najema, kar vpliva na neenako davčno obravnavo delojemalcev v odvisnosti od načina pridobitve vozila delodajalca.

1.1.6. Investicijski skladi

Po ZDoh-2 imajo dohodki od vrednostnih papirjev in pravic iz vrednostnih papirjev, ki jih izdajo gospodarske družbe, zadruga in druge oblike organiziranja, ustanovljene v skladu s predpisi v Sloveniji, vključno z dobičkom iz kapitala, doseženim z njihovo odsvojitvijo, vir v Sloveniji. Dohodki iz vzajemnega sklada, vključno z dobičkom iz kapitala, doseženim z odsvojitvijo investicijskih kuponov oziroma enot premoženja vzajemnega sklada (v nadaljnjem besedilu: investicijski kuponi), imajo vir v Sloveniji, če vzajemni sklad upravlja družba za upravljanje, ki je rezident Slovenije po zakonu, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb.

S sprejetjem Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (Uradni list RS, št. 77/11; v nadaljevanju: ZISDU-2) v lanskem letu se je povečala raznovrstnost mogočih oblik investicijskih skladov v Sloveniji. Tako se v Sloveniji lahko oblikujejo oziroma ustanovijo naslednje oblike investicijskih skladov: vzajemni sklad, krovni sklad, alternativni sklad in investicijska družba. Hkrati se je z ZISDU-2, s katerim so bile med drugim implementirane določbe direktive UCITS IV (tj. Direktiva 2009/65/ES z dne 13. julija 2009 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjetjih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje), uvedel tudi t.i. potni list za družbe za upravljanje UCITS skladov (kar na splošno pomeni, da lahko UCITS sklad v Sloveniji oblikuje in ga upravlja družba za upravljanje druge države članice EU).

1.1.7. Odsvojitvev nepremičnin v postopkih razlastitev

Po ZDoh-2 se dohodnina ne plača od dobička, doseženega z odsvojitvijo nepremičnine v primeru prenosa nepremičnine iz naslova razlastitev, po predpisih, ki urejajo to področje. Navedena oprostitvev zajema tudi prodajne pogodbe, ki so sklenjene namesto razlastitev (za tovrstne pogodbe velja tudi oprostitvev davka na promet nepremičnin po Zakonu o davku na promet nepremičnin (Uradni list RS, št. 117/06)), pri čemer je pri razlagi te določbe prihajalo do nejasnosti. Po mnenju nekaterih resornih organov te nejasnosti povečujejo pritisk na uvedbo razlastitvenih postopkov in manjšajo pripravljenost lastnikov nepremičnin skleniti prodajne pogodbe brez uvedbe razlastitvenega postopka.

1.1.8. Dohodki iz oddajanja premoženja v najem

Po Zakonu o dohodnini, ki se je začel uporabljati 1. januarja 2005, so se dohodki iz oddajanja v najem obdavčevali sintetično po progresivnih davčnih stopnjah, pri čemer so se pri ugotavljanju davčne osnove priznavali normirani stroški v višini 20%. Konec leta 2005 je bila sprejeta novela zakona, s katero se je uvedla cedularna obdavčitev dohodkov iz kapitala (obresti, dividende in dobiček iz kapitala). Z navedeno novelo je bila višina priznanih normiranih stroškov – kot protiutež zahtevam, da se dohodki iz oddajanja v najem vključijo med dohodke, ki se obdavčujejo cedularno – dvignjena na 40% (in se je uporabljala že za odmero dohodnine za leto 2005).

Dohodek iz oddajanja v najem (ki ga zavezanec ne dosega v okviru opravljanja dejavnosti) se po veljavnem Zakonu o dohodnini (Uradni list RS, št. 117/06 in nasl.) všteva v letno davčno osnovo in obdavči po progresivnih stopnjah (stopnje od 16 od 41%). V davčno osnovo se všteva dohodek, zmanjšan za normirane stroške v višini 40% od dohodka oziroma za dejanske stroške vzdrževanja premoženja, ki ohranja uporabno vrednost premoženja in jih v času oddajanja v najem za v najem oddano premoženje plačuje sam davčni zavezanec. Dejanski stroški vzdrževanja se priznajo na podlagi računov.

V primeru, ko zavezanec prejme dohodek iz oddajanja premoženja v najem kot nadomestilo za služnost ali zaradi nemožnosti uporabe premoženja, ki se izplača za več let, se dohodek povpreči (tj. dohodnina se odmeri od neto letne davčne osnove, ki vključuje tudi večletni dohodek, po posebej izračunani povprečni stopnji).

Po podatkih je v letu 2010 dohodke iz oddajanja nepremičnin v najem imelo 75.104 zavezancev v skupni višini 186,2 mio eurov, medtem, ko je 58.937 zavezancev prejelo odločbo o odmeri dohodnine in so v tem letu imeli dohodke iz oddajanja premoženja v najem, v skupnem znesku 177,5 mio eurov. Med njimi je v letu 2010 napovedalo v napovedi za odmero akontacije dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem 24.153 zavezancev oz. 60.687 zavezancev, ki jim je bila akontacija dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja obračunana na podlagi obračuna davčnega odtegljaja.

1.1.9. Posebna osebna olajšava za dohodke od študentskega dela in za dohodke čezmejnih delovnih migrantov

a. V skladu s tretjim odstavkom 113. člena ZDoh-2 se rezidentu, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, do dopolnjenega 26. leta starosti prizna zmanjšanje davčne osnove od dohodka za opravljeno začasno ali občasno delo na podlagi napotnice pooblaščenice organizacije ali Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, ki opravlja dejavnost posredovanja dela dijaku in študentu, v skladu s predpisi s področja zaposlovanja, v znesku, ki je enak znesku splošne olajšave iz 111. člena ZDoh-2. Navedena olajšava se prizna tudi osebi, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega stavka in je starejša od 26 let, če se vpiše na študij do 26. leta starosti, in sicer za dodiplomski študij za dobo največ šest let od dneva vpisa in za podiplomski študij za največ štiri leta od dneva vpisa. Navedena olajšava za leto 2012 znaša 3.228,45 eura. Med letom se akontacija dohodnine od dohodka, prejetega za študentsko delo ne plačuje, če posamezen dohodek ne presega 400 eurov.

Glede na navedeno posebno osebno olajšavo je davčna obravnava dohodkov od študentskega dela ugodnejša od drugih primerljivih dohodkov.

Skladno z ZDoh-2 so dohodki, prejeti za opravljeno začasno ali občasno delo na podlagi napotnice pooblaščenice organizacije, ki opravlja dejavnost posredovanja dela dijaku in študentu, v skladu s predpisi s področja zaposlovanja, obdavčeni z dohodnino kot dohodek iz drugega pogodbenega razmerja. Davčna osnova je prejeti dohodek, zmanjšan za 10% normiranih stroškov, zavezanci pa lahko poleg teh uveljavljajo tudi dejanske stroške prevoza in nočitev.

Pri populaciji študentov in dijakov večinoma ne gre za samostojne davčne zavezance, temveč za osebe, ki se v skladu z ZDoh-2 štejejo za vzdrževane družinske člane, saj praviloma starši zanje uveljavljajo olajšavo za vzdrževane družinske člane. Glede na

to, da se splošna olajšava, ki se priznava samostojnim davčnim zavezancem, prizna vsakemu rezidentu pod pogojem, da drug rezident zanj ne uveljavlja posebne olajšave za vzdrževanega družinskega člana, se večini zavezancev, ki imajo dohodke iz študentskega dela, priznava le posebna osebna olajšava od dohodkov od študentskega dela.

Po podatkih o odmeri dohodnine za leto 2010 je populacija zavezancev, ki so prejeli dohodke iz študentskega dela in so bili upravičeni do posebne osebne olajšave za dohodke od študentskega dela, štela 132.022 zavezancev, ki so skupaj prejeli dohodke v višini približno 300 mio eurov (ali povprečno 2.278 eurov na zavezanca). Od te populacije 88.153 zavezancev, kar pomeni 67%, ni bila odmerjena dohodnina, saj njihovi obdavčljivi dohodki niso presegali višine posebne osebne olajšave za dohodke od študentskega dela, ki je enaka višini splošne olajšave. Ti zavezanca so skupaj prejeli dohodke od študentskega dela v višini približno 101 mio eurov (ali povprečno približno 1.150 eurov na zavezanca). Preostalih 43.869 zavezancev oziroma 33%, ki so prejeli dohodke iz študentskega dela in so bili upravičeni do posebne osebne olajšave za dohodke od študentskega dela, je bila odmerjena dohodnina. Ti zavezanca so skupaj prejeli navedene dohodke v višini približno 199 mio eurov (ali povprečno približno 4.560 eurov na zavezanca). Večina teh zavezancev ali točneje 97,6% zavezancev, ki jim je bila odmerjena dohodnina za leto 2010, je bilo razvrščenih v prvi, 2,2% v drugi in 0,2% v tretji davčni razred. Med populacijo teh zavezancev, ki jim je bila odmerjena dohodnina, je bilo 26.952 takih, ki so bili obravnavani kot samostojni davčni zavezanca, saj jim je bila priznana splošna ali tudi dodatna splošna olajšava za celotno leto ali le del leta.

b. V skladu s petim odstavkom 113. člena ZDoh-2 se rezidentu – čezmejnemu delovnemu migrantu, ki od delodajalca, ki ni rezident Slovenije, prejme dohodke iz delovnega razmerja za zaposlitev, opravljeno v tujini, prizna zmanjšanje davčne osnove od tega dohodka, ki za leto 2012 znaša 7.406,28 eura. Čezmejni delovni migrant je zavezanec, ki zaradi opravljanja dela v tujini odhaja v tujino in se dnevno ali najmanj enkrat tedensko vrača v Slovenijo.

Navedena olajšava je bila uvedena z novelo Zakona o dohodnini (ZDoh-2E). Prvič se je priznala pri odmeri dohodnine za leto 2009. Olajšava je bila uvedena z namenom zmanjšanja davčne obremenitve oziroma doplačil dohodnine od dohodkov iz delovnega razmerja, ki jih rezidenti - čezmejni delovni migranti dosežejo z opravljanjem zaposlitve zunaj Slovenije pri tujih delodajalcih, saj je bilo ugotovljeno, da je pri relativno velikem številu zavezancev, predvsem tistih, ki delajo v Avstriji, prihajalo do relativno visokih doplačil dohodnine; to se dogaja predvsem v primerih, ko je raven plač v drugi državi višja in obdavčitev plač relativno nižja kot v Sloveniji in je zato v večini primerov treba od teh dohodkov v Sloveniji dohodnino doplačati.

Dohodki iz delovnega razmerja, ki jih rezidenti dosežejo z opravljanjem zaposlitve zunaj Slovenije, so v skladu s konceptom svetovnega dohodka od leta 2005 obdavčeni tudi v Sloveniji. Ker so ti dohodki obdavčeni tudi v državi, v kateri so doseženi, pride do dvojne obdavčitve, ki se odpravlja tako, da se dohodnina, odmerjena po slovenskih predpisih, zmanjša za dohodnino, plačano v drugi državi.

Po podatkih iz odmer dohodnine za leto 2012 je olajšavo za rezidente – čezmejnemu delovne migrante uveljavilo 1.560 zavezancev.

1.1.10. Dohodki iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti

Z Zakonom o dohodnini se dohodki iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti obravnava v ločenem poglavju, saj zanje velja posebnost določanja davčne osnove na podlagi pavšalne ocene tržnega dohodka (katastrski dohodek in 70 % pavšalne ocene dohodka na panj), glede drugih dohodkov, predvsem kmetijskih subvencij in drugih podobnih državnih pomoči, pa se določbe stalno spreminjajo.

Ob uveljavitvi integralnega sistema dohodnine leta 2005 so se drugi dohodki obravnavali glede na dejanske zneske, v letih 2007 do 2010 glede na povprečne zneske subvencij, po letu 2010 pa se v davčno osnovo spet vštevajo dejansko prejeti zneski. Poleg tega za kmetijsko in gozdarsko dejavnost velja še ena posebnost: dohodki se praviloma dosegajo na dejavnost, zavezanci za dohodnino pa so posamezne osebe, ki v okviru ekonomske enote (za davčne namene je to kmečko gospodinjstvo) dejavnost opravljajo oziroma za katere se šteje, da jo opravljajo. Zato se z zakonom ureja tudi način pripisovanja dohodkov posameznim zavezancem v okviru kmečkega gospodinjstva. Kot kmečko gospodinjstvo se šteje vsako posamezno gospodinjstvo, kadar dohodki vseh članov gospodinjstva iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti znašajo najmanj 200 evrov.

Te rešitve zahtevajo tudi specifične ureditve glede izračuna akontacije dohodnine ter tudi posebne rešitve na področju davčnega postopka.

S 47. členom Zakona o dohodnini je določeno, da lahko kmečka gospodinjstva prostovoljno preidejo na sistem ugotavljanja davčne osnove za dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, v primeru, kadar skupni dohodek kmečkega gospodinjstva iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti preseže 7.500 evrov, pa morajo na tak sistem ugotavljanja davčne osnove preiti obvezno.

V Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 106/10 in 9/11) je v 2. točki prvega odstavka 16. člena določeno, da se določbe spremenjenega 47. člena prvič uporabi za odmero dohodnine za leto 2013, kar pomeni, da bi morala kmečka gospodinjstva, katerih skupni dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti preseže 7.500 evrov, od 1.1.2013 dalje preiti na obvezno vodenje poslovnih knjig.

1.2. Razlogi za sprejem zakona

1.2.1. Splošno

Obdavčitev dohodkov fizičnih oseb zahteva tekoče spremljanje in prilagajanje ureditve, tako zaradi zasledovanja ciljev davčne politike, zaradi gospodarskih razmer, zaradi težav, ki nastajajo pri izvajanju zakona kot tudi zaradi sprememb predpisov na drugih področjih. Z ukrepi, ki se predlagajo s to novelo se tako urejajo nekatera področja obdavčevanja dohodkov fizičnih oseb, ki so bila namenjena poenostavitvi poslovanja fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost in v praksi niso zaživela v zadostnem obsegu (ugotavljanje davčne osnove fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost, z uporabo normiranih odhodkov), omejujejo ali ukinjajo se določeni davčni potroški (olajšave in ugodnosti) ali je pri izvajanju določb prihajalo do določenih težav (boniteta za uporabo službenega motornega vozila v zasebne namene in obdavčevanje izplačil odškodnin pri razlastitvi). Poleg tega se z zakonom uvajajo določene rešitve za davčno obravnavo dohodkov, ki jih ureja spremenjena oziroma na novo sprejeta področna zakonodaja (Zakon o prostovoljstvu).

1.2.2. Ugotavljanje davčne osnove od dohodkov fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost, z upoštevanjem normiranih odhodkov

Administrativne obremenitve pri izpolnjevanju davčnih obveznosti pri poslovanju še posebej omejujejo male podjetnike, zato se kot eden od ukrepov za podporo predlaga nadgradnja sistema ugotavljanja davčne osnove iz dejavnosti z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, s katero se poenostavlja obstoječe davčne postopke. Navedena administrativna poenostavitev davčnega poslovanja malih podjetij bi pomenila spodbujanje rasti podjetništva in odpiranje novih delovnih mest.

Iz podatka o številu davčnih zavezancev, ki opravljajo dejavnost in so vključeni v sistem ugotavljanja davčne osnove z uporabo normiranih odhodkov, izhaja, da se za obstoječi sistem normiranih odhodkov odloča zelo malo davčnih zavezancev, ki izpolnjujejo pogoje. Kot razlogi za to se navajajo prenizka stopnja normiranih odhodkov, prenizek prag za vstop v sistem normiranih odhodkov in premajhna administrativna poenostavitev za zavezance znotraj sistema normiranih odhodkov.

1.2.3. Odprava oziroma zmanjšanje določenih davčnih potroškov

Z namenom, da bi omilili pritisk na zniževanje prihodkov proračuna, je treba sprejeti določene ukrepe, ki bodo pritisk omilili oziroma zagotovili večjo predvidljivost prihodkov proračuna iz naslova dohodnine. Prostor za tovrstne ukrepe se kaže na področju t.i. davčnih potroškov tudi na področju dohodnine.

Davčni potrošek je opredeljen kot izguba davka v celotnih javnofinančnih prihodkih, do katere pride zaradi zmanjšanja zakonsko predpisane davčne obveznosti na račun dodatnih oprostitev, olajšav ipd., ki so bile uveljavljene, da bi favorizirale določeno dejavnost, dejanja ali skupino davkoplačevalcev. Davčni potrošek je torej razlika med javnofinančnimi prihodki, ki bi se natekli v proračun na podlagi zakonsko predpisane metodologije obračuna davka, in dejansko izračunano višino davčne obveznosti ob upoštevanju (izrednih) davčnih olajšav, ugodnosti ipd., pri čemer pa so izvzeta neposredna izplačila.

Določeni davčni potroški na področju dohodnine povzročajo veliko nepredvidljivost prihodkov iz naslova dohodnine (neomejen prenos izgub), favorizirajo določeno ožjo skupino davčnih zavezancev in njihovih posameznih dohodkov, s čimer se ne zasleduje načela davčne nevtralnosti. S tem se povzroča tudi posledice, ki se kažejo na določenih področjih (na primer na trgu dela) ter vzpostavlja spodbuda za prilagajanje dohodkov, ali pa se postavljajo zavezanci, ki so v enakem položaju, v različno obravnavo, brez zasledovanja določenih ciljev oziroma podpore politikam drugih družbenih področij (posebna osebna olajšava za študente ter posebna osebna olajšava za čezmejne delovne migrante).

1.2.4. Dohodki prostovoljcev

Z Zakonom o prostovoljstvu so bile določene nekatere nove pravice prostovoljcev iz naslova opravljanja prostovoljskega dela, ki davčno posebej niso urejene. Glede na naravo prostovoljskega dela, ki ga posameznik opravlja v dobro drugih ali v splošno korist ter brez pričakovanja plačila in neposrednih ali posrednih materialnih koristi zase, prostovoljec v prostovoljsko delo vplaga lastni prosti čas in znanje, ob tem pa ima v zvezi z opravljanjem prostovoljskega dela določene stroške.

Tako mora po Zakonu o prostovoljstvu prostovoljska organizacija, če je z dogovorom o prostovoljskem delu tako dogovorjeno, prostovoljcu povrniti naslednje stroške, ki so nastali zaradi izvajanja ali v zvezi z izvajanjem prostovoljskega dela:

- potne stroške, stroške prehrane in nastanitve;
- stroške prevoza in druge stroške povezane s potjo in bivanjem v tujini, če gre za prostovoljsko delo v tujini;
- nadomestilo za uporabo lastnih sredstev, če gre za sredstva, ki so značilna, nujna in običajna za opravljanje določenega prostovoljskega dela in so kot taka določena v predpisih, ki urejajo delovna razmerja ali v posebnih predpisi in internih aktih prostovoljske organizacije;
- nadomestilo za osebne stroške tujcu, ki je bil v Republiko Slovenijo napoten na opravljanje organiziranega prostovoljskega dela, če je bilo s tujo prostovoljsko organizacijo, ki je tujca v Republiko Slovenijo napotila, tako dogovorjeno in če je organizacija za tako izplačilo zagotovila potrebna sredstva;
- plačilo za nezgodno zavarovanje prostovoljca, ki mora biti zavarovan v skladu z zakonom, ki ureja prostovoljstvo za čas opravljanja prostovoljskega dela.

Poleg navedenih povračil stroškov in nadomestil Zakon o prostovoljstvu določa tudi državno nagrado in priznanja za izjemne dosežke na področju prostovoljstva ter možnost določitev teh nagrad in priznanj tudi v okviru samoupravnih lokalnih skupnosti. Poleg tega navedeni zakon daje tudi podlago za možnost podelitve letnih nagrad za izjemne dosežke, ki jih izplača prostovoljska organizacija.

Ker gre za novo sistemsko ureditev prostovoljskega dela in pravic prostovoljcev je navedeno delo in dohodke iz tega naslova treba ustrezno umestiti v Zakon o dohodnini in zanje določiti ustrezno davčno obravnavo.

1.2.5. Bonitete

Boniteta za uporabo službenega vozila za privatne namene v delu, ki se nanaša na davčno osnovo, ni povsem ustrezno urejena, saj določa različno davčno osnovo za obračun bonitete delojemalcev v odvisnosti od načina pridobitve vozila s strani delodajalca, zato je potrebna dopolnitev zakona v smeri večjega poenotenja davčne osnove.

1.2.6. Investicijski skladi

Ker se na podlagi lani sprejetega ZISDU-2 v Sloveniji lahko oblikujejo oziroma ustanovijo tudi nove oblike investicijskih skladov in ker je bil z ZISDU-2 med drugim (na podlagi direktive UCITS IV) uveden tudi t.i. potni list za družbe za upravljanje UCITS skladov (kar pomeni, da lahko UCITS sklad v Sloveniji oblikuje in ga upravlja družba za upravljanje druge države članice EU), je treba izvesti spremembe v zakonu v smeri izenačitve davčne obravnave različnih vrst investicijskih skladov glede pravil vira dohodka, tako da za določanje pravil vira dohodka ni več pomembno ali je družba za upravljanje, ki upravlja investicijski sklad, rezident Slovenije ali ne. Prav tako je treba v obdavčitev vključiti dohodek, ki ga dosegajo vlagatelji v investicijske sklade, ne glede na vrsto investicijskega sklada in ne glede na to, kje je tak sklad oblikovan oziroma ustanovljen.

1.2.7. Odsvojitvev nepremičnin v postopkih razlastitev

Pri razlagi obstoječe določbe ZDoh-2, ki ureja oprostitev dohodnine v primerih razlastitev, je prihajalo do nejasnosti, ali je v oprostitvev vključena tudi odškodnine, ki jo

je razlastitveni upravičenec prejel na podlagi sprejete ponudbe za odkup (tj. na podlagi pogodbe).

Zaradi nejasne davčne obremenitve teh odškodnin, se je povečeval pritisk na izvedbo razlastitvenih postopkov, v katerih se je izplačala odškodnina za razlastitev na podlagi odločbe o razlastitvi, ki pa so bile zakonsko jasno izvzete iz obdavčitve. Iz navedenih razlogov je treba zakon spremeniti v smeri jasnosti določitve oprostitve odsvojitve nepremičnin pred, med ali v razlastitvenih postopkih, upošteva vidik načela enake davčne obravnave davčnih zavezancev v enakih položajih. S tem se doseže transparentno in nedvoumno davčno obravnavo zavezancev, ki nepremičnine odsvojijo v okviru razlastitvenega postopka (tj. na podlagi pogodbe ali odločbe).

Posledično pa se z jasno in nedvoumno zakonsko dikcijo lahko skrajšajo postopki pridobivanja nepremičnin v javnem interesu v primerih, ko se ti postopki niso zaključevali zaradi teženj lastnikov nepremičnin po davčnih prihrankih. S spremembo bo jasno določeno da se primeri odsvojitve nepremičnin v javnem interesu v okviru razlastitvenega postopka na podlagi pogodbe namesto razlastitve, obravnava enako kot odsvojitve na podlagi odločbe o razlastitvi.

1.2.8. Dohodek iz oddajanja premoženja v najem

Vlada Republike Slovenije je dne 5.4.2012 sprejela predloge ukrepov na prihodkovni strani in sklep, s katerim je med drugim naložila Ministrstvu za finance, da preuči možnost, da se poenostavi postopek obdavčitve dohodkov iz oddajanja v najem na način cedularne obdavčitve, če s tem ne pride do znižanja davčnih prilivov. Po preučitvi ukrepa je Ministrstvo za finance ugotovilo, da s predlogom ukrepa ne bi prišlo do znižanja davčnih prilivov.

Cedularni sistem obdavčevanja dohodka iz oddajanja premoženja v najem po proporcionalni stopnji (kot velja za dohodke iz kapitala) se uvaja zaradi sedanje ureditve obdavčitve dohodka iz oddajanja premoženja v najem, ko se tovrstni dohodki (ki niso dohodki iz dejavnosti) obdavčujejo na letni ravni po stopničasto progresivni davčni lestvici – z upoštevanjem vseh drugih dohodkov davčnega zavezanca, ki se obdavčujejo sintetično – kar zaradi nepreglednosti in nepredvidljivosti davčne obveznosti od tovrstnega dohodka ne vpliva stimulatивно na trg oddajanja nepremičnin v najem in prijavo doseženih dohodkov DURS. Na potrebo po spremembi dohodninske zakonodaje, zlasti na uvedbo cedularne obdavčitve dohodka od oddajanja premoženja v najem, ki naj zamenja sedanjo destimulatивно davčno ureditev za zasebne najemodajalce, je opozarjala tudi strokovna javnost.

V skladu z veljavno ureditvijo obdavčevanja dohodka iz oddajanja premoženja v najem se akontacija dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem plača na podlagi obračuna davčnega odtegljaja, kadar dohodek izplača plačnik davka, oziroma na podlagi odločbe o višini akontacije dohodnine, ki jo izda davčni organ na podlagi napovedi zavezanca, kadar dohodek izplača oseba, ki ni plačnik davka. Dohodek rezidenta iz oddajanja premoženja v najem se nato všteje v letno davčno osnovo, od katere se izračuna letna dohodninska obveznost davčnega zavezanca z upoštevanjem plačane akontacije dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem.

Z uvedbo cedularne obdavčitve za dohodke iz oddajanja premoženja v najem (ki jih davčni zavezanec ne dosega v okviru opravljanja dejavnosti) se doseže pregledna in predvidljiva davčna obravnavo dohodka iz oddajanja premoženja v najem, namenjena

stimuliranju trga oddajanja nepremičnin v najem in večjemu prostovoljnemu napovedovanju tovrstnega dohodka.

Z znižanjem višine priznanih normiranih stroškov s 40 na 10% od dohodka iz oddajanja premoženja v najem pa se bo po pričakovanih povečala tudi pomembnost uveljavljanja dejanskih stroškov vzdrževanja premoženja, ki jih za premoženja, oddano v najem, plačuje zavezanec sam. Ker se ti stroški zavezancem priznajo na podlagi računov, bo uvedba cedularne obdavčitve spodbujala najemodajalce, da od ponudnikov storitev, povezanih z vzdrževanjem premoženja, zahtevajo izdajo računa.

1.2.9. Dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti

Na področju osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti si je zakonodajalec zadal predvsem jasneje urediti določbe glede pripisovanja dohodkov posameznim zavezancem in uveljavitev nekaterih administrativnih poenostavitev. V zvezi z zamikom roka za prvi obvezen prehod kmetij na vodenje poslovnih knjig za eno leto (s 1.1.2013 na 1.1.2014) se ugotavlja, da se v praksi pojavljajo problemi, ki jih je pred uveljavitvijo te obveznosti treba rešiti. Predvsem je potrebno dejansko uveljaviti novo metodo ugotavljanja katastrskega dohodka, kar verjetno pred letom 2014 ne bo mogoče. Ugotavlja se tudi, da ustrezne podporne rešitve za prilagoditev knjigovodenja potrebam kmetij niso še povsem pripravljene. Kot problem se odpira tudi neenotna opredelitev ekonomske enote, ki opravlja kmetijsko dejavnost – kmetije – po različnih predpisih, ter neurejen formalni status oseb, ki opravljajo kmetijsko dejavnost. Zato se z novelo predlaga, da se hkrati z zamikom obveznosti vodenja knjig za eno leto udi ustrežnejše opredeli kmečko gospodinjstvo kot ekonomska enota in sicer tako, da se enotno, tako za namene pavšalne obdavčitve kot za namene obdavčitve na podlagi vodenja knjig, definicija kmečkega gospodinjstva v 69. členu Zakona o dohodnini smiselno uskladi z definicijo kmetije po predpisih o kmetijstvu (kmečko gospodinjstvo je skupek enega ali več gospodinjstev). Ker pa te rešitve še ni mogoče upoštevati za določitev kmetij, ki bi morale preiti na vodenje knjig že z letom 2013, je kljub temu primerno rok za uveljavitev te obveznosti zamakniti za eno leto, in sicer na 1. 1. 2014.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE ZAKONA

2.1. Cilji

2.1.1. Ugotavljanje davčne osnove od dohodkov fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost, z upoštevanjem normiranih odhodkov

Cilj predlaganega zakona je dodatna administrativna razbremenitev malih podjetnikov pri izpolnjevanju njihovih davčnih obveznosti ter povečanje njihove pravne varnosti v povezavi z večjo gotovostjo glede ugotavljanja davčne osnove. Z nadaljnjo poenostavitvijo davčnega poslovanja podjetnikov z nadgradnjo obstoječega sistema normiranih odhodkov se želi doseči spodbujanje malega podjetništva, saj bo sistem normiranih odhodkov dostopen širšemu krogu davčnih zavezancev, odstotek normiranih odhodkov pa bo določen občutno višje, zaradi česar bo sistem ugotavljanja davčne osnove na podlagi normiranih odhodkov poslovno bolj sprejemljiv.

2.1.2. Odprava oziroma zmanjšanje določenih davčnih potroškov

Z odpravo in zmanjšanjem določenih davčnih potroškov se zasleduje cilj javnofinančne konsolidacije, zagotovitve večje predvidljivosti prihodkov proračuna, odprave oziroma

omilitve davčnih ukrepov, ki ne zasledujejo načela nevtralnosti ter spodbujajo k distorzijam na trgu dela ter enaka davčna obravnava glede na rezidentski status.

2.1.3. Dohodki prostovoljcev

Pri določitvi davčne obravnave dohodkov prostovoljcev in pod določenimi pogoji in do določenih višin določeni oprostitvi plačevanja dohodnine od nekaterih prejemkov, ki jih v skladu z Zakonom o prostovoljstvu prejemajo fizične osebe, ki opravljajo prostovoljska dela, se zasleduje cilj spodbujanja družbeno koristnih aktivnosti posameznikov, ki s svojim znanjem in izkušnjami prispevajo k izboljšanju kakovosti življenja posameznikov in družbenih skupin ter k razvoju solidarne, humane in enakopravne družbe.

2.1.4. Bonitete

Z dopolnitvijo definicije nabavne vrednosti, ki je osnova za vrednotenja bonitet v obliki privatne uporabe službenih osebnih motornih vozil se zasleduje cilj odprave ugotovljene neenakosti pri določanju vrednosti bonitet v primerih različnih načinov pridobitve motornega vozila (lastništvo, finančni ali operativni najem vozila).

2.1.5. Investicijski skladi

Pri določitvi pravil vira dohodka od investicijskih skladov se zasleduje cilj odprave neenakosti med skladi, ki so oblikovani v Sloveniji in jih upravljajo družbe za upravljanje, ki so ustanovljene v Sloveniji, in skladi, ki so oblikovani v Sloveniji in jih upravljajo družbe za upravljanje druge države članice EU.

2.1.6. Odsvojitve nepremičnin v postopkih razlastitev

Z jasno in nedvoumno določitvijo oprostitve plačevanja dohodnine od dobička iz kapitala, doseženega s prenosom nepremičnin iz naslova razlastitev, po predpisih, ki urejajo to področje, se zasleduje cilj transparentne in jasne davčne obravnave zavezancev, ki nepremičnine odsvojijo v okviru razlastitvenih postopkov. Posledično se s tem želi doseči tudi skrajšanje postopkov pridobivanja nepremičnin v javnem interesu, saj bo jasna določitev enake davčne obravnave prenosov nepremičnin iz naslova razlastitev v javnem interesu na podlagi pogodbe med strankama in prenosov nepremičnin na podlagi odločbe o razlastitvi, ki jo izda pristojni državni organ, odpravila negotovosti glede davčne obremenitve odškodnin, izplačanih v navedenih postopkih razlastitve.

2.1.7. Dohodek iz oddajanja premoženja v najem

Pri predlogu uvedbe cedularne obdavčitve dohodka iz oddajanja premoženja v najem (ki ga zavezanec ne dosega v okviru opravljanja dejavnosti) se zasleduje cilj doseči pregledno in predvidljivo davčno obravnavo, namenjeno stimuliranju trga oddajanja nepremičnin v najem s strani posameznikov, ki imajo neuporabljene nepremičnine, posredno pa tudi spodbuditi k prostovoljnemu napovedovanju teh dohodkov tiste davčne zavezance, ki do sedaj teh dohodkov niso napovedovali, ter tudi cilj spodbuditi najemodajalce, da od ponudnikov storitev, povezanih z vzdrževanjem premoženja, zahtevajo izdajo računa.

2.1.8 Dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti

Na področju osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti je cilj predvsem jasneje urediti določbe glede pripisovanja dohodkov posameznim zavezancem in uveljavitev nekaterih administrativnih poenostavitvev. S spremembo načina ugotavljanja izpolnjevanja merila dohodkovnega cenusa za obvezen prehod kmečkih gospodinjstev na vodenje poslovnih evidenc z enoletnega dohodka na povprečni dohodek dveh zaporednih let se zasleduje cilj v obveznost vodenja poslovnih evidenc vključiti predvsem kmečka gospodinjstva s stabilno višjimi dohodki. Cilj zamika roka za obvezni prehod na vodenje knjig je omogočiti kmečkim gospodinjstvom ustrezen rok za prehod na vodenje knjig na 1. 1. 2014, saj je ta rok, glede na zaznane težave, primernejši. S spremembo definicije kmečkega gospodinjstva pa se želi doseči ustrežnejša in predvsem enotna definicija kmečkega gospodinjstva, ki je bolj skladna z definicijo kmetije po predpisih o kmetijstvu.

2.2. Načela

Načela tega zakona v splošnem ne odstopajo od temeljnih načel veljavnega zakona, razen glede načela enake davčne obravnave najmanjših davčnih zavezancev, ki dosegajo dohodek iz dejavnosti, za katere se predlaga, naj se pri ugotavljanju njihove davčne obveznosti da večji poudarek načelu ekonomičnosti davčnih obveznosti na strani zavezancev in davčnega nadzora na strani davčnega organa.

Načelo enake davčne obravnave (vodoravne in navpične enakosti) se zagotavlja s sintetično obdavčitvijo aktivnih dohodkov fizičnih oseb. Predlog zakona z uvedbo cedularne obdavčitve dohodkov iz dejavnosti davčnih zavezancev, ki se odločijo za vstop v sistem normiranih odhodkov, in dohodkov iz oddajanja v najem sicer odstopa od tega načela na račun večje ekonomičnosti pri izpolnjevanju davčnih obveznosti. Ker pa je uvedena možnost izbire za vstop v sistem normiranih odhodkov, s takšno ureditvijo pa se zasledujejo cilji, ki so za davčne zavezance ugodni (dodatna administrativna razbremenitev malih podjetnikov), je odstop od splošnega načela sintetične obdavčitve aktivnih dohodkov sprejemljiv. Poleg tega takšna ureditev zasleduje načelo enake obravnave fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost in pravnih oseb, ki ugotavljajo davčno obveznost z uporabo normiranih odhodkov.

2.3. Poglavitne rešitve zakona

2.3.1. Ugotavljanje davčne osnove od dohodkov fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost, z upoštevanjem normiranih odhodkov

S predlagano spremembo zakona se:

- določa višji limit prihodkov iz opravljanja dejavnosti, ki je določen kot pogoj za vstop v sistem normiranih odhodkov, in sicer v višini 50.000 evrov in spreminja obdobje, ki je relevantno za ugotavljanje izpolnjevanja prihodkovnega pogoja za vstop v sistem ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov in obstanek v njem. V zvezi z določanjem limita se za potrebe določanja višine prihodkov določajo pravila, kaj se šteje za novo opravljanje dejavnosti, in določajo kriteriji, kaj se šteje v prihodke zavezanca oziroma oseb, katerih prihodki se upoštevajo pri presoji izpolnjevanja prihodkovnega pogoja;
- dviguje višina normiranih odhodkov na 70% davčno priznanih prihodkov;
- za zavezance, ki se bodo po lastni izbiri (opcijski sistem) vključili v sistem normiranih odhodkov, uvaja ugotavljanje prihodkov po principu obračunane

realizacije, s čimer se ti zavezanci pri ugotavljanju prihodkov izenačujejo z davčnimi zavezanci, ki opravljajo dejavnost, in niso vključeni v sistem normiranih odhodkov. S tem ukrepom se ukinja ugotavljanje prihodkov po principu plačane realizacije;

- namesto zahteve za vstop v sistem normiranih odhodkov uvaja priglasitev ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, ki se bo opravila v okviru obračuna akontacije davka od dohodka iz dejavnosti. Rok za vstop v sistem se določa v zakonu, ki ureja davčni postopek, pri čemer se določa prekluzivnost tega roka. Slednje pomeni, da se bo priglasitev zavezanca, ki bo opravljena po predpisanem roku za priglasitev, zavrгла kot prepozna;
- uvaja samodejno podaljševanje načina ugotavljanja davčne osnove od dohodkov iz dejavnosti z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov. S tem bo ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov še bolj poenostavljeno, saj po vstopu v sistem davčnemu zavezancu ne bo treba vsako leto znova priglasiti takšnega načina ugotavljanja davčne osnove. Šteje se, da zavezanec želi ugotavljati davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov, če davčnega organa ne obvesti drugače. V skladu s predlagano rešitvijo bo zavezanec davčni organ obvestil le o izstopu iz sistema ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov;
- predpisuje dolžnost ugotavljanja izpolnjevanja pogojev za ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov. Če bo zavezanec ugotovil, da za dve zaporedni predhodni davčni leti ne izpolnjuje več pogojev za ugotavljanje davčne osnove na tak način, bo dolžan za to davčno leto ugotavljati davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov;
- uvaja cedularna obdavčitev dohodkov davčnih zavezancev, ki se odločijo za ugotavljanje davčne osnove od dohodka iz opravljanja dejavnosti z uporabo normiranih odhodkov. Slednje pomeni dodatno poenostavitev davčnega poslovanja, na podlagi katerega se bo davek, ki ga bodo izračunali in plačali davčni zavezanci, ki opravljajo dejavnost in ugotavljajo svojo davčno osnovo z uporabo normiranih odhodkov, štel za dokončni davek in se ne bo poračunaval na letni ravni v okviru izračunavanja letne dohodninske obveznosti;
- bo davčna obveznost obračunavala z uporabo proporcionalne davčne stopnje v višini 20%;
- ukinja možnost uveljavljanja dejanskih stroškov obveznih prispevkov za socialno varnost;
- ukinjajo izjeme za dejavnosti, ki se jim po veljavni ureditvi omogoča 70% normiranih odhodkov;
- spreminja način izračunavanja davčne obveznosti. Davčni zavezanci, ki svojo davčno osnovo ugotavljajo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, davčno obveznost izračunavali v davčnem obračunu in ne več z odločbo davčnega organa, ki je izdana na podlagi napovedi davčnega zavezanca oziroma ne več plačniki davka v obračunu davčnega odtegljaja.

2.3.2. Odprava oziroma zmanjšanje določenih davčnih potroškov

S predlagano spremembo zakona se:

- določi omejevanje koriščenja izgub iz preteklih davčnih obdobij na 50% davčne osnove davčnega leta;
- znižuje posebna osebna olajšava za rezidente, ki se izobražujejo in imajo status dijaka ali študenta, za dohodke za opravljeno začasno in občasno delo na

- podlagi napotnice pooblaščenice organizacije ali Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, ki opravlja dejavnost posredovanja dela dijakom in študentom;
- ukinja posebna oseba olajšava za rezidente – čezmejne delovne migrante.

2.3.3. Dohodki prostovoljcev in donacije za splošnokoristne namene

S predlagano spremembo zakona se v zvezi z davčno obravnavo dohodkov prostovoljcev:

- določa, da se dohodki prostovoljcev, ki so določeni z Zakonom o prostovoljstvu, davčno obravnavajo kot kategorija drugi dohodki. S tem se želi doseči poenotena davčna obravnava prejemkov, ki izhajajo iz prostovoljnega sodelovanja posameznikov v različnih nepridobitnih dejavnostih, za katero praviloma ne prejmejo plačila za delo, temveč povračila stroškov. V veljavnem Zakonu o dohodnini so v teh primerih, ki vključujejo tudi prostovoljsko delo, povračila stroškov prevoza, nočitve in dnevnice pod določenimi pogoji in do določene višine oproščena plačila dohodnine, in sicer med drugimi dohodki;
- določajo se nekatera nadomestila stroškov in nagrade, ki se pod določenimi pogoji in do določene višine ne všttevajo v davčno osnovo (nadomestilo za uporabo lastnih sredstev prostovoljca, nadomestilo za osebne stroške prostovoljcu, ki je napoten na opravljanje organiziranega prostovoljskega dela iz tujine v Slovenijo ali iz Slovenije v tujino na podlagi evropskega ali mednarodnega programa ali na podlagi dogovora s prostovoljsko organizacijo, nagrada, ki jo prostovoljska organizacija izplača prostovoljcu za izjemne dosežke), ter plačilo prostovoljske organizacije za nezgodno zavarovanje prostovoljca;
- določa oprostitev dohodnine od državnih nagrad in priznanj za izjemne dosežke na področju prostovoljstva ter nagrad in priznanj za izjemne dosežke na področju prostovoljstva, ki jih izplačujejo samoupravne lokalne skupnosti, kar je primerljivo ureditvi davčne obravnave, ki velja za druge primerljive nagrade in priznanja, ki jih podeljuje država ali samoupravna lokalna skupnost.

V zvezi z donacijami se širi obseg namenov, določenih v prvem odstavku 66. člena zakona, za katere je mogoče uveljavljati davčno olajšavo za donacije, ki jo lahko zavezanci uveljavljajo za določen znesek izplačil, in sicer tudi za splošno koristne namene.

2.3.4. Bonitete

Določa se, da se ne glede na način pridobitve vozila v nabavno vrednost vozila, ki je osnova za določanje višine bonitete delojemalca, všteta davek na dodano vrednost.

2.3.5. Investicijski skladi

S predlagano spremembo bodo imeli dohodki iz investicijskih skladov, vključno z dobičkom iz kapitala, doseženim z odsvojitvijo investicijskih kuponov ali delnic, vir v Sloveniji, če je investicijski sklad oblikovan oziroma ustanovljen v Sloveniji, ne glede na to, ali ga oblikuje in upravlja družba za upravljanje, ki je ustanovljena v Sloveniji, ali družba za upravljanje druge države članice.

2.3.6. Odsvojitvev nepremičnin v postopkih razlastitev

Predlog določa jasno in nedvoumno ureditev oprostitve dohodnine od dobička iz kapitala, doseženega s prenosom nepremičnine iz naslova razlastitev, po predpisih, ki urejajo to področje, pri čemer se zaradi nejasnosti v praksi izrecno predpisuje oprostitve tudi za primere, ko se namesto razlastitve na podlagi odločbe o razlastitvi nepremičnina odsvoji s sklenitvijo pogodbe v okviru postopka razlastitve.

2.3.7. Dohodek iz oddajanja premoženja v najem

S predlagano spremembo se uvaja cedularna obdavčitev dohodka iz oddajanja premoženja v najem, ki ga zavezanec ne dosega v okviru opravljanja dejavnosti (tj. dohodki iz oddajanja premoženja v najem se obdavčujejo cedularno po proporcionalni davčni stopnji v višini 25% in ne več sintetično skupaj z drugimi dohodki po stopničasto progresivni davčni lestvici). Tako plačani davek se šteje za dokončni davek. Pri določanju davčne osnove se priznajo normirani stroški v višini 10% ali dejanski stroški vzdrževanja premoženja, ki ohranja uporabno vrednost premoženja, če jih v času oddajanja v najem za navedeno premoženje plačuje sam davčni zavezanec. Dejanski stroški vzdrževanja se priznajo na podlagi računov. Zaradi cedularne obdavčitve po proporcionalni stopnji ni več možnosti povprečenja določenega dohodka, izplačanega za več let; prav tako se ne priznajo več osebne in posebne davčne olajšave, ki se priznavajo pri sintetično progresivno obdavčenem dohodku.

2.3.8 Dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti

S predlaganimi spremembami se:

- določa drugačen način ugotavljanja izpolnjevanja dohodkovnega cenzusa za obvezen prehod kmetij v sistem ugotavljanja davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov: kriterij skupnega letnega dohodka se nadomešča s kriterijem povprečnega skupnega dohodka dveh zaporednih predhodnih davčnih let;
- jasneje ureja pripisovanje dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, predvsem drugih dohodkov iz 70. člena ZDoh-2, posameznim zavezancem, članom kmečkega gospodinjstva ali članom agrarne skupnosti, skupnega pašnika ali planine;
- uvaja predhodna akontacija dohodnine od drugih dohodkov iz 70. člena ZDoh-2, ki jo odmerjajo izplačevalci teh dohodkov, s čimer se jim postopek odmere in administriranje podatkov zelo poenostavi;
- ustrezneje opredeli kmečko gospodinjstvo kot ekonomska enota in sicer tako, da se enotno, tako za namene pavšalne obdavčitve kot za namene obdavčitve na podlagi vodenja knjig, definicija kmečkega gospodinjstva v 69. členu Zakona o dohodnini smiselno uskladi z definicijo kmetije po predpisih o kmetijstvu (kmečko gospodinjstvo je skupek enega ali več gospodinjstev);
- zamika rok za prvo uveljavitev določbe 47. člena ZDoh-2, ki določa obveznost prehoda kmečkih gospodinjstev z več kot 7.500 evri skupnega dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti s pavšalne obdavčitve na ugotavljanje davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, s 1.1.2013 na 1.1.2014.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNO FINANČNA SREDSTVA

3.1. Finančne posledice predloga zakona na državni proračun

Ocenjujemo, da bodo vse spremembe skupaj v letu 2013 pomenile za 23,5 mio eurov višje prihodke državnega proračuna od dohodnine, od tega bo za 3,5 mio manj prihodkov zaradi nadgradnje sistema ugotavljanja davčne osnove od dohodkov iz dejavnosti z upoštevanjem normiranih odhodkov, preostali ukrepi pa bodo pomenili za 27 mio eurov več prihodkov. V letu 2014 bo dodatni pozitiven učinek na prihodke državnega proračuna v višini 3 mio eurov zaradi omejitve koriščenja izgub, ki bo posledica likvidnostnega zamika zaradi načina ugotavljanja davčne obveznosti.

3.1.1. Ugotavljanje davčne osnove od dohodkov fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost, z upoštevanjem normiranih odhodkov

Predlagana sprememba zakona bo po oceni znižala prihodke državnega proračuna iz naslova dohodnine v letu 2013 za približno 3,5 mio eurov.

Po podatkih iz davčnih obračunov akontacije dohodnine od dohodkov iz dejavnosti je za leto 2010 skoraj 60.000 zavezancev (68% vseh, ki so oddali obračun) imelo računovodsko priznane prihodke do višine 50.000 eurov. Skupaj so obračunali 961,0 mio eurov prihodkov (16,9% vseh prihodkov). V povprečju so prihodki znašali 16.260 eurov na zavezanca. Med njimi je bilo 15.789 zavezancev, ki so v tem letu uveljavljali davčno izgubo. Davčno obveznost pa je obračunalo 35,3% zavezancev v višini 11,1 mio eurov oziroma 532,5 eurov na zavezanca. Ob upoštevanju podatkov je povprečna davčna stopnja, merjena kot davčna obveznost v osnovi za dohodnino po davčnih olajšavah iz dejavnosti, v tem letu znašala skoraj 18%.

Izhajajoč iz obračunskih podatkov je bila pripravljena ocena finančnih učinkov predlagane spremembe ugotavljanja davčne osnove fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost, z uporabo normiranih odhodkov, in sicer na skupini zavezancev, ki so imeli prihodke nižje od 50.000 eurov. Ocena finančnih učinkov je pripravljena na predpostavki, da se bodo za sistem normiranih odhodkov odločili tisti zavezanci, ki bodo imeli s tako predlagano rešitvijo nižje stroške povezane z opravljanjem dejavnosti, kljub temu, da bo davčna obveznost pri nekaterih zavezancih lahko nekoliko višja. Na podlagi podatkov za leto 2010 in upoštevajoč vse predpostavke, bo, ob davčni stopnji v višini 20%, kot je določena s tem zakonom, predlagana sprememba ugodna za približno 8.200 davčnih zavezancev. Skupaj bodo obračunali približno 1,5 mio eurov davčne obveznosti več, vendar pa se bodo njihovi skupni stroški povezani z opravljanjem dejavnosti zmanjšali, kar bo vplivalo na odločitev zavezancev za sistem ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov.

Pri skupni oceni finančnih učinkov predlagane spremembe zakona so upoštevani tudi tisti zavezanci, ki so v letu 2010 ugotavljali svojo davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov (v višini 25% oz. 70%) in bo imela sprememba zakona posledico tudi na njihovo davčno obveznost. Ob upoštevanju davčne stopnje v višini 20 % in ob predpostavki nespremenjenih dohodkov teh zavezancev, bo tako pripravljena sprememba zakona, po oceni znižala prihodke iz naslova dohodnine v višini približno 5,0 mio eurov.

Predlagana sprememba sistema ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov bo po oceni torej znižala prihodke državnega proračuna iz naslova dohodnine v letu 2013 za približno 3,5 mio eurov.

V oceni finančnih učinkov za državni proračun ni bilo mogoče oceniti, v kolikšni meri bo administrativno ugodnejši način ugotavljanja davčne osnove spodbudil subjekte, ki

danes nimajo urejenega formalnega statusa svoje dejavnosti, da iz območja sive ekonomije preidejo v zakonito opravljanje dejavnosti.

3.1.2. Omejitev koriščenja izgub

Če bi bila sprememba uveljavljena do konca leta 2012, bi se nov ukrep lahko uporabljal za davčno leto 2013. V tem primeru bi bil prvi finančni učinek za prihodke državnega proračuna, merjene po denarnem toku, v letu 2014, in sicer okoli 3 mio eurov, v naslednjih letih pa več kot pol manj.

3.1.3. Dohodek iz oddajanja premoženja v najem

Glede določitve cedularne obdavčitve dohodkov iz oddajanja premoženja v najem (ki niso doseženi v okviru organiziranega podjetja) na način, da se ti dohodki obdavčijo po proporcionalni davčni stopnji v višini 25%, s priznavanjem normiranih stroškov v višini 10% oziroma dejanskih stroškov vzdrževanja premoženja, ki ohranja uporabno vrednost premoženja, ocenjujemo, da se bodo – ob predpostavki nespremenjenih dohodkov zavezancev, ki so v letu 2010 izkazovali dohodke iz oddajanja v najem – prihodki iz naslova dohodnine od dohodkov iz oddajanja premoženja v najem s tem ukrepom lahko zvišali za približno 14 mio eurov.

3.1.4. Znižanje posebne osebne olajšave od dohodkov od študentskega dela in odprava posebne osebne olajšave od dohodkov čezmejnih delovnih migrantov

Ocenjeno je, da bo finančni učinek znižanja posebne osebne olajšave od dohodkov od študentskega dela v povečanju prihodkov državnega proračuna za okoli 11 mio eurov.

Ob predpostavki nespremenjenega vedenja zavezancev bo odprava olajšave za čezmejne delovne migrante povečala prihodke državnega proračuna za okoli 2 mio eurov letno.

3.2. Učinki na druga javno finančna sredstva

Spremembe prihodkov iz naslova dohodnine bodo posredno vplivale tudi na spremembo odhodkov iz naslova socialnih transferjev. V splošnem velja, da bo skupina zavezancev, ki se ji bo davčno breme znižalo, lahko upravičena do manj in nižjih socialnih transferjev, skupina zavezancev, ki se jim bo davčna obremenitev povečala pa bo lahko upravičena do več in višjih socialnih transferjev.

Predlog ima, zaradi spremembe ugotavljanja davčne osnove fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost, z uporabo normiranih odhodkov, za tiste zavezance, ki se bodo za ta sistem odločili, manjše negativne učinke tudi na prihodke blagajn zdravstvenega oziroma pokojninskega in invalidskega zavarovanja, saj bodo imeli davčni zavezanci, ob tako predlaganem sistemu normiranih odhodkov nižji dobiček, ki se upošteva za določitev zavarovalne osnove za prispevke.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona v proračunu ni treba zagotoviti dodatnih sredstev.

Nadzor nad izvajanjem zakona bo opravljala Davčna uprava RS.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

Določanje načina obdavčevanja malih podjetnikov je v davčni pristojnosti posamezne države članice EU.

5.1. Prikaz ureditve obdavčevanja fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost in ugotavljajo svojo davčno osnovo z uporabo normiranih odhodkov v drugih pravnih sistemih ¹

5.1.1. Avstrija

Avstrija ima možnost uveljavljanja pavšalnih odhodkov.

V dohodek iz dejavnosti se vključujeta dohodek iz poklicnih in drugih neodvisnih storitev ter dohodek iz trgovanja in poslovanja. Stroški, ki nastanejo v zvezi s pridobivanjem, zagotavljanjem in ohranjanjem obdavčljivega dohodka, se na splošno priznajo kot odbitek pri ugotavljanju davčne osnove.

Poslovni dobiček se lahko izračunava po dveh metodah – po metodi plačane realizacije ali po metodi nastanka poslovnega dogodka. Dobiček se izračunava za obdobje koledarskega leta, davčni zavezanec pa lahko zaprosi za spremembo davčnega obdobja, ki je različno od koledarskega leta.

Davčni zavezanci, ki niso dolžni voditi poslovnih knjig in jih ne vodijo na podlagi prostovoljne odločitve, morajo svoj dohodek ugotavljati po metodi plačane realizacije. V tem primeru se lahko odločijo za uporabo poenostavljene metode plačane realizacije, če izpolnjujejo še določene dodatne pogoje. Davčni zavezanci, ki niso dolžni voditi poslovnih knjig in jih ne vodijo prostovoljno in katerih prihodki prejšnjega leta ne presegajo 220.000 EUR ter ki pridobivajo prihodke izključno iz trgovanja, poslovanja ali iz poklicnih in drugih neodvisnih storitev, lahko ugotavljajo svoje dohodke z uporabo normiranih stroškov, namesto da bi odšteli dejanske stroške. Taki stroški se izračunajo kot odstotek od bruto dohodka in se na splošno gibljejo od 12% (za dohodek iz dejavnosti na splošno) do 6% (za dejavnost poučevanja in znanstveno dejavnost), a največ za 12% ali 6% od 220.000 eurov. Poleg normiranih odhodkov lahko upoštevajo tudi dejanske odhodke pri naslednjih kategorijah: stroški prodaje, surovine, stroški polproduktov, plače (vključno s socialnimi zavarovanji).

5.1.2. Belgija

Belgija ima možnost uveljavljanja pavšalnih odhodkov – normirani odhodki, za katerega se lahko odločijo zavezanci, ki opravljajo poklicne dejavnosti. Pavšalni

¹ Vir informacij: European Tax Handbook 2011.

odhodek je določen v določenem odstotku od prihodka po odbitku prispevkov za socialno varnost, in sicer:

- 28,7% do 5.300 EUR prihodka;
- 10% nad 5.300 do 10.530 EUR;
- 5% nad 10.530 do 17.530 EUR;
- 3% nad 17.530 EUR.

Zgornji limit pavšalnega odhodka pa je 3.670 EUR. Uveljavljanja pavšalnih odhodkov ni mogoče kombinirati z uveljavljanjem dejanskih odhodkov.

5.1.3. Češka

V češkem davčnem sistemu obdavčitve podjetnikov posameznikov poznajo možnost normiranih odhodkov (80% za podjetnike v kmetijskih in industrijskih dejavnostih, 60% za podjetnike v drugih dejavnostih, za katere je bilo izdano dovoljenje za trgovanje (trade licence), 40% za podjetnike v kateri koli drugi poslovni dejavnosti) in možnost, da se jim določi ocena odmere v začetku davčnega obdobja. To je mogoče samo za kmetijske in druge poslovne dejavnosti, če podjetnik ne zaposluje, njegovi prihodki preteklega leta ne presegajo 5 mio CZK in ni udeležen v kakršni koli organizaciji brez pravne osebnosti. Prošnja za takšno določitev davčne osnove mora vsebovati podatke o pričakovanih dohodkih in odhodkih ter druge podatke, ki so relevantni za ugotavljanje davčne obveznosti. Davčna obveznost se nato izračuna s fiksno davčno stopnjo, ki se aplicira na ocenjeno davčno osnovo. Davčna osnova ne sme biti nižja, kot bi bila, če bi se apliciral opcijski normirani odhodek in ne nižji od 600 CZK na davčno obdobje. Tako izračunani davek je končni davek.

5.2. Prikaz ureditve koriščenja davčnih izgub iz preteklih davčnih let v drugih pravnih sistemih

5.2.1. Avstrija

Izgube se na splošno lahko prenašajo v prihodnost neomejeno. Načeloma so do prenosa izgube v prihodnost upravičeni samo zavezanci, ki ugotavljajo dobiček po metodi primerjave neto vrednosti. Vendar lahko tudi zavezanci, ki ugotavljajo dobiček iz dejavnosti po metodi neto dohodka, v prihodnost prenašajo izgube iz treh predhodnih let, ne glede na to ali so izgube zagonske. Izgube, ki jih doseže posameznik iz dejavnosti, ki jo v večini predstavlja upravljanje neopredmetenih sredstev, ali iz dejavnosti finančnega najema, se lahko poračunajo le s prihodnjimi dobički iz iste dejavnosti. Izgube, ki so nastale v tekočem ali preteklih davčnih letih, se lahko poračunajo le v višini 75 % dohodka tekočega davčnega leta. Preostali del izgube se lahko prenese v prihodnja davčna leta.

5.2.2. Poljska

Izgube se lahko prenašajo v prihodnost, pri čemer je obdobje takšnega prenosa omejeno na pet let. Določeno je, da se vsako leto lahko poračuna samo 50 % izgube. Prenos izgube v pretekla davčna obdobja ni dovoljen.

5.2.3. Latvija

Izgube iz dejavnosti se lahko prenašajo v prihodnost, pri čemer je obdobje takšnega prenosa omejeno na tri leta. Vendar posameznik, ki se je odločil za obdavčitev kot mikro podjetje, izgub ob spremembi davčnega režima ne more prenesti v prihodnost.

5.3. Prikaz ureditve davčne obravnave dohodkov prostovoljcev iz opravljanja prostovoljskih del v drugih pravnih sistemih ²

Iz mednarodnih baz podatkov, ki so na voljo, ne izhaja, da bi katera izmed držav Evropske unije ali EGP v zakonih o obdavčevanju eksplicitno imela urejeno oprostitev dohodnine od dohodkov, ki so pridobljeni iz opravljanja prostovoljskega dela.

Med državami, kjer je mogoče v zakonih o obdavčevanju zaslediti izrecne oprostitve dohodkov prostovoljcev so: Kanada, Nova Zelandija in Srbija.

5.3.1 Kanada

Kanada ima v svojem zakonu, ki ureja obdavčevanje dohodkov fizičnih oseb (Income Tax Act), med splošnimi določbami obdavčevanja plač določeno, da se ne plačuje davek na dohodek za prvih 1000 CAD kakršnegakoli honorarja, ki ga je plačala državna institucija določenim prostovoljcem, ki opravljajo urgentna dela (prostovoljci v ambulantnih vozilih, prostovoljni gasilci in prostovoljni reševalci).

5.3.2 Nova Zelandija

Nova Zelandija ima v svojem zakonu, ki ureja obdavčevanje dohodkov fizičnih oseb (Income Tax Act 2007), iz obdavčitve izvzeta tudi povračilna izplačila, ki jih prejme prostovoljec, katerih namen je pokritje dejanskih stroškov, ki so nastali med izvajanjem prostovoljskih aktivnosti.

5.3.3 Srbija

Srbija ima v svojem zakonu o davku na dohodek državljanov (Zakon o porezu na dohodek gradjana) urejen izvzem dohodkov v obliki ugodnosti, ki jih ustvarijo prostovoljci.

5.4. Prikaz ureditve obdavčevanja bonitet za službena osebna motorna vozila, ki se lahko uporabljajo v privatne namene, v drugih pravnih sistemih ³

5.4.1 Španija

V Španiji so bonitete so v celoti obdavčene in se vrednotijo po višini stroškov za delodajalca (vključno z davki) ali po njihovi tržni ceni. Splošno pravilo pozna nekatere izjeme, med katerimi je določena izjema predpisana za službena motorna vozila. Privatna raba službenega avtomobila se vrednoti v višini 20% nabavne vrednosti (če je v lasti delodajalca) ali po njegovi tržni vrednosti (če je v poslovnem najemu) letno.

5.4.2 Nizozemska

² Vir informacij: European Tax Handbook 2011 in spletna baza IBFD (<http://online.ibfd.org/collections>).

³ Vir informacij: European Tax Handbook 2011 in spletna baza IBFD (<http://online.ibfd.org/collections>).

Na Nizozemskem se praviloma vse ugodnosti v naravi, ki jih prejme zaposleni od delodajalca, vrednotijo po pravični tržni ceni in so obdavčljive kot dohodek zaposlenega. Če zaposleni uporablja službeno osebno motorno vozilo, ki ga zagotovi njegov delodajalec, se 25% kataloške vrednosti (list price) motornega vozila (vključno z davkom na vozila in DDV) prišteje delavčevemu letnemu obdavčljivemu dohodku, razen če se vozilo uporablja za privatne namene manj kot 500 km na leto. Ne glede na to, pa se prišteje k letnemu obdavčljivemu dohodku delavca le 14 oziroma 20% kataloške vrednosti vozila, če gre za motorno vozilo z nizkimi izpusti CO₂.. Vozila brez izpustov CO₂, kot na primer električna vozila, so iz obdavčitve izvzeta.

5.4.3 Nemčija

Bonitete, ki so prejete iz zaposlitve ali v zvezi z njo, se obdavčujejo kot dohodki iz zaposlitve in se praviloma vrednotijo po tržni vrednosti, vključno z DDV. Ugodnost v obliki privatne uporabe službenega motornega vozila se obdavčuje po 12% letno (1% na mesec) od kataloške vrednosti (list price). Če se motorno vozilo uporablja tudi za prevoze med prebivališčem in krajem zaposlitve, se stopnja poveča za 0,36% (0,03% na mesec) za vsak kilometer razdalje med prebivališčem in krajem zaposlitve. Boniteta se alternativno lahko določa tudi na podlagi vodenega dnevnika.

5.5. Prikaz ureditve davčne obravnave dohodka iz oddajanja premoženja v najem v drugih pravnih sistemih

5.5.1 Avstrija

V Avstriji se dohodki iz oddajanja premoženja v najem obdavčujejo kot dohodek iz dejavnosti ali kot dohodek iz oddajanja v najem po običajnih stopnjah dohodnine.

5.5.2 Finska

Na Finskem se dohodki iz oddajanja premoženja v najem obdavčujejo cedularno (po t.i. dualnem sistemu) po davčni stopnji v višini 28% (podatki za leto 2011).

5.5.3 Nizozemska

Na Nizozemskem se dohodki iz oddajanja premoženja v najem obdavčujejo cedularno, na podlagi domnevnega donosa premoženja (4%-ni donos) po davčni stopnji v višini 30%.

5.6. Prikaz ureditve davčne obravnave dohodkov od študentskega dela

Na splošno v davčnih zakonodajah drugih držav ni posebnih olajšav za študentsko delo. Izjemi sta Francija in Japonska.

5.6.1 Francija

V Franciji je pod določenimi pogoji davka oproščen dohodek iz zaposlitve študentov, mlajših od 25 let, z določeno omejitvijo (trikratnik mesečne zakonsko določene minimalne plače).

5.6.2 Japonska

Na Japonskem se študentom, ki opravljajo delo, prizna posebna olajšava, razen če njihov skupni dohodek presega določeno višino (650.000 JPY v letu 2011) ali če njihov drugi dohodek, ki ni dohodek iz zaposlitve, presega določeno višino (100.000 JPY v letu 2011). Olajšava znaša 270.000 JPY.

5.6.3. Avstrija

Ni posebnih olajšav za dohodke iz zaposlitve študentov.

5.7. Prikaz ureditve davčne obravnave dohodkov od čezmejnih delovnih migrantov

5.7.1. Avstrija

V Avstriji se obdavči svetovni dohodek davčnih zavezancev rezidentov. Ni posebne davčne obravnave za dohodek, ki ga davčni rezidenti dosežajo iz delovnega razmerja v tujini.

5.7.2. Italija

V Italiji se obdavči svetovni dohodek davčnih zavezancev rezidentov. Do 6.700 eurov dohodka (za leto 2012), ki ga italijanski davčni rezident doseže iz zaposlitve, ki se opravlja v tujini nepretrgoma (trajno), in sicer v mejnih conah in na sosednjih območjih, se ne vključi v obdavčljivi dohodek.

5.7.3. Nemčija

V Nemčiji se obdavči svetovni dohodek davčnih zavezancev rezidentov. Ni posebne davčne obravnave za dohodek, ki ga davčni rezidenti dosežajo iz delovnega razmerja v tujini.

5.8. Prikaz ureditev davčne obravnave dohodkov kmetijske in gozdarske dejavnosti fizičnih oseb v drugih pravnih sistemih

V pregled smo zajeli države, ki imajo podobno ureditev kot Slovenija, to je, da kmetijsko in gozdarsko dejavnost fizičnih oseb obdavčujejo pavšalno. Tako v Avstriji in Nemčiji večina kmetij plačuje dohodnino glede na davčno osnovo, določeno na podlagi vrednosti kmetije. Del kmetij, katerih pavšalno ocenjeni dohodek presega določen prag, pa mora davčno osnovo ugotavljati z vodenjem knjig. V obeh državah okoli 20% kmetij vodi določeno obliko knjigovodstva tudi za davčne namene.

V Avstriji se kot prag za obvezen prehod kmetij na knjigovodstvo šteje 65.000 evrov enotne vrednosti kmetije kar približno odgovarja 13.000 evrom dohodka. V Nemčiji je prag določen z velikostjo kmetije 20 ha. V Italiji so sicer dohodki vseh kmetij obdavčeni na podlagi pavšalno ocenjenega dohodka, vendar morajo vse kmetije v sistemu DDV evidentirati prihodke. Na Hrvaškem se vse kmetije, ki dosežajo vsaj 24.000 kun (okoli 3.100 evrov) prihodkov iz naslova kmetijskih subvencij, ali s prodajo svojih pridelkov in storitev dosežejo vsaj 85.000 kun (11.400 evrov) prihodka, štejejo kot subjekti, ki opravljajo dejavnost in morajo dohodek ugotavljati z vodenjem knjig.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1. Administrativne in druge posledice

Sprememba načina ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem dejanskih in normiranih odhodkov bo za davčne zavezance, ki so že v sistemu ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem dejanskih in normiranih odhodkov, pomenila spremembo načina ugotavljanja prihodkov, saj bodo prešli iz sistema plačane realizacije v sistem obračunane realizacije, in načina izračunavanja davčne obveznosti, saj bodo morali predlagati letne davčne obračune. Za večje število zavezancev, ki opravljajo dejavnost in po veljavni ureditvi niso mogli vstopiti v sistem normiranih odhodkov oziroma veljavna ureditev zanje ni bila poslovno sprejemljiva, bo sprememba pomenila možnost za administrativno poenostavitev poslovanja (ne bo obveznosti vodenja poslovnih knjig, predpisanih po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, in na njegovi podlagi izdanih računovodskih standardih).

S spremembo pogojev za vstop v sistem normiranih odhodkov, se širi krog potencialnih davčnih zavezancev, ki bi lahko vstopili v ta sistem. V tem primeru bo dejansko poenostavljen način davčnega nadzora teh davčnih zavezancev, saj bo DURS pregledoval poslovanje teh zavezancev le z vidika prihodkov in ne tudi odhodkov, kar pomeni lažji in hitrejši davčni nadzor. Poleg tega se s spremembo pravil za vstop v sistem ugotavljanja davčne osnove z uporabo normiranih odhodkov in obstanek v njem poenostavlja administriranje v zvezi z uveljavljanjem pravice do ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov. Davčni zavezanci, ki bodo želeli ugotavljati davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov, bodo dolžni predložiti priglasitev, pri čemer ne bodo več dolžni vlagati vlog za podaljševanje načina ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov za vsako leto, temveč se bo domnevalo, da želijo na ta način ugotavljati svojo davčno osnovo, če do določenega roka ne bodo predložili obvestila o prenehanju ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov. Slednje pomeni administrativno razbremenitev zavezancev v sistemu normiranih odhodkov.

Za poslovne partnerje, ki so oziroma bodo poslovali z zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, sprememba pomeni razbremenitev pri administraciji ob izplačilih tem zavezancem, saj jim po predlagani ureditvi ne bo več treba predlagati obračunov davčnega odtegljaja ob vsakem izplačilu.

Spremenjen način izračunavanja davčne obveznosti bo zahteval tudi prilagoditev izvedbenih predpisov na nekaterih drugih področjih, kot na primer na področju pokojninskega zavarovanja ali socialnih transferjev iz državnega proračuna (na primer Pravilnika o postopku za razvrščanje v zavarovalne osnove, Pravilnik o načinu upoštevanja dohodkov pri ugotavljanju upravičenosti do otroškega dodatka, državne štipendije, znižanega plačila vrtca, subvencije malice za učence in dijake, subvencije kosila za učence, subvencije prevozov za dijake in štipendije, oprostitev plačila socialnovarstvenih storitev in prispevka k plačilu družinskega pomočnika, Pravilnika o podrobnejši opredelitvi podatkov o obdavčljivih dohodkih, ki niso oproščeni plačila dohodnine, Uredbe o samozaposlenih v kulturi) in na tej podlagi tudi prilagoditev informacijske podpore tem sistemom.

Glede na ureditev dolžnosti vodenja poslovnih knjig in evidenc po ZGD-1, zaradi dane možnosti večjemu številu zavezancev za ugotavljanje davčne osnove na podlagi

dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, obstaja možnost, da tudi po ZGD-1 večjemu številu podjetnikov ne bo treba voditi poslovnih knjig in sestaviti letnega poročila za namene javne objave in statističnega poročanja.

Uvedba cedularne obdavčitve dohodkov iz oddajanja premoženja v najem bo za davčne zavezance in Davčno upravo Republike Slovenije predstavljala administrativno razbremenitev v zvezi z izračunavanjem dohodnine od teh dohodkov.

Znižanje posebne osebne olajšave za dohodke od študentskega dela bo za davčni organ predstavljala dodatno administrativno obremenitev, saj doslej za večino zavezancev z dohodki od študentskega dela zaradi posebne osebne olajšave v višini splošne olajšave, ni bil sestavljen informativni izračun dohodnine. V skladu z Zakonom o davčnem postopku v splošnem velja, da davčni organ ne sestavi informativnega izračuna dohodnine, če dohodki davčnega zavezanca v davčnem letu ne presegajo zneska splošne olajšave po prvem odstavku 111. člena ZDoh-2. Zaradi znižanja posebne osebne olajšave za dohodke od študentskega dela na raven polovice splošne olajšave bo potrebno izdati informativni izračun dodatno tudi zavezancem, ki izpolnjujejo pogoje za navedeno posebno olajšavo in bodo imeli dohodke nad polovico zneska navedene splošne olajšave.

S spremembo načina določanja dohodka za ugotovitev izpolnjevanja kriterija za prehod kmetij na obveznost vodenja knjig s skupnega letnega dohodka na povprečni skupni dohodek dveh zaporednih predhodnih davčnih let se bodo iz te obveznosti izvzele kmetije, katerih dohodek med leti niha in le izjemoma preseže določen prag 7.500 evrov. Z uvedbo predhodne akontacije dohodnine od drugih dohodkov iz 70. člena ZDoh-2 pa se izplačevalcem teh dohodkov postopek odmere in administriranje podatkov zelo poenostavita.

6.2. Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Predlog zakona nima posledic na okolje.

6.3. Presoja posledic na gospodarstvo

6.3.1 Posledice zaradi prenove sistema ugotavljanja davčne osnove od dohodkov fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost, z upoštevanjem normiranih odhodkov

Z ukrepi, ki so predlagani, se bo fizične osebe spodbujalo k uresničevanju njihovih podjetniških pobud, kar deluje pozitivno v smeri obuditve gospodarske aktivnosti. Administrativno se bo razbremenilo številne obstoječe poslovne subjekte in s tem stroškovno razbremenilo poslovanje teh podjetij, kar je glede na razvojni zastoj v gospodarstvu lahko velikega pomena.

S tako predlagano spremembo ugotavljanja davčne osnove bo po oceni razbremenjeno približno 8.200 zavezancev (8% vseh, ki so oddali davčni obračun), ki imajo torej svoje prihodke nižje ali enake 50.000 evrov.

Spremenjena višina normiranih odhodkov na 70% pa ima vpliv tudi na tiste zavezance, ki so že v letu 2010 ugotavljali svojo davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov. Tako se bo po oceni davčna obveznost zavezancem s prihodki 10.000

eurov letno, ob predpostavki, da so upoštevali normirane odhodke v višini 25 % in povprečni efektivni stopnji v višini 16%, ob 20% stopnji določeni s tako pripravljenim zakonom, znižala za 600 eurov, zavezancem s prihodki v višini 30.000 eurov pa za 1.800 eurov.

Zavezancem s prihodki 10.000 eurov letno, ob predpostavki, da so upoštevali normirane odhodke v višini 70% in povprečni efektivni stopnji v višini 16%, se bo po oceni davčna obveznost, ob upoštevanju 20% stopnje davka določene s tem zakonom, zvišala za 120 eurov letno, medtem ko se bo zavezancem s prihodki v višini 30.000 eurov, ob enakih predpostavkah, zvišala za 360 eurov.

Po oceni bo zaradi tako spremenjene višine normiranih odhodkov razbremenjenih približno 6.300 zavezancev, to pomeni vsi tisti, ki so v letu 2010 upoštevali normirane odhodke v višini 25%, medtem ko bo približno 2.600 zavezancev, ki so v letu 2010 ugotavljali svojo davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov v višini 70%, obremenjenih bolj. To pa so vsi tisti zavezanci, ki so v letu 2010 ugotavljali svojo davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov v višini 70%.

6.3.2. Posledice zaradi omejitve možnosti koriščenja izgub

S spremembo oziroma omejevanjem možnosti koriščenja davčnih izgub bodo zavezanci, ki izkazujejo nepokrito davčno izgubo iz preteklih davčnih obdobj, ki je višja kot 50 % davčne osnove davčnega obdobja, plačali dohodnino od dohodka iz dejavnosti prej, kot bi jo sicer. To lahko vpliva na likvidnostni položaj posameznega davčnega zavezanca.

6.3.3. Posledice zaradi znižanja posebne osebne olajšave od dohodkov od študentskega dela

Znižanje posebne osebne olajšave od dohodkov od študentskega dela pomeni ukrep v smeri zmanjševanja razlik v davčni obravnavi dohodkov iz pogodbenega dela po ZDoh-2, kar pomeni, da se zmanjšuje ugodnejši davčni položaj izvajalcev tega dela, torej dijakov in študentov, hkrati pa se s tem povečuje skupna obremenitev na neto dohodke od študentskega dela, kar posredno lahko pomeni tudi pritisk na povečanje stroškov delodajalcev.

6. 4. Presoja posledic na socialnem področju

6.4.1. Posledice zaradi prenove sistema ugotavljanja davčne osnove od dohodkov fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost, z upoštevanjem normiranih odhodkov

Ukrep, ki spodbuja k uresničevanju podjetniških pobud posameznikov in stroškovno razbremeni obstoječe podjetnike, prispeva k zmanjšanju števila nezaposlenih v Republiki Sloveniji⁴.

⁴ Glede na podatke Statističnega urada Republike Slovenije se je v prvem četrtletju leta 2012 stopnja registrirane brezposelnosti glede na predhodno četrtletje zvišala za 0,3 odstotne točke; bila je 12,3-odstotna. Vir: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=4735, 1.6.2012

Zaradi določitve višjih normiranih stroškov, ki vplivajo na višino ugotovljenih dohodkov posameznega zavezanca, bo prišlo do določenega vpliva pri uveljavljanju pravic iz socialnega varstva, ki kot kriterij za presojo upravičenosti do socialnih transferjev določa višino dohodkov (torej dobička) iz poslovanja, ugotovljenega po davčnih predpisih.

6.4.2. Posledice ureditve davčne obravnave dohodkov prostovoljcev iz opravljanja prostovoljskih del v drugih pravnih sistemih

Glede na zaostrene ekonomske in družbene razmere postaja prostovoljsko delo vse pomembnejše, saj prispeva k zniževanju revščine, razvoju demokracije ter spodbujanju aktivnega državljanstva. Ob sprejemanju Zakona o prostovoljstvu je bilo ugotovljeno, da postaja prostovoljsko delo v zadnjem obdobju vedno bolj pomembno tudi na področju dopolnjevanja storitev države in preskrbe s socialnimi storitvami, s čimer omogoča nižje stroške ter večjo dostopnost prebivalstva do teh storitev, zato prostovoljsko delo tako pomembno prispeva k družbeni blaginji. Zakonsko urejanje prostovoljskega dela ni potrebno zgolj zaradi urejanja odnosov vseh vključenih akterjev, temveč predvsem zaradi priznanja pomembnosti tega področja za družbo in vzpostavitve stimulativnega okolja za njegov hitrejši razvoj.

Glede na navedeno se z ureditvijo ugodne davčne obravnave dohodkov prostovoljcev dodatno spodbuja sistemsko urejeno opravljanje prostovoljskega dela oziroma družbeno koristnih aktivnosti posameznikov, ki s svojim znanjem in izkušnjami prispevajo k izboljšanju kakovosti življenja posameznikov in družbenih skupin ter k razvoju solidarne, humane in enakopravne družbe.

6.4.3. Posledice uvedbe cedularne obdavčitve dohodkov iz oddajanja premoženja v najem

Določitev cedularne obdavčitve dohodkov iz oddajanja premoženja v najem, po kateri se bodo tovrstni dohodki obdavčevali po proporcionalni stopnji v višini 25%, bo imela poleg zgoraj navedenih tudi nekatere druge posledice, ki se odražajo v višini davčne obveznosti. Nekaterim zavezancem v prvem davčnem razredu se po predlogu lahko zviša povprečna efektivna stopnja obdavčitve dohodkov iz oddajanja v najem, zavezancem v zadnjem davčnem razredu, z višjo povprečno mejno davčno stopnjo od dohodka iz oddajanja premoženja v najem, pa se bo obremenitev znižala.

6.4.4. Posledice zaradi znižanja posebne osebne olajšave od dohodkov od študentskega dela in od dohodkov čezmejnih delovnih migrantov

a. Zaradi znižanja posebne osebne olajšave od dohodkov od študentskega dela se bo poslabšal dohodkovni položaj izvajalcev tega dela, torej dijakov in študentov, saj bo znižana olajšava, zaradi katere večina izvajalcev tega dela (po podatkih o odmeri dohodnine za leto 2010 88.153 ali 2/3) ni plačevala dohodnine, saj niso bili zavezani za odmero dohodnine na letni ravni, ker so bili njihovi dohodki nižji od navedene posebne olajšave, ki je v znesku enaka splošni olajšavi.

Znižanje navedene olajšave bo po oceni študentom, ki prejmejo 10.000 evrov bruto letnega dohodka od študentskega dela in so vzdrževani družinski člani, znižalo neto dohodek za 258 evrov, študentom, ki niso vzdrževani družinski člani oziroma so samostojni zavezanci, pa pri isti višini dohodka za 162 evrov. Pri navedenem dohodku v višini 4.500 evrov se bo študentom, ki so vzdrževani družinski člani, neto dohodek znižal za 258 evrov, pri študentih, ki niso vzdrževani družinski člani oziroma so

samostojni zavezanci, pa pri isti višini dohodka ne bo posledic, saj ne bodo plačali dohodnine. Pri navedenem dohodku v višini 2.200 eurov se bo študentom, ki so vzdrževani družinski člani, neto dohodek znižal za 59 eurov, pri študentih, ki niso vzdrževani družinski člani oziroma so samostojni zavezanci, pa pri isti višini dohodka tudi ne bo posledic, saj ne bodo plačali dohodnine.

b. Zaradi odprave posebne osebne olajšave od dohodkov čezmejnih delovnih migrantov se bo poslabšal njihov dohodkovni položaj, saj se bo povečala njihova davčna obveznost od dohodkov iz delovnega razmerja, ki jih prejmejo od delodajalca, ki ni rezident Slovenije, za zaposlitev, opravljeno v tujini. Po oceni se bo njihova davčna obveznost v povprečju povečala za približno 1.200 eurov na letni ravni.

6.5 Presoja posledic na dokumentu razvojnega načrtovanja

/

6.6. Izvajanje sprejetega predpisa

Za izvajanje predpisa bo zadolžen DURS. Za izvajanje predpisa ne bo treba sprejeti novih podzakonskih aktov, bo pa treba zaradi uvedbe cedularnega načina obdavčevanja in spremembe načina izračunavanja dohodnine od dohodka iz dejavnosti spremeniti večje število podzakonskih aktov in Zakon o davčnem postopku v delu, ki ureja izračun akontacije dohodnine v primeru ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov in drugih podzakonskih aktov, na katere bo sprememba vplivala. Pravilniki, ki jih bo predvidoma treba spremeniti so naslednji: Pravilnik o obrazcu za davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, Pravilnik o poslovnih knjigah in drugih davčnih evidencah za fizične osebe, ki opravljajo dejavnost, Pravilnik o obrazcih za napovedi za odmero akontacije dohodnine in o obrazcih za napovedi za odmero dohodnine od dohodka iz kapitala, Pravilnik o vsebini in obliki obračuna davčnih odtegljajev ter o načinu predložitve davčnemu organu, Pravilnik o obrazcu informativnega izračuna dohodnine in obrazcu napovedi za odmero dohodnine.

6.7. Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

II. BESEDILO ČLENOV:

1. člen

V Zakonu o dohodnini (Uradni list, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11 – ZUKD-1, 24/12, 30/12 in 40/12 - ZUJF) se 14. člen spremeni tako, da se glasi:

»14. člen

(vir dohodka iz investicijskih skladov)

Dohodki iz investicijskih skladov, vključno z dobičkom iz kapitala, doseženim z odsvojitvijo investicijskih kuponov ali delnic, imajo vir v Sloveniji, če je investicijski sklad oblikovan oziroma ustanovljen v Sloveniji.«.

2. člen

V drugem odstavku 43. člena se za prvim stavkom doda nov drugi stavek, ki se glasi:

»V nabavno vrednost vozila se, ne glede na način pridobitve vozila, všteva davek na dodano vrednost.«.

3. člen

V drugem odstavku 47. člena se v napovednem stavku besedilo »skupni dohodek« nadomesti z besedilom »povprečni skupni dohodek dveh zaporednih predhodnih davčnih let«.

4. člen

Tretji odstavek 48. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Zavezanec lahko pri ugotavljanju davčne osnove davčnega leta upošteva normirane odhodke v višini, določeni v 59. členu tega zakona, če priglasil ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, in njegovi prihodki iz dejavnosti, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, v davčnem letu pred tem davčnim letom, ne presegajo 50.000 eurov, če ni z drugimi določbami tega člena ali zakonom drugače določeno.«.

V četrtem odstavku se črta besedilo »in izpolnjuje pogoja iz 1. in 3. točke tretjega odstavka tega člena« in beseda »zahteva« nadomesti z besedo »priglasil«.

Šesti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(6) Ne glede na tretji odstavek tega člena lahko zavezanec iz drugega odstavka 47. člena tega zakona, pri ugotavljanju davčne osnove naslednjega davčnega leta upošteva normirane odhodke v višini, določeni v 59. členu tega zakona, če priglasil ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, in njegovi prihodki iz dejavnosti, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, v davčnem letu pred tem davčnim letom, ne presegajo 50.000 eurov na nosilca in na drugega člana kmečkega

gospodinjstva, ki je vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje kot kmet oziroma član kmečkega gospodarstva, v skladu z zakonom, ki ureja obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.«.

V sedmem odstavku se črta besedilo »in izpolnjuje pogoj iz 1. točke šestega odstavka tega člena« in beseda »zahteva« nadomesti z besedo »priglasil«.

Za sedmim odstavkom se dodajo nov osmi, deveti, deseti, enajsti, dvanajsti, trinajsti in štirinajsti odstavek, ki se glasijo:

»(8) Za potrebe določanja višine prihodkov iz tretjega in šestega odstavka tega člena se ne šteje, da je zavezanec na novo začel opravljati dejavnost, če je v 18. mesecih pred priglasitvijo ugotavljanja davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov:

1. ponovno začel opravljati dejavnost, če je prenehal opravljati dejavnost v šestih mesecih pred ponovnim začetkom opravljanja dejavnosti;
2. ustanovil sam družbo, zavod ali primerljivo osebo po tujem pravu;
3. prišlo do preoblikovanja zavezanca s prenosom dela podjetja na družbo, s pridobitvijo lastniškega deleža, ali fizično osebo, ki opravlja dejavnost, ali
4. začel opravljati dejavnost na podlagi prenosa podjetja ali dela podjetja od druge osebe.

(9) V primerih iz prejšnjega odstavka se v prihodke po tretjem in šestem odstavku tega člena štejejo tudi:

1. prihodki zavezanca, doseženi pred prenehanjem opravljanja dejavnosti,
2. prihodki družbe, zavoda ali primerljive osebe po tujem pravu,
3. prihodki osebe, ki je prevzela del podjetja zavezanca, in
4. prihodki osebe, ki je prenesla podjetje ali del podjetja na zavezanca,

doseženi v obdobju iz tretjega in šestega odstavka tega člena. Za prihodke oseb iz prejšnjega stavka se upoštevajo prihodki iz dejavnosti, ugotovljeni po pravilih o računovodenju.

(10) Za del podjetja po tem členu se šteje celota sredstev in obveznosti, ki je s poslovno organizacijskega vidika sposobna samostojno poslovati.

(11) Zavezanec mora v roku, določenim z zakonom, ki ureja davčni postopek, davčni organ obvestiti o prenehanju ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov. Obvestilo učinkuje od začetka davčnega leta, za katero je davčni zavezanec obvestil davčni organ.

(12) Zavezanec, ki davčnemu organu predloži obvestilo iz prejšnjega odstavka, mora za davčno leto ugotavljati davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov in voditi ustrezne poslovne knjige, evidence in poslovno poročilo, ki jih je dolžan voditi za ugotavljanje davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov.

(13) Zavezanec mora ugotavljati prihodke iz tretjega ali šestega odstavka tega člena tudi za vsako naslednje davčno leto, za katero želi še naprej ugotavljati davčno osnovo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

(14) Ne glede na dvanajsti odstavek tega člena mora zavezanec, ki dve zaporedni predhodni davčni leti ne izpolnjuje pogojev iz tretjega ali šestega odstavka tega člena, mora za davčno leto ugotavljati davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in

odhodkov in voditi ustrezne poslovne knjige, evidence in poslovno poročilo, ki jih je dolžan voditi za ugotavljanje davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov.«.

5. člen

Drugi odstavek 49. člena se črta.

Dosedanji tretji odstavek, ki postane drugi odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Prihodki in odhodki se pri prehodih med ugotavljanjem davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ter ugotavljanjem davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, upoštevajo na način, da ne pride do njihovega neupoštevanja ali dvakratnega upoštevanja.«.

6. člen

V 58. členu se za tretjim odstavkom doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Za začetek opravljanja dejavnosti na novo po četrtem odstavku 48. člena tega zakona se šteje tudi prehod ugotavljanja davčne osnove iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti iz ugotavljanja po poglavju III.4. tega zakona v ugotavljanje po poglavju III.3. tega zakona v skladu s 47. členom tega zakona, razen če se je v okviru kmečkega gospodinjstva pred prehodom že opravljala tudi druga kmetijska ali dopolnilna dejavnost na kmetiji, kot jo določajo predpisi o kmetijstvu. Če se je v okviru kmečkega gospodinjstva že pred prehodom opravljala tudi druga kmetijska in dopolnilna dejavnost na kmetiji, kot jo določajo predpisi o kmetijstvu, se med prihodke po tretjem oziroma šestem odstavku 48. člena tega zakona štejejo prihodki zavezanca in članov kmečkega gospodinjstva iz druge kmetijske in dopolnilne dejavnosti na kmetiji, ugotovljeni po pravilih o računovodenju in doseženi v obdobju iz tretjega oziroma šestega odstavka 48. člena tega zakona.«.

7. člen

V prvem odstavku 59. člena se besedilo »25% ustvarjenih prihodkov« nadomesti z besedilom »70% prihodkov«.

Drugi in tretji odstavek se črtata.

8. člen

Drugi odstavek 60. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Izgubo lahko zavezanec pokriva z zmanjšanjem davčne osnove od dohodka iz dejavnosti v naslednjih letih. Pravica po tem odstavku ne preneha s prehodom na ugotavljanje davčne osnove v skladu s tretjim, četrtim, šestim in sedmim odstavkom 48. člena tega zakona.«.

V tretjem odstavku se besedilo »največ do višine« nadomesti z besedilom »največ v višini 50%«.

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Neizkoriščeni del izgube po tem členu se ob prenehanju opravljanja dejavnosti, če so izpolnjeni pogoji iz četrtega in devetega odstavka 51. člena tega zakona, lahko prenese na novega zasebnika oziroma novo pravno osebo oziroma prevzemno pravno osebo. Šteje se, da je izgubo prevzel novi zasebnik oziroma nova pravna oseba oziroma prevzemna pravna oseba pod pogoji, kot bi veljali, če do prenehanja ne bi prišlo.«.

9. člen

V prvem odstavku 66. člena se za besedo »ekološke« črta beseda »in« ter doda vejica, za besedo »religiozne« pa se dodata besedi »in splošnokoristne«.

10. člen

Prvi odstavek 67. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Določbe 61. do 66.a člena tega zakona se ne uporabljajo za zmanjševanje davčne osnove zaradi uveljavljanja davčnih olajšav, vključno s prenosom neizkoriščenega dela olajšav iz preteklih obdobj zavezanca, kateremu se davčna osnova ugotavlja v skladu s tretjim, četrtem, šestim in sedmim odstavkom 48. člena tega zakona.«.

11. člen

Peti odstavek 68. člena se črta.

12.

V 69. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Kmečko gospodinjstvo po tem zakonu je skupnost ene ali več fizičnih oseb, ki niso najeta delovna sila, so na dan 30. junija v davčnem letu po predpisih o prijavi prebivališča nosilci ali člani gospodinjstev stalno ali začasno prijavljeni na istem naslovu ali so prijavljeni kot člani kmetije v registru kmetijskih gospodarstev (v nadaljnjem besedilu: člani kmečkega gospodinjstva), ter se vsaj za enega ali več članov šteje, da opravljajo osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost po določbah tega zakona in njihov skupni dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti znaša najmanj 200 eurov.«.

13. člen

V prvem odstavku 72. člena se za besedo »zavezancu« doda vejica in besedilo »članu kmečkega gospodinjstva,«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Katastrski dohodek zemljišč, s katerimi razpolagajo člani agrarne skupnosti, skupnega pašnika ali planine, ki se po predpisih o kmetijstvu štejejo za samostojno kmetijsko gospodarstvo, se posameznemu članu takega kmetijskega gospodarstva, ki je zavezanec za dohodnino po tem poglavju, pripiše glede na njegov pripadajoči solastniški ali sorazmerni delež ali delež, ki ga ima v uporabi.«.

Za četrtem odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Davčna osnova od drugih dohodkov iz 70. člena tega zakona, prejetih za račun članov agrarne skupnosti, skupnega pašnika ali planine, ki se po predpisih o kmetijstvu šteje za samostojno kmetijsko gospodarstvo, se posameznemu članu takega kmetijskega gospodarstva, ki je zavezanec za dohodnino po tem poglavju, pripiše glede na njegov pripadajoči solastniški ali sorazmerni delež ali delež, ki ga ima v uporabi.«.

14. člen

V drugem odstavku 73. člena se beseda »tretji« nadomesti z besedo »drugi«.

15. člen

V prvem odstavku 77. člena se število »40« nadomesti s številom »10«.

V drugem odstavku se na koncu doda nov stavek, ki se glasi: »Minister, pristojen za finance, lahko podrobneje določi dejanske stroške vzdrževanja za namene tega člena.«.

16. člen

V prvem odstavku 81. člena se besedi »vzajemnega sklada« nadomestita z besedama »investicijskega sklada«.

17. člen

V četrtem odstavku 90. člena se 3. točka spremeni tako, da se glasi:

»3. dohodek, ki ga zavezanec doseže na podlagi delitve dobička, čistega dobička ali prihodkov investicijskega sklada, ki niso zajeti z 81. členom tega zakona.«.

18. člen

V 94. členu se besedi »vzajemnega sklada« nadomestita z besedama »investicijskega sklada«.

19. člen

V 95. členu se 3. točka spremeni tako, da se glasi:

»3. prenos nepremičnin iz naslova razlastitev ali drugih zakonskih ukrepov oziroma na podlagi prodajne pogodbe, ki je bila sklenjena namesto razlastitve;«.

10. točka se črta.

20. člen

V 105. členu se za tretjim odstavkom doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Ne glede na prejšnje odstavke tega člena, se za drugi dohodek šteje tudi vsak dohodek, ki ga prejme prostovoljec od prostovoljske organizacije na podlagi ali v zvezi z opravljanjem prostovoljskega dela v skladu z zakonom, ki ureja prostovoljstvo.«.

21. člen

V 107. členu se v 1. točki za besedo »področju« doda besedilo »ter na področju prostovoljstva«.

2. točka se črta.

22. člen

V 108. členu se za tretjim odstavkom dodajo nov četrti, peti in šesti odstavek, ki se glasijo:

»(4) V davčno osnovo se ne všttevajo prejemki, namenjeni pokritju dokumentiranih stroškov prevoza, nočitve in dnevnice, kadar je izplačilo opravljeno fizični osebi, ki:

- jo napoti ali pozove državni ali drug organ zaradi izvajanja dejavnosti tega organa;
- prostovoljno oziroma na podlagi vabila ali poziva sodeluje v prostovoljnih ljubiteljskih, humanitarnih, dobrodelnih, vzgojno izobraževalnih, zdravstvenih, kulturnih, športnih, raziskovalnih, sindikalnih dejavnostih, v dejavnostih zbornic, v dejavnostih verskih skupnosti, v dejavnostih političnih strank in splošnokoristnih dejavnostih, pod pogojem, da so navedene dejavnosti nepridobitne dejavnosti;
- prostovoljno oziroma na podlagi vabila ali poziva sodeluje v dejavnostih društev in njihovih zvez (za sodelovanje se šteje tudi delovanje v organih društev in njihovih zvez), zaradi uresničevanja ciljev oziroma namenov, zaradi katerih so društva ustanovljena, ne pa v okviru opravljanja pridobitne dejavnosti teh društev;

in v zvezi s tem prejme le povračilo navedenih stroškov pod pogoji in do višin, ki so določeni za povračila stroškov v predpisu vlade iz 44. člena tega zakona.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek se v davčno osnovo od dohodka iz četrtega odstavka 105. člena tega zakona poleg prejemkov, ki so navedeni v prejšnjem odstavku, ne všttevajo tudi:

1. nadomestilo za uporabo lastnih sredstev prostovoljca pod pogojem, da je določeno v posebnih predpisih in internih aktih prostovoljske organizacije, da gre za sredstva, ki so značilna, nujna in običajna za opravljanje določenega prostovoljskega dela in pod pogojem, da je prostovoljska organizacija določila navedeno nadomestilo na podlagi izračuna realnih stroškov in zato to nadomestilo predstavlja utemeljen in razumen znesek – letno do višine 20% povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji za januar preteklega koledarskega leta. Dejanske stroške je mogoče uveljavljati na podlagi dokazil;
2. nadomestilo za osebne stroške prostovoljcu, ki je napoten na opravljanje organiziranega prostovoljskega dela iz tujine v Slovenijo ali iz Slovenije v tujino na podlagi dogovora s prostovoljsko organizacijo, ki je osebo napotila in če je ta organizacija za tako izplačilo zagotovila potrebna sredstva sama ali se zagotovijo na podlagi evropskega ali mednarodnega programa, ki poteka na podlagi mednarodne pogodbe, ki jo je sklenila ali k njej pristopila Slovenija:

a) za napotene v Slovenijo – dnevno do višine 20% dnevnice za službeno potovanje nad 12 do 24 ur v Sloveniji, ki se ne všteva v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja,

- b) za napotene v tujino – dnevno do višine 20% dnevnice za službeno potovanje nad 14 do 24 ur v tujino, ki se ne všteva v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja;
3. nagrada, ki jo prostovoljska organizacija izplača prostovoljcu za izjemne dosežke - do višine 50% finančne nagrade, razpisane za preteklo leto, za državno priznanje za izjemne dosežke na področju prostovoljstva, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
- a) jo največ enkrat letno v skladu z zakonom, ki ureja prostovoljstvo, izplača prostovoljska organizacija, ki ima v splošnem aktu vnaprej določena merila, ki opredeljujejo izjemne dosežke ter postopek in kriterije za izbor,
 - b) ne gre za redni dohodek ali za dohodek za opravljeno delo oziroma storitev in
 - c) je bil prejemnik nagrade izbran kot nagrajenec brez lastne aktivnosti oziroma udeležbe v postopku izbora nagrajenca;
4. plačilo prostovoljske organizacije za nezgodno zavarovanje prostovoljca, ki mora biti nezgodno zavarovan v skladu z zakonom, ki ureja prostovoljstvo za čas opravljanja prostovoljskega dela, če prostovoljsko delo opravlja v pogojih, ki pomenijo nevarnost za zdravje ali življenje prostovoljca ali če je tako dogovorjeno z dogovorom o prostovoljskem delu.

(6) Če se izplačujejo dohodki iz četrtega in iz 1. do 3. točke petega odstavka tega člena v višini, ki presega znesek, naveden v navedenih odstavkih oziroma točkah kot neobdavčen, se znesek posameznega dohodka v delu, ki presega znesek, ki je določen kot neobdavčen, všteva v davčno osnovo.«.

23. člen

V prvem odstavku 109. člena se za besedilom »dohodka iz dejavnosti,« doda besedilo »razen dohodka iz dejavnosti, če se davčna osnova od tega dohodka v davčnem letu ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov,« ter za besedilom »gozdarske dejavnosti« črtata vejica in besedilo »dohodka iz oddajanja premoženja v najem«.

Drugi in tretji odstavek se črtata.

Dosedanji četrti odstavek, ki postane drugi odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena, se letna davčna osnova od dohodkov iz kmetijske in dopolnilne dejavnosti zmanjša tudi za obvezne prispevke za socialno varnost, ki se nanašajo na socialno varnost zavezanca, ki opravlja kmetijsko ali dopolnilno dejavnost na kmetiji, in jih plačuje kot kmet oziroma član kmečkega gospodarstva, v skladu s predpisi, v višini razlike med obveznimi prispevki za socialno varnost, ki jih zavezanec plačuje iz naslova opravljanja kmetijske in dopolnilne dejavnosti in delom obveznih prispevkov za socialno varnost iz tega naslova, ki so upoštevani pri izračunu davčne osnove od osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti. Razlika iz prejšnjega stavka se prizna v obračunu akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti.«.

Dosedanji peti, šesti in sedmi odstavek postanejo tretji, četrti in peti odstavek.

24. člen

V drugem in tretjem odstavku 111. člena se za besedilom »dohodka iz dejavnosti,« doda besedilo »razen dohodka iz dejavnosti, če se davčna osnova od tega dohodka ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov,« ter za besedilom »gozdarske dejavnosti« črtata vejica in besedilo »dohodka iz oddajanja premoženja v najem«.

25. člen

V tretjem odstavku 113. člena se v prvem stavku besedi »enak znesku« nadomestita z besedami »enak polovici zneska«.

Peti odstavek se črta.

26. člen

V 116. členu se za besedilom »dohodke iz dejavnosti,« doda besedilo »razen dohodkov iz dejavnosti, če se davčna osnova od teh dohodkov ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov,« ter za besedilom »gozdarske dejavnosti« črta vejica in besedilo »dohodka iz oddajanja premoženja v najem«.

27. člen

V prvem odstavku 118. člena se črta besedilo »petem odstavku 113. člena,«.

28. člen

V drugem odstavku 120. člena se v prvem stavku za besedilom »dosegel dohodek iz dejavnosti iz drugega odstavka 47. člena tega zakona« doda besedilo »in ugotavlja davčno osnovo od tega dohodka na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov«.

Tretji odstavek se črta.

29. člen

V tretjem odstavku 127. člena se za besedilom »112. člena« črta vejica in besedilo »petega odstavka 113. člena«.

30. člen

V prvem odstavku 128. člena se za besedilom »dohodka iz dejavnosti« dodata vejica ter besedilo »če se davčna osnova od tega dohodka v davčnem letu ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov,« in beseda »četrtim« nadomesti z besedo »tretjem«.

V tretjem odstavku se za besedilom »dohodka iz dejavnosti iz drugega odstavka 47. člena tega zakona,« doda besedilo »če se davčna osnova od tega dohodka v davčnem letu ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov,«.

Šesti in sedmi odstavek se črtata.

31. člen

V prvem odstavku 129. člena se za besedo »plača« doda besedilo »od davčne osnove, določene v prvem in drugem odstavku 71. člena tega zakona,«.

V drugem odstavku se napovedni stavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Predhodna akontacija dohodnine od drugih dohodkov iz 70. člena tega zakona, prejetih za račun zavezancev za dohodnino po III.4. poglavju tega zakona, članov kmečkega gospodarstva, se izračuna in plača od davčne osnove, določene v tretjem odstavku 71. člena tega zakona, po stopnji:«.

Za drugim odstavkom se dodajo nov tretji, četrti in peti odstavek, ki se glasijo:

»(3) Predhodna akontacija dohodnine od drugih dohodkov iz 70. člena tega zakona, prejetih za račun zavezancev za dohodnino po III.4. poglavju tega zakona, članov agrarne skupnosti, skupnega pašnika ali planine, ki se po predpisih o kmetijstvu štejejo za samostojno kmetijsko gospodarstvo, se izračuna in plača od davčne osnove, določene v tretjem odstavku 71. člena tega zakona, po stopnji:

1. 10% od davčne osnove, če je posamezno izplačilo večje od 200 eurov,
2. 0% od davčne osnove, če je posamezno izplačilo enako in manjše od 200 eurov.

(4) Predhodna akontacija iz prejšnjega odstavka se pripiše članom agrarne skupnosti, skupnega pašnika ali planine, ki se po predpisih o kmetijstvu štejejo za samostojno kmetijsko gospodarstvo, ki so zavezanci za dohodnino od dohodkov po III.4. poglavju tega zakona, na podlagi smiselne uporabe petega odstavka 72. člena tega zakona.

(5) Predhodna akontacija dohodnine iz drugega in tretjega odstavka tega člena se plačuje v rokih in na način, določen z zakonom, ki ureja davčni postopek.«.

V dosedanjem tretjem odstavku, ki postane šesti odstavek, se besedilo » Akontacija dohodnine od drugih dohodkov iz 70. člena tega zakona« nadomesti z besedilom »Predhodna akontacija dohodnine od drugih dohodkov iz 70. člena tega zakona, izračunana v skladu z drugim in tretjim odstavkom tega člena,« .

Za novim šestim odstavkom, se doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

(7) Predhodna akontacija dohodnine, pripisana posameznemu zavezancu v skladu s prejšnjim odstavkom, se šteje za akontacijo dohodnine od drugih dohodkov iz 70. člena tega zakona, razen za zavezanca nerezidenta.«.

Dosedanji četrti odstavek, ki postane osmi odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(8) Akontacija dohodnine od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, pripisanega nerezidentu, se izračuna in plača po stopnji 16%.«.

32. člen

130. člen se spremeni tako, da se glasi:

»130. člen

(akontacija dohodnine od dohodka iz prenosa premoženjske pravice)

Akontacija dohodnine od dohodkov iz prenosa premoženjske pravice se izračuna in plača v višini 25% od davčne osnove, ugotovljene v skladu z 79. členom tega zakona.«.

33. člen

Naslov VIII. poglavja se spremeni tako, da se glasi:

»VIII. STOPNJA DOHODNINE IN OBVEZNOST PLAČEVANJA DOHODNINE OD DOHODKA, KI SE NE VŠTEVA V LETNO DAVČNO OSNOVO«.

34. člen

Za naslovom VIII. poglavja se doda nov 131.a člen, ki se glasi:

»131.a člen
(dohodki, ki se ne všttevajo v letno davčno osnovo)

Dohodki, ki se ne všttevajo v letno davčno osnovo so:

1. dohodek iz kapitala iz III.6. poglavja tega zakona,
2. dohodek iz dejavnosti iz III.3. poglavja tega zakona, za katerega se ugotavlja davčna osnova na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov,
3. dohodek iz oddajanja premoženja v najem iz III.5.1. poglavja tega zakona.«.

35. člen

Za 135. členom se dodajo nov 135.a, 135.b, 135.c, 135.č in 135.d člen, ki se glasijo:

»135.a člen
(stopnja dohodnine od dohodka iz dejavnosti, ki se ne vštteva v letno davčno osnovo)

Od dohodka iz dejavnosti, ki se ne vštteva v letno davčno osnovo, se dohodnina za davčno leto izračuna od davčne osnove, ugotovljene v skladu z določbami III.3. poglavja tega zakona, po stopnji 20% in se šteje kot dokončen davek.

135.b člen
(izračun in plačilo dohodnine od dohodka iz dejavnosti, ki se ne vštteva v letno davčno osnovo)

(1) Izračun dohodnine od dohodka iz dejavnosti, ki se ne vštteva v letno davčno osnovo, se opravi z davčnim obračunom na letni ravni, ki ga opravi zavezanec sam. Obračun in poračun dohodnine se za posamezno davčno leto opravita v rokih in na način, določen s tem zakonom in zakonom, ki ureja davčni postopek.

(2) Od dohodnine, obračunane za posamezno davčno leto od dohodka iz dejavnosti, ki se ne vštteva v letno davčno osnovo, se odšttejeta med letom plačana akontacija dohodnine od tega dohodka in davčni odtegljaj iz 68. člena tega zakona, ki se šttejeta za akontacijo dohodnine od tega dohodka.

(3) Če je znesek obračunane dohodnine na letni ravni večji od zneska med letom plačane akontacije dohodnine, zavezanec doplača razliko dohodnine. Če je znesek

obračunane dohodnine na letni ravni manjši od zneska med letom plačane akontacije dohodnine, se zavezancu razlika dohodnine vrne. Morebitna vračila in doplačila dohodnine se plačujejo v rokih in na način, določen z zakonom, ki ureja davčni postopek.

135.c člen

(izračun in plačilo akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, ki se ne všteva v letno davčno osnovo)

Akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti, razen davčnega odtegljaja iz 68. člena tega zakona, ki se ne všteva v letno davčno osnovo, se za davčno leto določi v višini dohodnine od dohodka iz dejavnosti, ki se ne všteva v letno davčno osnovo, po zadnjem obračunu akontacije dohodnine oziroma dohodnine od dohodka iz dejavnosti, če ni z zakonom drugače določeno. Akontacija dohodnine se plačuje na podlagi zadnjega davčnega obračuna v rokih in na način, določen z zakonom, ki ureja davčni postopek.

135.č člen

(stopnja dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem)

Od dohodka iz oddajanja premoženja v najem se dohodnina izračuna in plača od davčne osnove, ugotovljene v skladu z določbami III.5.1. poglavja tega zakona, po stopnji 25% in se šteje kot dokončni davek.

135.d člen

(izračun in plačilo dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem)

(1) Dohodnina od dohodka iz oddajanja premoženja v najem se izračuna in plača v rokih in na način, določen s tem zakonom in zakonom, ki ureja davčni postopek.

(2) Izračun dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem se opravi na podlagi davčnega obračuna z davčnim odtegljajem ali odmero dohodnine. Izračun dohodnine z davčnim odtegljajem je zavezan opraviti plačnik davka, kot je določeno v tretjem odstavku 125. člena tega zakona. Izračun dohodnine z odmero opravi davčni organ na podlagi napovedi zavezanca.

(3) Plačilo dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem se opravi na podlagi davčnega obračuna z davčnim odtegljajem ali odmere dohodnine. Plačilo dohodnine z davčnim odtegljajem je zavezan opraviti plačnik davka. Zavezanec za plačilo dohodnine na podlagi odločbe o odmeri dohodnine je zavezanec sam.«.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

36.

V Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 106/10) se v 16. členu v 2. točki prvega odstavka letnica »2013« nadomesti z letnico »2014«.

37. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati 49. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 70/08), uporablja pa se še za davčno leto 2012.

38. člen

(1) Prihodki in odhodki se pri prehodu med načinom upoštevanja prihodkov in odhodkov, določenim v drugem odstavku 49. člena Zakona o dohodnini (Uradni list, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11 - ZUKD-1, 24/12, 30/12 in 40/12 - ZUJF; v nadaljnjem besedilu: ZDoh-2), in načinom, določenim v prvem odstavku spremenjenega 49. člena zakona, upoštevajo na način, da ne pride do njihovega neupoštevanja ali dvakratnega upoštevanja.

(2) Ne glede na spremenjeni tretji in šesti ter novi deveti odstavek 48. člena zakona se za prihodke zavezanca in oseb iz novega osmega odstavka 48. člena zakona, ki so v davčnem letu 2012 ugotavljali svojo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, za ugotavljanje davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov v letu 2013 upoštevajo prihodki iz dejavnosti, ugotovljeni v skladu z drugim odstavkom 49. člena ZDoh-2.

(3) Ne glede na novi 135.c člen zakona se akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti, ki se ne všteva v letno davčno osnovo, za davčno leto 2013 za zavezance, ki so v davčnem letu ugotavljali davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, določi na način ter plačuje v rokih in na način določen z zakonom, ki ureja davčni postopek.

39. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se za davčna leta, ki se začnejo od vključno 1. januarja 2013.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

S spremenjeno določbo 14. člena zakona se določi, da imajo dohodki iz investicijskih skladov, vključno z dobičkom iz kapitala, doseženim z odsvojitvijo investicijskih kuponov ali delnic, vir v Sloveniji, če je investicijski sklad oblikovan oziroma ustanovljen v Sloveniji, in sicer ne glede na vrsto investicijskega sklada (vzajemni sklad, krovni sklad, alternativni sklad ali investicijska družba) in ne glede na to, kje je ustanovljena družba za upravljanje, ki investicijski sklad upravlja. S tem se postavijo v enak položaj skladi, ki so oblikovani v Sloveniji in jih upravlja v Sloveniji ustanovljena družba za upravljanje, ter skladi, ki so oblikovani v Sloveniji in jih upravlja v drugi državi EU ustanovljena družba za upravljanje. Predlagana sprememba je vsebinsko povezana s 16., 17. in 18. členom predloga zakona.

K 2. členu

S tem členom se z dopolnitvijo drugega odstavka 43. člena zakona pri vrednotenju bonitete za uporabo službenega osebnega vozila za privatne namene z namenom poenotenja davčne osnove v primeru različnih načinov pridobitev vozila s strani delodajalca določa, da se v nabavno vrednost vozila, ne glede na način pridobitve vozila, všteta davek na dodano vrednost. Glede na veljavno določbo se namreč v primeru pridobitve vozila s poslovnim najemom v nabavno vrednost ne všteta davek na dodano vrednost, s predlagano določbo pa se bo tudi v tem primeru za namene določanja davčne osnove od navedene bonitete v nabavno vrednost vštetal tudi davek na dodano vrednost.

K 3. členu

S spremembo drugega odstavka 47. člena zakona se določa, da se za ugotovitev izpolnjevanja pogoja za obvezen prehod kmetijske dejavnosti v okviru kmečkega gospodinjstva iz sistema ugotavljanja dohodka na podlagi pavšalne davčne osnove (katastrskega dohodka) v ugotavljanje dohodka na podlagi vodenja knjig, namesto enoletnega dohodka upošteva povprečni skupni dohodek dveh zaporednih let. Rešitev pomeni, da se obveznost prehoda na vodenje knjig po novem določa za kmetijska gospodarstva, katerih povprečni skupni dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti dveh zaporednih let (dvoletno drseče povprečje) preseže 7.500 evrov. S tem se upoštevajo opozorila, da dohodek iz osnovne kmetijske dejavnosti zaradi velikega deleža kmetijskih subvencij v skupnem dohodku (tudi 60% in več) in neenakomernega izplačevanja teh dohodkov (v istem letu se lahko glede na proračunske razmere istovrstna subvencija izplača dvakrat ali pa se sploh ne izplača) med leti lahko zelo niha in da zato enoletni dohodek ni najprimernejši ekonomski kazalnik obsega kmetijske dejavnosti kmečkega gospodinjstva. Po novem se bo torej upoštevalo povprečje skupnega dohodka zadnjih dveh let in tako se bodo večja kmečka gospodinjstva, za katera je smiselno, da dohodek svoje dejavnosti ugotovijo na podlagi dejanskih knjigovodskih podatkov, bolj zanesljivo razmejila. Po novem bodo morala kmečka gospodinjstva v letu po letu, ko bo njihov povprečni skupni dohodek dveh zaporednih let presegel 7.500 evrov, v skladu z določbami Zakona o davčnem postopku pri davčnem organu priglasiti začetek ugotavljanja dohodka svoje dejavnosti na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov in začeti voditi knjigovodstvo 1. januarja naslednje leto.

K 4. členu

S tem členom se v spremenjenem in dopolnjenem 48. členu zakona spreminjajo pogoji za vstop v sistem ugotavljanja davčne osnove z uporabo normiranih odhodkov za fizične osebe, ki opravljajo dejavnost. Ohranja se samo pogoj prihodkov. Črtata se pogoja zaposlitve in vodenja poslovnih knjig in evidenc, ob tem pa se tudi povečuje višina prihodkov (limita) kot pogoja za vstop v sistem normiranih, in sicer na 50.000 eurov, pri čemer se spreminja obdobje, za katero se ugotavlja izpolnjevanje prihodkovnega pogoja.

Po novem bo davčni zavezanec lahko priglasil upoštevanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov, če njegovi prihodki, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, v davčnem letu pred davčnim letom, za katero uveljavlja ugotavljanje davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, ne presegajo 50.000 eurov. Zavezanec, ki bo želel ugotavljati davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov, bo pri davčnem organu to priglasil na način in v roku, ki ga predpisuje zakon, ki ureja davčni postopek. Smiselno enaka vsebinska rešitev je narejena s spremembo šestega in sedmega odstavka 48. člena za dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, pri čemer se ohranja posebna ureditev upoštevanja tudi drugih članov kmečkega gospodinjstva, poleg nosilca, pri ugotavljanju višine limita za vstop v sistem ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov.

Z namenom preprečevanja špekulativnega ustanavljanja, reorganiziranja in zapiranja podjetij, s čimer bi podjetja lahko umetno ustvarila pogoje za vstop v sistem ugotavljanja davčne osnove z uporabo normiranih odhodkov, se določajo situacije, ko se ne šteje, da je zavezanec na novo začel opravljati dejavnost. Za zavezance, ki so na novo začeli opravljati dejavnost, je v četrtem odstavku 48. člena zakona določeno, da pri ugotavljanju davčne osnove v prvem davčnem letu in v drugem davčnem letu, če so začeli opravljati dejavnost v zadnjih šestih mesecih prvega davčnega leta, lahko priglasijo upoštevanje normiranih odhodkov, pri čemer se izpolnjevanje pogoja prihodkov ne ugotavlja.

Tako se na podlagi novega osmega odstavka 48. člena za potrebe določanja višine prihodkov iz spremenjenega tretjega in šestega odstavka ne šteje, da je zavezanec na novo začel opravljati dejavnost, če je v 18. mesecih pred priglasitvijo ugotavljanja davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, ponovno začel opravljati dejavnost, če jo je v roku šestih mesecev pred tem prenehal opravljati, ali če je ustanovil družbo, zavod ali primerljivo osebo po tujem pravu ali če je prišlo do preoblikovanja zavezanca s prenosom dela podjetja na družbo ali na novega zasebnika ali če je začel na novo opravljati dejavnost na podlagi prenosa podjetja ali dela podjetja od druge osebe.

V zgoraj naštetih primerih se v prihodke iz dejavnosti, v davčnem letu pred davčnim letom, za katero se uveljavlja ugotavljanje davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, štejejo tudi prihodki zavezanca, doseženi pred prenehanjem opravljanja dejavnosti, prihodki družbe, zavoda ali primerljive osebe po tujem pravu, ki jo je ustanovil zavezanec, ter prihodki osebe, ki je prenesla podjetje na novega zasebnika, ali prihodki osebe, ki je prevzela del podjetja, doseženi v tem obdobju, kar ureja novi deveti odstavek. Za prihodke oseb po tem členu se upoštevajo prihodki iz dejavnosti, ugotovljeni po pravilih o računovodenju. Pri zavezancih, ki pa so

na novo začeli opravljati dejavnost, se prihodkovni pogoji ne bo ugotavljal, ker podatki za takega zavezanca niti ne bodo obstajali.

V novem desetem odstavku 48. člena zakona se določa, kaj se šteje za del podjetja po tem členu, kar je namenjeno lažjemu razumevanju pogojev, ki jih predpisuje novi šesti odstavek v povezavi s sedmim odstavkom 48. člena zakona. Za del podjetja se za potrebe razumevanja uporabljenih pojmov v 48. členu zakona šteje celota sredstev in obveznosti, ki je s poslovno-organizacijskega vidika sposobna samostojno poslovati.

V novem enajstem odstavku 48. člena zakona je določeno materialno pravilo za avtonomno prenehanje ugotavljanja davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov. V skladu s tem odstavkom zavezanec na podlagi svoje lastne odločitve preneha ugotavljati davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, če obvesti davčni organ o prenehanju ugotavljanja davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek. Rok za predložitev takega obvestila, ki je prekluziven rok za uveljavljanje te pravice, je določen v zakonu, ki ureja davčni postopek. Obvestilo, ki ga bo predložil zavezanec do predpisanega roka, bo učinkovalo od začetka leta, za katero je davčni zavezanec obvestil davčni organ.

Z novim dvanajstim odstavkom 48. člena zakona se določa avtomatizem sistema ugotavljanja davčne osnove z uporabo normiranih dohodkov. Davčni zavezanec, ki bo želel izstopiti iz sistema ugotavljanja davčne osnove na podlagi normiranih odhodkov, bo moral v skladu s prejšnjim odstavkom v tekočem letu obvestiti o prenehanju ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov za to davčno leto. Zavezanec se tako lahko prostovoljno odloči, da ne bo več ugotavljal davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov, čeprav še vedno izpolnjuje pogoje. V nasprotnem primeru, ko davčni zavezanec ne bo obvestil davčnega organa o prenehanju ugotavljanja davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, se bo štel, da še naprej ugotavlja davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, če bo za to izpolnjeval pogoje. Če pa bo takšno obvestilo zavezanec predložil, bo moral za davčno leto ugotavljati davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov in voditi ustrezne poslovne knjige, evidence in poslovno poročilo, ki jih je dolžan voditi za ugotavljanje davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov.

Z novim trinajstim odstavkom 48. člena zakona je zaradi določenega samodejnega podaljševanja ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov izrecno določena obveznost, da mora zavezanec preverjati izpolnjevanje pogoja višine prihodkov iz tretjega ali šestega odstavka tega člena za vsako davčno leto, za katero želi še naprej ugotavljati davčno osnovo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov. Na podlagi navedenega pravila bo moral zavezanec vsako leto preverjati, ali njegovi prihodki iz dejavnosti, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, v davčnem letu pred davčnim letom, za katero uveljavlja ugotavljanje davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, ne presegajo 50.000 eurov, kot je določeno v tretjem ali šestem odstavku tega člena.

V skladu z novim štirinajstim odstavkom 48. člena zakona bo zavezanec, če bo ugotovil, da za dve zaporedni predhodni davčni leti prihodkovnega pogoja ni izpolnjeval, dolžan v davčnem letu, ki sledi dvema zaporednima predhodnima davčnima letoma, za kateri prihodkovnega pogoja ni izpolnjeval, ugotavljati davčno osnovo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in odhodkov ter voditi ustrezne poslovne knjige, evidence in poslovno poročilo, ki jih je dolžan voditi za ugotavljanje davčne

osnove na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov. Če davčni zavezanec te obveznosti ne bo izpolnil, sta za to kršitev v zakonu, ki ureja davčni postopek, predvidena prekršek in globa. Ta določba določa obvezno prenehanje ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov, če ne izpolnjuje pogojev za obstanek v sistemu ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov. Davčni organ pa bo lahko v davčnem nadzoru ugotovil, da davčni zavezanec ni izpolnjeval pogojev za ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov, na podlagi česar bo ustrezno prilagodil davčno obveznost tega davčnega zavezanca za relevantno davčno leto.

K 5. členu

S prvim odstavkom tega člena se črta drugi odstavek 49. člena zakona in s tem se ukinja priznavanje prihodkov po principu plačane realizacije (upoštevanje prihodkov ob njihovem plačilu), ki je veljala za davčne zavezance, ki so svojo davčno osnovo v preteklosti ugotavljali na podlagi normiranih odhodkov. Na podlagi te spremembe bo za vse fizične osebe, ki opravljajo dejavnost, ne glede na to ali bodo svojo davčno osnovo ugotavljali na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, veljalo, da svoje prihodke in odhodke pri ugotavljanju davčne osnove upoštevajo ob njihovem nastanku.

V skladu z drugim odstavkom tega člena pa se glede na ukinitvev priznavanja prihodkov po principu plačane realizacije spremeni določba o priznavanju prihodkov in odhodkov tako, da se prihodki in odhodki pri prehodih med ugotavljanjem davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ter ugotavljanjem davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov upoštevajo na način, da ne pride do njihovega neupoštevanja ali dvakratnega upoštevanja.

Prejšnje besedilo pravila o priznavanju prihodkov in odhodkov je zajemalo dve okoliščini, zaradi katerih bi lahko prišlo do neupoštevanja ali dvakratnega upoštevanja prihodkov ali odhodkov. Prva okoliščina je sam prehod iz sistema normiranih odhodkov v sistem ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in odhodkov in obratno, druga pa, da je s preходом iz sistema normiranih odhodkov v sistem ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in odhodkov ter obratno davčni zavezanec tudi prišel iz sistema plačane realizacije na obračunano realizacijo ali obratno, pri čemer je ponovno prišlo do možnosti neupoštevanja ali dvakratnega upoštevanja prihodkov ali odhodkov. Z ukinitvijo priznavanja prihodkov in odhodkov po principu plačane realizacije se s spremembo tretjega odstavka 49. člena zakona ureja pravilo za priznavanje prihodkov in odhodkov v primeru prehodov med ugotavljanjem davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ter ugotavljanjem davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

Navedena določba se bo morala uporabljati pri obravnavi amortizacije, rezervacij in v drugih primerih, ko bo prihajalo do časovnega razmejevanja pri priznavanju prihodkov ali odhodkov po pravilih o računovodenju in/ali davčnih predpisih. Pri uporabi navedene določbe je treba upoštevati osnovno značilnost sistema normiranih odhodkov, in sicer, da se odhodki za ugotavljanje davčne osnove priznajo v normirani višini, ne glede na dejansko višino odhodkov, če le jih zavezanec spremlja ali ne. Glede na to značilnost se bo primeroma pri amortizaciji pri prehodu iz sistema normiranih odhodkov v splošni sistem (dejanski odhodki) moralo pri upoštevanju amortizacije v splošnem sistemu upoštevati, da je bila amortizacija za obdobje, ko je zavezanec ugotavljal davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov, že upoštevana v normiranih odhodkih.

V tem smislu se bo moralo obravnavati tudi vsa ostala časovna razmejevanja priznavanja prihodkov in odhodkov.

V prehodni določbi tega zakona pa je urejeno pravilo za priznavanje prihodkov in odhodkov pri prehodu med načinom upoštevanja prihodkov in odhodkov, določenim po drugem odstavku 49. člena Zakona o dohodnini (Uradni list, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11 – ZUKD-1, 24/12, 30/12 in 40/12 - ZUJF), in načinom, določenim s prvim odstavkom spremenjenega 49. členom zakona.

K 6. členu

S tem členom se dodaja nov četrti odstavek 58. člena zakona, s katerim se določa, kdaj se šteje, da je zavezanec začel na novo opravljati osnovno kmetijsko in gozdarsko dejavnost. Tako se šteje za novo začeto opravljanje osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti tudi prehod ugotavljanja davčne osnove iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti iz ugotavljanja davčne osnove po predpisih o ugotavljanju katastrskega dohodka v ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in odhodkov ali na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov. Ne bo pa se štelo za začetek nove osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti, če se je v okviru kmečkega gospodinjstva pred prehodom že opravljala tudi druga kmetijska ali dopolnilna dejavnost na kmetiji, kot jo določajo predpisi o kmetijstvu. V teh primerih se bodo med prihodke po tretjem oziroma šestem odstavku 48. člena zakona šteli prihodki zavezanca in članov kmečkega gospodinjstva iz druge kmetijske in dopolnilne dejavnosti na kmetiji, ugotovljeni po pravilih o računovodenju in doseženi v obdobju iz tretjega oziroma šestega odstavka 48. člena zakona.

K 7. členu

S spremembo prvega odstavka 59. člena zakona se določa nova višina normiranih odhodkov v višini 70%.

Ker se z novo splošno višino normiranih odhodkov vsebinsko zajame tudi specialna ureditev višine normiranih odhodkov, ki velja za zavezance, ki obdavčljive dohodke dosežejo z izdelavo ali prodajo izdelkov domače in umetnostne obrti, za katere imajo veljavno pozitivno mnenje pristojne komisije Obrtne zbornice Slovenije, oziroma za zavezance, ki obdavčljive dohodke dosežejo z opravljanjem kmetijske, gozdarske in dopolnilne dejavnosti na kmetiji, se ti dve izjemi v drugem in tretjem odstavku 49. člena zakona črtata. Navedeno pomeni, da se tudi za navedene dejavnosti uporablja višina normiranih odhodkov, določenih v prvem odstavku 59. člena zakona.

K 8. členu

S spremembo drugega odstavka 60. člena zakona, se določa, da lahko zavezanec za neizkoriščene davčne izgube zmanjšuje davčno osnovo, tudi ko ponovno začne z ugotavljanjem davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in odhodkov. Pravica za uveljavljanje neizkoriščenih izgub ne preneha s prehodom na ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, temveč je v času, ko zavezanec ugotavlja davčno osnovo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov le izključeno njeno uveljavljanje. S tem je tudi s pojasnjevalnim namenom določeno, da zavezanci, ki imajo neizkoriščeno davčno izgubo in izberejo, da bodo ugotavljali davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov, lahko še neizkoriščeno davčno izgubo izkoristijo oziroma si na njen račun zmanjšujejo davčno osnovo, potem ko in če prenehajo z ugotavljanjem davčne osnove z upoštevanjem

normiranih odhodkov. Določba jasno določi pravico zavezancev, upošteva, da zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov, v teh obdobjih ne morejo davčne osnove zmanjševati za davčno izgubo.

S tem členom se spreminja tretji odstavek 60. člena zakona tako, da se davčne izgube iz predhodnih davčnih let lahko pokrivajo le v omejenem obsegu. Omejitev je določena na ravni davčne osnove. Določeno je, da se davčna osnova lahko zmanjšuje na račun davčnih izgub iz predhodnih let, vendar največ v višini polovice (50%) davčne osnove.

S tem členom se spreminja tudi peti odstavek 60. člena zakona, ki določa, da izgube ni mogoče prenesti na novega zasebnika oziroma pravno osebo, kadar zavezanec preneha opravljati dejavnost. S spremembo se določa, da se lahko neizkoriščeni del izgube ob prenehanju dejavnosti prenese na novega zasebnika oziroma novo pravno osebo oziroma prevzemno pravno osebo, če so izpolnjeni pogoji po četrtem in devetem odstavku 51. členu zakona. Na podlagi navedene spremembe bodo lahko zavezanci v primerih, ko bodo prenašali dejavnost na novega zasebnika oziroma novo pravno osebo po pravilih o nevtralnem prenosu dejavnosti, prenašali tudi neizkoriščeni del izgube iz svoje dejavnosti. S tem se možnost izgube izrecno omejuje le na primere prenosa dejavnosti, ki jih ureja četrty odstavek 51. člena zakona. V drugih primerih (na primer, ko isti zavezanec preneha opravljati dejavnost in jo po določenem obdobju ponovno začne opravljati) se neizkoriščena izguba tako kot po sedanjy ureditvi ne bo mogla prenašati.

K 9. členu

Ta člen določa dodatni namen oziroma širi obseg namenov, določenih v prvem odstavku 66. člena zakona, ki določa davčno olajšavo za donacije, ki jih lahko uveljavljajo zavezanci za določen znesek izplačil, ki jih namenijo za taksativno našteje namene. Poleg že določenih namenov, kot so med drugimi humanitarni, dobrodelni, ekološki, športni, religiozni namen, ta člen dopolnjuje oziroma širi nabor navedenih namenov s splošnokoristnim namenom. Pod ta namen se bo kvalificiral širok razpon aktivnosti oziroma področij, ki se opravljajo oziroma organizirajo na področju prostovoljstva, kot ga opredeljuje Zakon o prostovoljstvu. Z dodanim namenom so zaobjeta zlasti področja, ki jih opredeljuje Zakon o prostovoljstvu in na njegovi podlagi izdan pravilnik, in sicer: civilna zaščita in reševanje, človekove pravice in civilne svoboščine, varstvo okolja in ohranjanje narave, kultura in umetnost, socialna dejavnost, rekreacija, turizem, vzgoja in izobraževanje, zdravje in človek, narava in družbene vrednote. Nekateri deli teh področij se lahko uvrščajo med že določene namene, kot so dobrodelen, humanitaren, zdravstveni namen, vendar so določeni deli navedenih področij širši in so že določeni nameni lahko omejevalni. Denimo varstvo okolja in ohranjanje narave je področje, ki obsega skrb za varstvo okolja in ohranjanje narave ter zaščito in varovanje naravne dediščine, oblike pa so preventiva, obveščanje javnosti, ozaveščanje ter skupnostne stalne ali občasne akcije in podobno. Področje prostovoljskega dela, ki se nanaša na človeka, naravo in družbene vrednote, obsega globalno učenje, spodbujanje aktivnega državljanstva in družbene odgovornosti, negovanje družbenih vrednot, predstavljanje, spodbujanje in razvijanje prostovoljstva, razvijanje vrednot pravične trgovine in varstva potrošnikov in razvijanje vzajemnosti in solidarnosti. Oblike prostovoljskega dela pa so različne skupnostne akcije ozaveščanja, obveščanje javnosti, izvajanje izobraževanja in usposabljanja, dajanje pobud in vključevanje v posvetovalne procese nosilcev oblasti na državni in lokalni ravni in podobno.

K 10. členu

S tem členom se spreminja prvi odstavek 67. člena zakona tako, da se določa, da se določbe zakona v delu, kjer se urejajo olajšave za dejavnost (od 61. do 66.a člena), ne uporabljajo za zmanjševanje davčne osnove zaradi uveljavljanja davčnih olajšav, vključno s prenosom neizkoriščenega dela olajšav iz preteklih obdobj, če gre za zavezanca, ki ugotavlja svojo davčno osnovo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov. Na podlagi navedene spremembe se prepoveduje uveljavljanje olajšav, za uveljavljanje katere se pogoji izpolnijo v obdobju, ko je zavezanec ugotavljal svojo davčno osnovo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, oziroma se onemogoča uveljavljanje neizkoriščenih olajšav, ki jih davčni zavezanec prenaša iz prejšnjih obdobj, v obdobju, ko davčni zavezanec ugotavlja svojo davčno osnovo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

Po tej ureditvi pa bo lahko davčni zavezanec, ki bo prešel nazaj na ugotavljanje davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, uveljavljal neizkoriščen del olajšav, ki jih je prenesel iz prejšnjih davčnih let (če bodo izpolnjeni zakonski pogoji), kar pomeni, da v času ugotavljanja davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov ni mogoče uveljavljati davčne olajšave, lahko pa se davčne olajšave v skladu s pogoji po zakonu prenašajo v obdobja, ko se bodo lahko uveljavljale (ko bo zavezanec ugotavljal davčno osnovo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in odhodkov). Pri tem velja pripomniti, da se bodo davčna leta, v katerih bo davčni zavezanec ugotavljal svojo davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov, štela v rok za uveljavljanje določen neizkoriščen del davčne olajšave, ki je omejena s takim rokom (npr. petletni rok za uveljavljanje olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj). Če bo v času ugotavljanja davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov prišlo do neizpolnjevanja pogojev za že uveljavljene olajšave v preteklih davčnih letih, ki imajo po zakonu za posledico obveznost za povečanje davčne osnove v tekočem davčnem letu, se bo v tem primeru povečala tudi davčna osnova, ugotovljena na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

K 11. členu

S tem členom se črta peti odstavek 68. člena zakona, ki določa, da se določbe prvega do četrtega odstavka 68. člena zakona, ki ureja davčni odtegljaj ob izplačilu dohodkov, ki jih v okviru opravljanja dejavnosti dosega zavezanec po tem zakonu, od katerih se v skladu z zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb, izračunava, odteguje in plačuje davčni odtegljaj, ne uporabljajo za zavezance, ki ugotavljajo svojo davčno osnovo z uporabo normiranih odhodkov v skladu s tretjim, četrtem, šestim in sedmim odstavkom 48. člena ZDoh-2.

Navedena izjema ni več potrebna, saj se s spremembo načina izračunavanja davčne obveznosti (novi 135. b člen) za zavezance, ki svojo davčno osnovo ugotavljajo z uporabo normiranih odhodkov, izenačuje način izračunavanja in plačevanja davčne obveznosti s preostalimi fizičnimi osebami, ki opravljajo dejavnost in ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov.

K 12. členu

S predlagano spremembo 69. člena se definicijo »kmečkega gospodinjstva« za davčne namene delno usklajuje z definicijo kmetije po prepisih o kmetijstvu. Zakon o kmetijstvu v 4. členu določa, da je kmetija oblika kmetijskega gospodarstva, na katerem se eno ali več gospodinjstev ukvarja s kmetijsko dejavnostjo in da so člani kmetije fizične osebe, ki so člani gospodinjstva po predpisih o prijavi prebivališča in so starejši od 15. let. Načeloma definicija zajema gospodinjstva na istem naslovu (na naslovu kmetije),

vendar pa ta definicija dopušča, da se kot kmetija šteje tudi skupnost gospodinjstev, ki niso vsa evidentirana na istem naslovu (ne gre le za različna gospodinjstva, evidentirana na različnih sosednjih hišnih številkah, ampak so to lahko tudi lokacijsko zelo oddaljena gospodinjstva). Za davčne namene, kjer definicija kmečkega gospodinjstva ni pomembna le z vidika določanja obsega dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, ampak se nanjo veže tudi določene ugodnejše obravnave zavezancev (na primer širša definicija vzdrževanih družinskih članov, porazdelitev dohodka iz naslova subvencij na vse člane kmečkega gospodinjstva, v primeru vodenja knjig ugodnejši prag za koriščenje pravice do ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov, ugodnejša izhodišča za določitev stopnje dohodnine – možnost povprečenja dohodkov itd.) članov kmečkega gospodinjstva, tako široka in nedorečena definicija ni primerna. Prav tako z vidika določitve zavezancev v okviru kmečkega gospodinjstva, glede na to, da se ta veže na lastništvo ali uporabo kmetijskih zemljišč in čebeljih panjev, ni primerno za davčne namene uporabiti definicije članov kmetije. Zato se za davčne namene kmetija kot ekonomska enota določa drugače in tudi ohranja termin kmečko gospodinjstvo. S spremembo drugega odstavka 26. člena se predlaga, da se kot kmečko gospodinjstvo ponovno določi skupnost enega ali več gospodinjstev z enim ali več člani, ki so vsi stalno ali začasno prijavljeni na istem naslovu, iz česar je mogoče sklepati, da se tudi skupaj ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo. Praviloma so take osebe tudi skupaj lastniki ali solastniki kmetijskih zemljišč, gospodarskih poslopij, opreme in drugih sredstev za opravljanje dejavnosti, zato se s predlagano spremembo sledi tudi opozorilom strokovne javnosti, da je prejšnja opredelitev kmečkega gospodinjstva kot enote, ki je v registru prebivalstva evidentirana kot eno gospodinjstvo, neprimerna, predvsem za potrebe vodenja knjigovodstva na kmetijah. Torej se določba spreminja tudi za namene določitve enote, ki mora v primeru, da skupni dohodek osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti njenih članov preseže dohodkovni cenzus (7.500 evrov), preiti na ugotavljanje dohodka na podlagi knjigovodstva.

Na podlagi spremenjene definicije kmečkega gospodinjstva se bo število kmečkih gospodinjstev zmanjšalo in se mora približati številu kmetij, evidentiranih v registru kmetijskih gospodarstev. Po podatkih registra prebivalstva je od skupno skoraj 350.000 naslovov z vsaj enim gospodinjstvom s katastrskim dohodkom takih z več kot enim evidentiranim gospodinjstvom okoli 18 %.

K 13. členu

Spremembe 72. člena zakona so bolj pojasnjevalne narave in ne posegajo v vsebino. S spremembami se zakonske določbe želijo uskladiti z uveljavljeno prakso izvajanja zakona oziroma se želi jasneje določiti, kako se dohodki osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, ki so v bistvu dohodki gospodarske enote (kmetije, agrarne skupnosti itd.), za namene dohodnine pripišejo posameznikom, zavezancem za dohodnino po poglavju III.4. Zakona dohodnini in sicer, kako se dohodki kmetijske dejavnosti kmečkega gospodinjstva pripišejo zavezancem, članom kmečkega gospodinjstva, oziroma kako se dohodki skupnosti, ki se po predpisih o kmetijstvu štejejo za samostojna kmetijska gospodarstva (agrarne skupnosti, skupni pašniki in planine), za namene dohodnine pripišejo članom skupnosti, ki so zavezanci za dohodnino po poglavju III.4. Zato se z dopolnitvijo prvega odstavka tega člena jasno določi, da pravilo prvega odstavka velja za katastrski dohodek v okviru kmečkega gospodinjstva.

S spremembo drugega odstavka se zdaj ureja le pripisovanje katastrskega dohodka, in sicer se bolj jasno zapiše, kako se pripisuje katastrski dohodek fizičnim osebam,

članom agrarne skupnosti, skupnega pašnika ali planine, ne da bi se pravila glede na prej veljavno določbo spreminjala. Dodaja pa se novi peti odstavek, s katerim se ločeno ureja pripisovanje drugih dohodkov iz 70. člena Zakona o dohodnini (kmetijskih subvencij) članom agrarne skupnosti, in sicer se pravilo, ki je bilo prej zapisano v drugem odstavku, v novem petem odstavku le jasneje zapiše.

Kot člani agrarne ali pašne skupnosti oziroma planine se za namene tega člena štejejo fizične osebe, ki so zavezanke za dohodnino po poglavju III.4., torej fizične osebe, ki so članice kmečkega gospodinjstva in za katere se šteje, da opravljajo osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost. To so osebe, ki imajo na dan 30. junija leta, za katero se dohodek ugotavlja, v lasti, zakupu ali pravici uporabe na podlagi kakega drugega naslova, kmetijska ali gozdna zemljišča. Torej se za člane agrarne skupnosti za namene pripisovanja katastrskega dohodka in drugih dohodkov, izplačanih na račun članov agrarne skupnosti, štejejo osebe, ki so člani na dan 30. junija leta, za katero se dohodek ugotavlja.

K 14. členu

S tem členom se v drugem odstavku 73. člena zakona spreminja nepravilno sklicevanje na tretji odstavek 71. člena zakona, in sicer tako, da se določi sklicevanje na drugi odstavek 71. člena zakona, ki ureja določitev davčne osnove od pavšalne ocene dohodka na panj, izjemo od česar določa drugi odstavek 73. člena zakona.

K 15. členu

S spremembo dosedanjega 77. člena zakona se določi, da se normirani stroški določijo v višini 10% od dohodka iz oddajanja premoženja v najem. Davčna osnova je tako dohodek iz oddajanja premoženja v najem, zmanjšan za normirane stroške v višini 10% od dohodka iz oddajanja premoženja v najem. Nadalje se ministru, pristojnemu za finance, daje pooblastilo, da lahko podrobneje določi dejanske stroške vzdrževanja premoženja, ki ohranja uporabno vrednost premoženja.

K 16. členu

S spremembo prvega odstavka 81. člena zakona se zajamejo različne oblike investicijskih skladov v Sloveniji in tujini. Tako se za obresti po III.6. poglavju zakona šteje tudi dohodek, ki ga zavezanec doseže na podlagi delitve prihodkov katerega koli investicijskega sklada v obliki obresti, ne glede na to, kje je tak sklad oblikovan oziroma ustanovljen (v Sloveniji ali v tujini). Predlagana sprememba je vsebinsko povezana s 1., 17. in 18. členom predloga zakona.

K 17. členu

S spremembo 3. točke četrtega odstavka 90. člena zakona se zajamejo različne oblike investicijskih skladov v Sloveniji in tujini. Tako se za dividende po III.6. poglavju zakona šteje tudi dohodek, ki ga zavezanec doseže na podlagi delitve dobička investicijske družbe ter čistega dobička ali prihodkov drugih oblik investicijskih skladov, ne glede na to, kje so taki skladi oblikovani oziroma ustanovljeni (v Sloveniji ali v tujini). Predlagana sprememba je vsebinsko povezana s 1., 16. in 18. členom predloga zakona.

K 18. členu

S spremembo 94. člena zakona se zajamejo različne oblike investicijskih skladov v Sloveniji in tujini. Za odsvojitve se tako šteje med drugim tudi izplačilo sorazmernega dela likvidacijske mase v primeru likvidacije katerega koli investicijskega sklada, ne glede na to, kje je tak sklad oblikovan oziroma ustanovljen (v Sloveniji ali v tujini).

K 19. členu

S spremembo 3. točke 95. člena zakona se določa jasna in nedvoumna dikcija člena glede obsega oprostitve obdavčitve v primeru odsvojitve kapitala, ki je predmet razlastitve. S spremembo se določno ureja oprostitvev dohodnine od dobička iz kapitala, doseženega s prenosom nepremičnine iz naslova razlastitev, po predpisih, ki urejajo to področje, pri čemer se zaradi nejasnosti v praksi izrecno predpisuje oprostitvev tudi za primere, ko se namesto razlastitve na podlagi odločbe o razlastitvi nepremičnina odsvoji s sklenitvijo pogodbe v okviru razlastitvenega postopka.

10. točka se črta, ker investicijskih družb, ki so nastale iz pooblaščenih investicijskih družb, ki bi se v postopku obveznega preoblikovanja lahko preoblikovale v vzajemni sklad po predpisih, ki urejajo to področje, v Sloveniji ni več.

K 20. členu

Z dopolnitvijo 105. člena zakona se dohodke, ki jih prejmejo prostovoljci od prostovoljske organizacije na podlagi ali v zvezi z opravljanjem prostovoljskega dela v skladu z zakonom, ki ureja prostovoljstvo, uvršča v kategorijo drugi dohodki.

K 21. členu

S tem členom se v 1. točki 107. člena zakona, ki določa oprostitvev dohodnine od nagrad in priznanj za izjemne dosežke na različnih področjih, ki jih izplačujejo država ali lokalne skupnosti, med navedena področja uvršča tudi področje prostovoljstva. S tem členom se torej ureja oprostitvev dohodnine od nagrad in priznanj za izjemne dosežke, ki jih izplačuje država ali lokalne skupnosti na področju prostovoljstva, s 3. točko petega odstavka 108. člena zakona pa se ureja neobdavčeni del nagrade za izjemne dosežke, ki jo prostovoljcu izplača prostovoljska organizacija.

S tem členom se črta tudi 2. točka 107. člena zakona, ki se prenese v novi četrti odstavek 108. člena zakona. Na ta način prejemki v obliki povračil stroškov prevoza, nočitve in dnevnice, ki so izplačani v zvezi s sodelovanjem v različnih primerih prostovoljnega sodelovanja posameznikov v različnih nepridobitnih dejavnostih, tudi prostovoljskega dela, za katero praviloma ne prejmejo plačila za delo, temveč le povračila stroškov, v primeru, če bodo izplačani v višini, ki bo presegala neobdavčeni del navedenega dohodka, ne bodo obdavčeni v celoti, kot velja po veljavni določbi, temveč bodo obdavčeni v delu, ki bo presegal navedeni neobdavčeni del.

K 22. členu

S tem členom se v četrtem odstavku 108. člena zakona urejajo prejemki iz veljavne 2. točke 107. člena zakona, kot je že omenjeno pri obrazložitvi k 16. členu, s katerim se črta 2. točka 107. Člena, in njena vsebina se prenaša v četrti odstavek 108. člena zakona.

S tem členom se v petem odstavku urejajo tudi posebnosti davčne osnove od dohodka, ki ga prejme prostovoljec od prostovoljske organizacije na podlagi ali v zvezi

z opravljanjem prostovoljskega dela v skladu z zakonom, ki ureja prostovoljstvo. Davčna osnova je (v skladu s prvim odstavkom 108. člena Zakona o dohodnini) doseženi dohodek.

V skladu z Zakonom o prostovoljstvu je prostovoljsko delo določeno kot delo, ki ga posameznik po svoji svobodni volji opravlja brez pričakovanja plačila ali neposrednih ali posrednih materialnih koristi zase, v dobro drugih ali v splošno korist. Zato praviloma v zvezi s prostovoljskim delom ni izplačil dohodkov za opravljeno delo, so pa prostovoljske organizacije obvezane zagotavljati povračila dogovorjenih stroškov prostovoljcu, če je z dogovorom o prostovoljskem delu tako dogovorjeno. Z zakonom so v navedenem primeru kot pravica prostovoljca določena povračila potnih stroškov, stroškov prehrane in nastanitve, stroški prevoza in drugi stroški povezani s potjo in bivanjem v tujini, nadomestilo za uporabo lastnih sredstev in nadomestilo za osebne stroške. Glede na to, da je v četrtem odstavku 108. člena zakona že določeno, da se v davčno osnovo ne všteta povračila stroškov prevoza, nočitve in dnevnice pod določenimi pogoji in do določene višine, in sicer v primerih prostovoljnega sodelovanja posameznikov v različnih nepridobitnih dejavnostih, med katere sodi tudi prostovoljsko delo, za katero posamezniki praviloma ne prejmejo plačila za delo, temveč le povračila stroškov, je določeno, da se v davčno osnovo poleg navedenih povračil stroškov prevoza, nočitve in dnevnice pod določenimi pogoji in do določenih višin ne všteta tudi nekatera druga nadomestila stroškov in nagrade, ki jih prostovoljska organizacija zagotavlja prostovoljcu v zvezi z opravljanjem prostovoljskega dela v skladu z Zakonom o prostovoljstvu:

- nadomestilo za uporabo lastnih sredstev prostovoljca se pod pogoji, kot jih določa Zakon o prostovoljstvu, ne všteta v davčno osnovo do višine, ki jo kot pravico določa ta zakon, to je letno do višine 20 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji za januar preteklega koledarskega leta. Dejanske stroške je mogoče uveljavljati na podlagi dokazil;
- nadomestilo za osebne stroške prostovoljcu, ki je napoten na opravljanje organiziranega prostovoljskega dela iz tujine v Slovenijo ali iz Slovenije v tujino - na podlagi dogovora s prostovoljsko organizacijo, ki je osebo napotila, in če je ta organizacija za tako izplačilo zagotovila potrebna sredstva, ali na podlagi evropskega ali mednarodnega programa, ki poteka na podlagi mednarodne pogodbe, ki jo je sklenila ali k njej pristopila Slovenija -, se ne všteta v davčno osnovo v odvisnosti od tega, ali gre za napotene v Slovenijo - tem se v davčno osnovo ne všteta dnevno do višine 20% dnevnice za službeno potovanje nad 12 do 24 ur v Sloveniji, ki se ne všteta v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja -, ali gre za napotene v tujino - tem se v davčno osnovo ne všteta dnevno, ne glede na dejanski čas trajanja napotitve oziroma bivanja v posameznem dnevu - do višine 20% dnevnice za službeno potovanje nad 14 do 24 ur v tujino, ki se ne všteta v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja. Navedeni zneski dnevnic so določeni z Uredbo o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uradni list RS, št. 140/06 in 76/08). Dnevnice so v tem primeru določene le kot merilo za višino neobdavčenega dela tega nadomestila;
- nagrada, ki jo prostovoljcu izplača prostovoljska organizacija za izjemne dosežke se ne všteta v davčno osnovo do višine 50% finančne nagrade, razpisane za preteklo leto, za državno priznanje za izjemne dosežke na področju prostovoljstva (ta nagrada za državno priznanje je zajeta med dohodke, ki so oproščeni plačila dohodnine v skladu s 1. točko 107. člena ZDoh-2). Navedene finančne nagrade za državno priznanje so določene z Uredbo o nagradi in priznanjih za prostovoljstvo (Uradni list RS, št. 62/11),

višina finančne nagrade za prejemnike priznanj pa se v skladu s 3. členom navedene uredbe določi s sklepom Vlade RS in je v skladu s 6. členom navedene uredbe navedena tudi v javnem pozivu za predlaganje kandidatov za nagrado oziroma priznanja, ki se objavi tudi v Uradnem listu RS. Navedena nagrada se do določene višine ne všteva v davčno osnovo, če so izpolnjeni vsebinsko enakovredni pogoji, ki sicer veljajo tudi za oprostitev dohodnine od državnih nagrad in priznanj za izjemne dosežke na različnih področjih (če jo največ enkrat letno v skladu z zakonom, ki ureja prostovoljstvo, izplača prostovoljska organizacija, ki ima v splošnem aktu vnaprej določena merila, ki opredeljujejo izjemne dosežke ter postopek in kriterije za izbor; ne gre za redni dohodek ali za dohodek za opravljeno delo oziroma storitev in je bil prejemnik nagrade izbran kot nagrajenec brez lastne aktivnosti oziroma udeležbe v postopku izbora nagrajenca);

- plačilo prostovoljske organizacije za nezgodno zavarovanje prostovoljca, ki mora biti nezgodno zavarovan v skladu z zakonom, ki ureja prostovoljstvo za čas opravljanja prostovoljskega dela, če prostovoljsko delo opravlja v pogojih, ki pomenijo nevarnost za zdravje ali življenje prostovoljca, ali če je tako dogovorjeno z dogovorom o prostovoljskem delu.

S šestim odstavkom je določeno, da se v primeru, če se izplačujejo dohodki, navedeni v četrtem odstavku ali v 1. do 3. točki petega odstavka 108. člena zakona, v višini, ki presega znesek, naveden v navedenih odstavkih oziroma točkah kot neobdavčen, znesek posameznega dohodka v delu, ki presega znesek, ki je določen kot neobdavčen, všteva v davčno osnovo.

K 23. členu

S tem členom se v prvem odstavku 109. člena zakona spreminja navedba dohodkov, ki se vštevajo v letno davčno osnovo rezidenta, zaradi uvedbe cedularnega načina obdavčevanja dohodkov iz dejavnosti, za katere se davčna osnova ugotavlja z upoštevanjem normiranih odhodkov. Določa se, da se navedeni dohodki ne vštevajo v letno davčno osnovo. Iz tega razloga se črtata drugi in tretji odstavek ter spremeni četrti odstavek.

V sistemu normiranih odhodkov se ne priznavajo več dejanski odhodki (obvezni prispevki za socialno varnost).

S spremembo, ki je posledica predloga, po katerem se dohodek iz oddajanja premoženja v najem obdavčuje cedularno, se tudi določi, da se davčna osnova od dohodka iz oddajanja premoženja v najem ne všteva v letno davčno osnovo od dohodkov rezidenta, pridobljenih v davčnem letu, ki se obdavčujejo sintetično.

Drugi odstavek 109. člena se spreminja tako, da se lahko letna davčna osnova od dohodkov iz kmetijske in dopolnilne dejavnosti zmanjša tudi za obvezne prispevke za socialno varnost le, če se davčna osnova od dohodkov iz kmetijske in dopolnilne dejavnosti ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov. Tako več ne bodo mogli zniževati letne davčne osnove od dohodkov iz kmetijske in dopolnilne dejavnosti tudi za obvezne prispevke za socialno varnost zavezanci, ki ugotavljajo svojo davčno osnovo od teh dohodkov z upoštevanjem normiranih odhodkov.

K 24. členu

Sprememba dosedanjega 111. člena zakona je posledica predloga, po katerem se dohodek iz dejavnosti, od katerega se davčna osnova ugotavlja z upoštevanjem normiranih odhodkov, in dohodek iz oddajanja premoženja v najem, obdavčujeta cedularno. Ker se davčnim zavezancem za navedene dohodke ne bo priznavala splošna olajšava, se ti dohodki tudi ne bodo upoštevali pri ugotavljanju dohodkovnega pogoja za povečano splošno olajšavo po drugem in tretjem odstavku spremenjenega 111. člena zakona.

K 25. členu

S tem členom se spreminja 113. člen zakona in sicer se znižuje posebna osebna olajšava, ki se priznava rezidentu, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, za dohodke za opravljeno začasno ali občasno delo na podlagi napotnice pooblaščenice organizacije ali Zavoda RS za zaposlovanje, ki opravlja posredovanje dela dijakom in študentom, v skladu s predpisi s področja zaposlovanja, v znesku, ki je enak znesku splošne olajšave (za leto 2012 v višini 3.228,45 evra), in sicer na polovico zneska navedene splošne olajšave ter odpravlja olajšava, ki se priznava rezidentu - čezmejnemu delovnemu migrantu, ki od delodajalca, ki ni rezident Slovenije, prejme dohodek iz delovnega razmerja za zaposlitev, opravljeno v tujini, in se zaradi opravljanja dela v tujini dnevno ali najmanj enkrat tedensko vrača v Slovenijo (za leto 2012 znaša 7.406,28 eura).

K 26. členu

S spremembo 116. člena zakona se določi, da se rezidentom drugih držav članic EU ali EGP od dohodkov iz dejavnosti, od katerih ugotavljajo davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov, ter od dohodkov iz oddajanja premoženja v najem, ki jih dosegajo v Sloveniji, ne priznavajo olajšave iz 111., 112. in 114. člena tega zakona.

K 27. členu

S tem členom se v prvem odstavku 118. člena zakona, ki določa način letne uskladitve olajšav, zaradi odprave olajšave za dohodke čezmejnih delovnih migrantov črta sklicevanje na določbo, ki določa navedeno olajšavo.

K 28. členu

S tem členom se zaradi določitve cedularnega načina obdavčevanja dohodkov, ki jih ustvari davčni zavezanec, ki svojo davčno osnovo ugotavlja z upoštevanjem normiranih odhodkov, v prvem stavku drugega odstavka 120. člena zakona dodaja konkretnjša opredelitev dohodkov, ki jih obravnava ta člen.

Določa se, da pravila o povprečenju veljajo za zavezance, ki so dosegli dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti in ugotavljajo davčno osnovo od tega dohodka na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov. Pravila o povprečenju se tako ne uporabljajo za fizične osebe, ki dosegajo dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti in ugotavljajo svojo davčno osnovo v skladu z drugim odstavkom 47. člena na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov. Po novem so ti zavezanci obdavčeni po cedularnem principu in po proporcionalni davčni stopnji, s tem pa povprečenje izgubi smisel.

S črtanjem tretjega odstavka se ukinja možnost povprečenja določenega dohodka iz oddajanja premoženja v najem. Zaradi določitve obdavčitve dohodka iz oddajanja premoženja v najem po cedularnem principu in po proporcionalni davčni stopnji tako povprečenje namreč izgubi smisel.

K 29. členu

S tem členom se v 127. členu zakona, ki ureja akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, v tretjem odstavku, ki ureja akontacije dohodnine od dohodka iz delovnega razmerja, ki ga izplača glavni delodajalec, in upoštevanje posameznih olajšav, zaradi odprave olajšave za čezmejne delovne migrante črta sklicevanja na določbo, ki določa navedeno olajšavo.

K 30. členu

S tem členom se zaradi določitve cedularnega načina obdavčevanja dohodkov, ki jih ustvari davčni zavezanec, ki svojo davčno osnovo ugotavlja z upoštevanjem normiranih odhodkov, v prvem odstavku 128. člena zakona dodaja konkretnjša opredelitev dohodkov, za katere velja določba 128. člena zakona.

Določa se, da pravila o izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti veljajo za zavezanca, ki dosegajo dohodek iz dejavnosti iz 46. člena zakona, če ugotavljajo davčno osnovo od tega dohodka na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov.

Šesti in sedmi odstavek 128. člena zakona se črtata zaradi določitve cedularnega načina obdavčevanja dohodkov, ki jih ustvari davčni zavezanec, ki svojo davčno osnovo ugotavlja z upoštevanjem normiranih odhodkov, ter zaradi spremembe načina izračunavanja akontacije dohodnine od teh dohodkov. Način izračuna akontacije od teh dohodkov pa je urejen v novem 135.b členu zakona.

K 31. členu

Spremembe 129. člena zakona se nanašajo na jasnejši zapis nekaterih določb, na uskladitev določb s potrebnimi spremembami, ki so se pokazale v praksi izvajanja, v delu, ki se nanaša na druge dohodke iz 70. člena Zakona o dohodnini, pa tudi na administrativno poenostavitev odmere dohodnine v primeru drugih dohodkov, prejetih za račun članov agrarne skupnosti, skupnega pašnika ali planine.

Z dopolnitvijo prvega odstavka se jasneje določi, da se določbe prve in druge alineje tega odstavka nanašajo na davčno osnovo od potencialnih tržnih dohodkov za pridelavo na zemljiščih in od potencialnih tržnih dohodkov za pridelavo v čebeljih panjih, torej na katastrski dohodek in 70 % pavšalne ocene dohodka na panj.

S preostalimi spremembami tega člena se uvaja predhodna akontacija dohodnine od drugih dohodkov kmetijske dejavnosti, kot jih določa 70. člen Zakona o dohodnini (kmetijske subvencije), in s tem za te dohodke, kadar se izplačajo za račun članov kmečkega gospodinjstva, se določbe usklajujejo z uveljavljeno prakso, za primere izplačil teh dohodkov za račun članov agrarne skupnosti, skupnega pašnika ali planine pa določbe na novo zapiše in to tako, da se uskladijo s pravili za kmečka gospodinjstva, s čimer se za izplačevalce teh dohodkov odmera akontacije oziroma predhodne akontacije dohodnine bistveno poenostavi.

Kmetijske subvencije se v skladu s predpisi o kmetijstvu dodeljujejo kmetijskim gospodarstvom kot ekonomskim enotam, ki izvajajo kmetijsko dejavnost in izplačujejo na račun nosilcev teh gospodarstev. Za namene dohodnine pa se šteje, da dohodki od subvencij pripadajo vsem članom enote (to je za davčne namene kmečko gospodinjstvo kot davčna opredelitev kmetije, lahko pa tudi agrarna skupnost, skupni pašnik ali planina, katere člani so fizične osebe), za katere se predpostavlja, da opravljajo kmetijsko dejavnost. To so člani kmečkega gospodinjstva, ki imajo v lasti ali uporabi kmetijska zemljišča in čebelje panje ali uveljavljajo kmetijske subvencije, oziroma člani agrarne skupnosti, skupnega pašnika ali planine, ki imajo v okviru take skupnosti v lasti ali uporabi kmetijska zemljišča. Za namene dohodnine bi torej moral izplačevalec drugega dohodka dohodek porazdeliti na člane kmečkega gospodinjstva ali člane kmetijske skupnosti in od vsakega porazdeljenega deleža posebej izračunati in plačati akontacijo dohodnine v imenu in za račun osebe, ki ji je bil delež dohodka pripisan. Tak postopek pa je administrativno zahteven, izplačevalcem pa povzroča tudi probleme s pravilnim knjiženjem izplačil, saj za namene kmetijskih predpisov evidentirajo izplačila na prejemnika, za namene dohodnine pa bi jih morali razdeliti in knjižiti na posamezne zavezance.

Na podlagi do zdaj veljavnih določb so ob dogovoru za poenostavitev administriranja izplačevalci drugih dohodkov (najpogosteje je to Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja), če so dohodki pripadali kmečkemu gospodinjstvu, ob izplačilu izračunali in plačali akontacijo od izplačanega dohodka po stopnji glede na skupni znesek posameznega dohodka, o tem poročali davčnemu organu, ta pa je dohodek enkrat letno porazdelil med člane gospodinjstva in jim pripisal tudi pripadajoči del akontacije dohodnine. Praksa se je pokazala kot primerna, veljavne določbe pa je v celoti ne podpirajo. Zato jih je treba uskladiti z izvajanjem.

S spremembo drugega odstavka tega člena se tako uvaja predhodna akontacija dohodnine, s čimer se ureja pravna podlaga za že uveljavljeno prakso odmere predhodne akontacije dohodnine od celotne davčne osnove od posameznega drugega dohodka v primeru izplačila tega dohodka članu kmečkega gospodinjstva za račun članov takega gospodinjstva.

V primeru izplačila drugega dohodka za račun agrarne skupnosti, skupnega pašnika ali planine pa za tako izvajanje do zdaj ni bilo urejene pravne podlage, zato je bila praksa neenotna, v smislu dohodnine, kot dohodka posameznika pa se je pričakoval izračun in plačilo akontacije dohodnine na ravni posameznega zavezanca. Z novim tretjim odstavkom se odmera predhodne akontacije dohodnine v primeru agrarnih skupnosti izenačuje z odmero v primeru kmečkega gospodinjstva. In sicer se določa, da se predhodna akontacija dohodnine izračuna in plača od dela posameznega drugega dohodka, ki pripada članom skupnosti, ki so zavezanci za dohodnino po III.4. poglavju tega zakona, torej so fizične osebe, zavezanke za dohodnino iz kmetijske in gozdarske dejavnosti, katere dohodek se ugotovi na podlagi pavšalne ocene dohodka. Če so člani na primer agrarne skupnosti tudi pravne osebe ali fizične osebe, ki dohodek svoje kmetijske in gozdarske dejavnosti ugotavljajo na podlagi vodenja knjig, mora izplačevalec drug dohodek, ki pripada tem članom, oddeliti od skupnega drugega dohodka in le od razlike izračunati in plačati predhodno akontacijo dohodnine v imenu in za račun članov fizičnih oseb, katerih dohodek je obdavčen na podlagi pavšala.

Z novim četrtem odstavkom se ureja način pripisovanja predhodne akontacije dohodnine posameznim članom agrarne skupnosti, skupnega pašnika ali planine, ki so zavezanci za dohodnino po III.4. poglavju.

Peti odstavek napotuje na uporabo določb zakona o davčnem postopku glede rokov in načina plačevanja predhodne akontacije dohodnine po tem členu.

V novem tretjem odstavku, ki postane šesti odstavek, se ureja način pripisovanja predhodne akontacije dohodnine posameznim zavezancem.

Z novim sedmim odstavkom se jasno ureja, da se predhodna akontacija dohodnine, pripisana posameznemu zavezancu, zanj šteje kot akontacija dohodnine od drugih dohodkov, kar pomeni, da se kot akontacija upošteva v odmeri dohodnine, razen za nerezidente. Zanje se, skladno z določbo novega četrtega odstavka, ki postane osmi odstavek, od pripisanega katastrskega dohodka, pavšalne ocene dohodka na panj ter od pripisane predhodne akontacije od drugega dohodka odmeri akontacija dohodnine po višji stopnji 16 % kot dokončni davek.

K 32. členu

Sprememba 130. člena zakona je posledica predloga, po katerem se dohodek iz oddajanja premoženja v najem obdavčuje cedularno. Akontacija dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem se po novem izračuna in plača na način, kot je določeno v VIII. poglavju zakona (nova 135.č in 135.d člen zakona). V 130. členu je tako po novem določen le izračun in plačilo akontacije dohodnine od dohodka iz prenosa premoženjske pravice.

K 33. členu

S tem členom se zaradi obdavčitve dohodka fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost in svojo davčno osnovo ugotavljajo z upoštevanjem normiranih odhodkov po cedularnem principu, naslov VIII. poglavja zakona spremeni tako, da zajame tudi te dohodke, in sicer tako, da se naslov VIII. poglavja po novem glasi: »Stopnja dohodnine in obveznost plačevanja dohodnine od dohodka, ki se ne všteva v letno davčno osnovo«.

K 34. členu

S tem členom se določa nov 131.a člen zakona, s katerim se jasneje in zaradi prenosa novih dohodkov v sistem cedularne obdavčitve bolj transparentno določa vsebina VIII. poglavja. Z novim 131.a členom se tako zaradi preglednosti nove razširjene ureditve obdavčevanja po cedularnem principu jasno določa, kateri dohodki se ne vštevajo v letno davčno osnovo, in sicer dohodki iz kapitala, dohodki iz dejavnosti fizične osebe, ki ugotavlja davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov in dohodki iz oddajanja premoženja v najem.

K 35. členu

S tem členom se določajo nov 135.a, 135.b, 135.c, 135.č in 135.d člen, ki urejajo materialna pravila obdavčitve dohodka iz dejavnosti, od katerega se davčna osnova ugotavlja z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, in dohodka iz oddajanja premoženja v najem.

Z novim 135.a členom se določa davčna stopnja, po kateri se obračunava davek od dohodka iz dejavnosti, ki se ne všteva v letno davčno osnovo, in sicer po višini 20%. Za določanje višine davčne osnove se uporabljajo določbe poglavja dohodka iz dejavnosti.

Z novim 135.b členom se določata izračun in plačilo dohodnine od dohodka iz dejavnosti, ki se ne všteva v letno davčno osnovo. Določeno je, da se izračun dohodnine od dohodka iz dejavnosti, ki se ne všteva v letno davčno osnovo, torej dohodek iz dejavnosti fizične osebe, ki davčno osnovo ugotavlja z upoštevanjem normiranih odhodkov, opravi z davčnim obračunom na letni ravni, ki ga opravi zavezanec sam. S tem se spreminja dosedanji način izračunavanja davčne osnove za fizične osebe, ki opravljajo dejavnost in svojo davčno osnovo ugotavljajo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, v skladu s katerim se je izračun akontacije dohodnine opravi na podlagi obračuna davčnega odtegljaja, ki ga je opravi plačnik davka, ali pa na podlagi odločbe davčnega organa, ki je bila izdana na podlagi napovedi davčnega zavezanca.

Z davčnim odtegljajem ali z odločbo davčnega organa, izdano na podlagi napovedi davčnega zavezanca, se je izračunala akontacija dohodnine od dohodkov iz dejavnosti, ki so se nato všteli v letno davčno osnovo. Po novi ureditvi pa se bo na letni ravni na podlagi samoobdavčitve z davčnim obračunom davka od dohodkov iz dejavnosti, ki se ne vštevajo v letno davčno osnovo, izračunala dohodnina, ki se bo štela za končni davek. Med letom se bo plačevala tudi akontacija dohodnine od tega dohodka, v kar se bosta štela med letom plačana akontacija dohodnine od tega dohodka, ugotovljena v skladu z novim 135.c členom, in davčni odtegljaj iz 68. člena zakona, kot je to urejeno v drugem odstavku novega 135.b člena.

Tretji odstavek določa poračune med letom plačane akontacije dohodnine od tega dohodka z zneskom obračunane dohodnine od tega dohodka na letni ravni, in sicer tako, da zavezanec doplača razliko dohodnine, če je znesek obračunane dohodnine na letni ravni večji od zneska med letom plačane akontacije dohodnine. Če pa je znesek obračunane dohodnine na letni ravni manjši od zneska med letom plačane akontacije dohodnine, se zavezancu razlika dohodnine vrne. Roki in načini morebitnih vračil in doplačil dohodnine se ureja z zakonom, ki ureja davčni postopek.

Z novim 135.c členom se določata izračun in plačilo akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, ki se ne všteva v letno davčno osnovo, razen akontacija, ki se plačuje na podlagi davčnega odtegljaja iz 68. člena zakona. V skladu s tem členom se bo akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti, ki se ne všteva v letno davčno osnovo, torej od tistega dohodka iz dejavnosti fizične osebe, ki svojo davčno osnovo ugotavlja z upoštevanjem normiranih odhodkov, za davčno leto določila v višini dohodnine od dohodka iz dejavnosti, ki se ne všteva v letno davčno osnovo, po zadnjem obračunu od dohodka iz dejavnosti, če ni z zakonom drugače določeno. Na ta način se bo akontacija dohodnine določala na enak način, kot se določa predhodna akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti fizične osebe, ki svojo davčno osnovo ugotavlja z upoštevanjem dejanskih prihodkov in odhodkov.

Akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti, od katerega se davčna osnova ugotavlja z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, se bo določala ali na podlagi predhodnega obračuna dohodnine od dohodka iz dejavnosti, ki se ne všteva v davčno osnovo, ali na podlagi predhodnega obračuna akontacije dohodnine iz dejavnosti, ki se všteva v letno davčno osnovo.

S tem je poenoten način ugotavljanja akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, od katerega se davčna osnova ugotavlja z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, saj se ne glede na to, kako je v preteklem davčnem letu zavezanec ugotavljal davčno osnovo (ali z upoštevanjem dejanskih prihodkov in

odhodkov ali z upoštevanjem normiranih odhodkov), ugotavlja akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti, od katerega se davčna osnova ugotavlja z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov na podlagi predhodnega obračuna dohodka iz dejavnosti. Roki in način plačevanja akontacije dohodnine se določajo z zakonom, ki ureja davčni postopek.

Z novim 135.č členom se določi, da se dohodek iz oddajanja premoženja v najem obdavčuje cedularno, po proporcionalni stopnji v višini 25%. Tak davek se šteje kot dokončni davek.

Z novim 135.d členom se določa način izračuna in plačila dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem, ki se opravi na podlagi davčnega obračuna z davčnim odtegljajem, ki ga opravi plačnik davka, ali z odmero dohodnine, ki jo opravi davčni organ na podlagi napovedi zavezanca.

K 36. členu

S predlagano spremembo se rok za prvo uveljavitev določbe 47. člena ZDoh-2, ki določa obveznost prehoda kmečkih gospodinjstev, katerih skupni dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti preseže 7.500 evrov na obvezno knjigovodstvo, s 1. 1. 2013 zamika na 1. 1. 2014. S tem se za eno leto zamakne začetek izvajanja določbe 47. člena ZDoh-2 v delu, ki ureja obvezen prehod kmečkih gospodinjstev na vodenje knjig.

K 37. členu

S tem členom se določa prenehanje veljavnosti posebne ureditve višine normiranih odhodkov, ki velja v 49. členu Zakona o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 70/08), v katerem je določeno, da se, ne glede na prvi odstavek 59. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 117/06 in 10/08; v nadaljevanju: ZDoh-2), pri ugotavljanju davčne osnove od dohodkov, ki jih zavezanec iz tretjega in četrtega odstavka 48. člena ZDoh-2 doseže s proizvodnjo električne energije iz mikrosoproizvodnje in naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov, katerih nazivna moč ne presega 50 kW, upoštevajo normirani odhodki v višini 70% ustvarjenih prihodkov. Ker je s tem zakonom določena splošna višina normiranih odhodkov v višini 70% ustvarjenih prihodkov, specialna ureditev v Zakonu o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona ni več potrebna.

K 38. členu

S tem členom se v prvem odstavku določa prehodni režim za priznavanje oziroma nepriznavanje prihodkov in odhodkov za fizične osebe, ki opravljajo dejavnost in ugotavljajo svojo davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov, ki je potreben zaradi prehoda iz sistema ugotavljanja prihodkov in odhodkov po principu plačane realizacije, ki se s tem zakonom za te zavezance ukinja, na obračunano realizacijo. Tako bodo morali davčni zavezanci, ki bodo ob uveljavitvi tega zakona prešli iz načina priznavanja prihodkov in dohodkov po principu plačane realizacije na obračunano realizacijo, upoštevati prihodke in odhodke na način, da ne bo prišlo do njihovega neupoštevanja ali dvakratnega upoštevanja.

Z drugim odstavkom se določa prehodni režim za ugotavljanje prihodkovnega pogoja za vstop v sistem normiranih odhodkov za zavezance, ki so že v letu 2012 ugotavljali svojo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, saj ti

zavezanci za zahtevano obdobje po tretjem odstavku 48. člena zakona niso dolžni ugotavljati prihodkov po pravilih o računovodenju (obračunana realizacija).

S tretjim odstavkom se določa prehodni režim izračunavanja in plačevanja akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, ki se ne všteva v letno davčno osnovo. Za leto 2013 se ne glede na novi 135. c člen zakona, akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti, ki se ne všteva v letno davčno osnovo, določi na način ter plačuje v rokih in na način določen z zakonom, ki ureja davčni postopek. V okviru novele zakona, ki ureja davčni postopek, je treba upoštevati prehodni režim izračunavanja in plačevanja akontacije in predhodne akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, ki se ne všteva v letno davčno osnovo, ki je predviden za leto 2013 v zakonu, ki ureja davčni postopek.

K 39. členu

S tem členom se določa začetek veljavnosti zakona, in sicer se določa, da začne zakon veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se za davčna leta, ki se začnejo od vključno 1. januarja 2013, kar pomeni uporabo za davčno obravnavo dohodkov, ki so bili pridobljeni oziroma doseženi v davčnih letih od leta 2013 dalje. Določitev takojšnje veljavnosti je potrebna za pripravo na prehod na uporabo spremenjenega zakona.

V skladu s to določbo se bodo določbe, ki so veljale pred uveljavitvijo sprememb, še uporabljale v letu 2013 za potrebe davčne obravnave dohodkov, ki se bodo nanašali na davčno leto 2012. Spremenjene in dopolnjene določbe se tako ne bodo uporabljale za davčno obravnavo dohodkov oziroma pobiranja davka od teh dohodkov, ki se pripisujejo davčnemu letu 2012 in predhodnim.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

14. člen

(vir dohodka iz vzajemnih skladov)

Dohodki iz vzajemnega sklada, vključno z dobičkom iz kapitala, doseženim z odsvojitvijo investicijskih kuponov oziroma enot premoženja vzajemnega sklada (v nadaljnjem besedilu: investicijskih kuponov), imajo vir v Sloveniji, če vzajemni sklad upravlja družba za upravljanje, ki je rezident Slovenije po zakonu, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb.

43. člen

(vrednotenje bonitet in vštevanje v davčno osnovo)

(1) Znesek bonitete se praviloma določa na podlagi primerljive tržne cene. Če primerljive tržne cene ni mogoče določiti, se znesek bonitete določi na podlagi stroška, ki je nastal pri delodajalcu v zvezi z zagotavljanjem bonitete, če ni s tem zakonom drugače določeno. Tako ugotovljena boniteta se zmanjša za plačila, ki jih delojemalec plača delodajalcu v zvezi z zagotavljanjem določene bonitete, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) Če delodajalec zagotovi delojemalcu osebno motorno vozilo za privatne namene, se ne glede na dejansko uporabo vozila za privatne namene in ne glede na način, kako je delodajalec pridobil vozilo, v davčno osnovo delojemalca všteva 1,5% nabavne vrednosti vozila mesečno, za vsak začetni koledarski mesec uporabe vozila. Nabavna vrednost vozila, ki se upošteva pri izračunu davčne osnove, se v drugem letu zniža za 15% in v naslednjih letih do vključno četrtega leta še vsako leto za 15%, v petem letu se zniža še za 10% in v naslednjih letih do vključno osmega leta še vsako leto za 10%, v vseh naslednjih letih je enaka 10%. Če delojemalec mesečno prevozi manj kot 500 km v privatne namene, se nabavna vrednost, ugotovljena na način določen v prejšnjem stavku, zmanjša za 50%. Če delodajalec zagotovi gorivo za privatno uporabo vozila, se davčna osnova mesečno poveča za 25%. Boniteta se ne ugotavlja v primeru uporabe osebnega vozila zaradi izvajanja ukrepov varovanja, ki jih izvaja policija v skladu z zakonom o policiji.

(3) Če delodajalec delojemalcu zagotovi nastanitev s plačilom najemnine ali brez plačila najemnine in vrednosti bonitete za nastanitev delojemalca ni mogoče določiti v višini tržne vrednosti ali v višini stroškov delodajalca, se vrednost bonitete določi mesečno v višini 0,6% tržne vrednosti premoženja, s katerim se zagotavlja nastanitev delojemalca, na dan obračuna bonitete.

(4) Če delodajalec delojemalcu zagotovi pravico do nakupa oziroma pridobitve delnic po znižani vrednosti ali pravico do pridobitve drugega premoženja, se boniteta ugotavlja na dan, ko je pravica izvršena oziroma na dan, ko je delojemalec pridobil delnice ali kako drugo vrsto premoženja. Če delojemalec odsvoji pravico do nakupa delnic ali do pridobitve drugega premoženja, se boniteta ugotavlja na dan odsvojitve navedene pravice.

(5) Če delodajalec delojemalcu zagotovi posojilo brez obresti ali z obrestno mero, ki je nižja od tržne, se boniteta določi na podlagi tržne obrestne mere. Za tržno obrestno mero se šteje priznana obrestna mera, ki jo določi minister, pristojen za finance, na podlagi zakona, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb za potrebe določanja obresti med povezanimi osebami.

47. člen

(izključitev iz dohodka iz dejavnosti)

(1) Ne glede na 46. člen tega zakona, se za dohodek iz dejavnosti ne šteje dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, določen v III.4. poglavju tega zakona, razen če se davčna osnova od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

(2) Davčna osnova od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti se ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, če skupni dohodek članov kmečkega gospodinjstva iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti preseže 7.500 eurov ali če se člani kmečkega gospodinjstva, za katere se v skladu z 69. členom tega zakona šteje, da opravljajo osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, za to prostovoljno odločijo, pri čemer morajo:

1. enega od zavezancev za dohodnino od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v okviru kmečkega gospodinjstva, določenega v drugem odstavku 69. člena tega zakona, določiti kot zavezanca za celotno kmetijsko in gozdarsko dejavnost v okviru kmečkega gospodinjstva (kot nosilca te dejavnosti), oziroma če se v okviru kmečkega gospodinjstva opravlja tudi druga kmetijska ali dopolnilna dejavnost na kmetiji, kot jo določajo predpisi o kmetijstvu, kot zavezanca za celotno kmetijsko in dopolnilno dejavnost v okviru kmečkega gospodinjstva,
2. tak način ugotavljanja davčne osnove priglasiti pri davčnem organu in
3. se zavezati, da bodo davčno osnovo na tak način ugotavljali najmanj pet davčnih let.

(3) Ne glede na 46. člen tega zakona, se za dohodek iz dejavnosti ne šteje dohodek iz oddajanja premoženja v najem in iz prenosa premoženjske pravice, določen v III.5. poglavju tega zakona, če ga ne dosega fizična oseba v okviru svojega organiziranega podjetja oziroma organizirane dejavnosti.

(4) Pri ugotavljanju skupnega dohodka iz drugega odstavka tega člena se upošteva dohodek iz poglavja III.4. tega zakona, brez upoštevanja odmerjenih prispevkov za obvezno socialno zavarovanje in znižanj in povečanj davčne osnove oziroma dobiček, v katerem niso upoštevani obračunani prispevki za obvezno socialno zavarovanje ter znižanja in povečanja davčne osnove.

48. člen

(davčna osnova)

(1) Davčna osnova od dohodka iz dejavnosti je dobiček, ki se ugotovi kot razlika med prihodki in odhodki, doseženimi v zvezi z opravljanjem dejavnosti, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) Za ugotavljanje prihodkov in odhodkov se uporabljajo predpisi o obdavčitvi dohodkov pravnih oseb, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(3) Zavezanec, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

1. zanj ne obstaja obveznost vodenja poslovnih knjig in evidenc po drugih predpisih in ne vodi poslovnih knjig in evidenc po drugih predpisih; za druge predpise se ne štejejo davčni predpisi,

2. njegovi prihodki iz dejavnosti v zadnjih zaporednih 12 mesecih, z vključno mesecem oktobrom tekočega leta, ne presegajo 42.000 eurov,

3. ne zaposluje delavcev, lahko pri ugotavljanju davčne osnove naslednjega davčnega leta zahteva upoštevanje normiranih odhodkov v višini, določeni v 59. členu tega zakona.

(4) Ne glede na tretji odstavek tega člena, lahko zavezanec, ki je na novo začel z opravljanjem dejavnosti in izpolnjuje pogoja iz 1. in 3. točke tretjega odstavka tega člena, pri ugotavljanju davčne osnove v prvem davčnem letu in v drugem davčnem letu, če je začel z opravljanjem dejavnosti v zadnjih šestih mesecih prvega davčnega leta, zahteva upoštevanje normiranih odhodkov v višini, določeni v 59. členu tega zakona.

(5) Za posamezno kmetijsko in dopolnilno dejavnost se sme v okviru kmečkega gospodinjstva kot zavezanec prigrasiti en sam nosilec dejavnosti.

(6) Ne glede na tretji odstavek tega člena, lahko zavezanec iz drugega odstavka 47. člena tega zakona, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

1. zanj ne obstaja obveznost vodenja poslovnih knjig in evidenc po drugih predpisih in ne vodi poslovnih knjig in evidenc po drugih predpisih; za druge predpise se ne štejejo davčni predpisi,

2. prihodki iz dejavnosti v zadnjih zaporednih 12 mesecih, z vključno mesecem oktobrom tekočega leta, ne presegajo 42.000 eurov na nosilca in na drugega člana kmečkega gospodinjstva, ki je vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje kot kmet oziroma član kmečkega gospodarstva, v skladu z zakonom, ki ureja obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, pri ugotavljanju davčne osnove naslednjega davčnega leta zahteva upoštevanje normiranih odhodkov v višini, določeni v 59. členu tega zakona.

(7) Ne glede na šesti odstavek tega člena, lahko zavezanec, ki je na novo prigrasil ugotavljanje davčne osnove po drugem odstavku 47. člena tega zakona in izpolnjuje pogoj iz 1. točke šestega odstavka tega člena, pri ugotavljanju davčne osnove v prvem in drugem davčnem letu, zahteva upoštevanje normiranih odhodkov v višini, določeni v 59. členu tega zakona.

49. člen

(upoštevanje prihodkov in odhodkov)

(1) Pri ugotavljanju davčne osnove se upošteva prihodke in odhodke ob njihovem nastanku, če ni z zakonom drugače določeno.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena, se pri ugotavljanju davčne osnove zavezanca iz tretjega, četrtega, šestega in sedmega odstavka 48. člena tega zakona upoštevajo prihodki ob njihovem plačilu.

(3) Prihodki in odhodki se pri prehodih med načinoma upoštevanja prihodkov in odhodkov, določenima v prvem in drugem odstavku tega člena, upoštevajo na način, da ne pride do njihovega neupoštevanja ali dvakratnega upoštevanja.

58. člen

(posebnosti določanja davčne osnove pri kmetijski dejavnosti iz drugega odstavka 47. člena)

(1) Za prenehanje opravljanja dejavnosti iz drugega odstavka 47. člena tega zakona se ne šteje:

1. določitev novega nosilca dejavnosti, če se kot nosilec dejavnosti določi drug član kmečkega gospodinjstva,
2. potek roka iz 3. točke drugega odstavka 47. člena tega zakona, tudi ob odločitvi, da se v prihodnje dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti ne bo obravnaval kot dohodek iz dejavnosti.

(2) Za potrebe ugotavljanja davčne osnove se:

1. sredstva, ki so v lasti ali v finančnem najemu člana kmečkega gospodinjstva, in se uporabljajo za opravljanje dejavnosti, štejejo, kot da so v lasti ali v finančnem najemu nosilca dejavnosti;
2. pravice in obveznosti, ki jih je pridobil oziroma prevzel član kmečkega gospodinjstva v zvezi z opravljanjem dejavnosti, štejejo, kot da jih je pridobil oziroma prevzel nosilec dejavnosti.

(3) Kot odhodek se v skladu s prvim in drugim odstavkom 56. člena tega zakona priznajo tudi obvezni prispevki za socialno varnost članov kmečkega gospodinjstva iz naslova kmetijske in dopolnilne dejavnosti.

59. člen

(normirani odhodki)

(1) Pri ugotavljanju davčne osnove zavezanca iz tretjega in četrtega odstavka 48. člena tega zakona, se upoštevajo normirani odhodki v višini 25% ustvarjenih prihodkov.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena, se pri ugotavljanju davčne osnove od dohodkov, ki jih zavezanec iz tretjega in četrtega odstavka 48. člena tega zakona doseže z izdelavo ali prodajo izdelkov domače in umetnostne obrti, za katere ima veljavno pozitivno mnenje pristojne komisije Obrtne zbornice Slovenije, upoštevajo normirani odhodki v višini 70% ustvarjenih prihodkov.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena, se pri ugotavljanju davčne osnove od dohodkov, ki jih zavezanec iz tretjega, četrtega, šestega in sedmega odstavka 48. člena tega zakona doseže z opravljanjem kmetijske, gozdarske in dopolnilne dejavnosti na kmetiji, upoštevajo normirani odhodki v višini 70% ustvarjenih prihodkov.

60. člen

(izguba)

(1) Če je davčna osnova negativna, zavezanec izkaže izgubo.

(2) Izgubo lahko zavezanec pokriva z zmanjšanjem davčne osnove od dohodka iz dejavnosti v naslednjih letih.

(3) Pokrivanje izgube po drugem odstavku tega člena se prizna največ do višine davčne osnove od dohodka iz dejavnosti.

(4) Pri zmanjšanju davčne osnove od dohodka iz dejavnosti na račun izgub iz preteklih let se davčna osnova od dohodka iz dejavnosti najprej zmanjša za izgubo starejšega datuma.

(5) Izgube ni mogoče prenesti na novega zasebnika oziroma pravno osebo, kadar zavezanec preneha z opravljanjem dejavnosti.

(6) Določbe tega člena se ne uporabljajo za zavezanca, kateremu se davčna osnova ugotavlja v skladu s tretjim, četrtim, šestim in sedmim odstavkom 48. člena tega zakona.

66. člen

(olajšava za donacije)

(1) Zavezanec lahko uveljavlja znižanje davčne osnove za znesek izplačil v denarju in v naravi za humanitarne, invalidske, socialno-varstvene, dobrodelne, znanstvene, vzgojno-izobraževalne, zdravstvene, športne, kulturne, ekološke in religiozne namene, in sicer le za takšna izplačila rezidentom Slovenije in rezidentom drugih držav članic EU, razen poslovnim enotam rezidentov držav članic EU, ki se nahajajo izven držav članic EU, ki so po posebnih predpisih ustanovljeni za opravljanje navedenih dejavnosti, kot nepridobitnih dejavnosti, do zneska, ki ustreza 0,3% obdavčenega prihodka zavezanca v davčnem letu.

(2) Zavezanec lahko uveljavlja, poleg znižanja davčne osnove po prvem odstavku tega člena, dodatno znižanje davčne osnove do zneska, ki ustreza 0,2% obdavčenega prihodka zavezanca v davčnem letu, za znesek izplačil v denarju in v naravi za kulturne namene in za takšna izplačila prostovoljnemu društvu, ustanovljenemu za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki delujejo v javnem interesu za te namene in sicer le za takšna izplačila rezidentom Slovenije in rezidentom drugih držav članic EU, razen poslovnim enotam rezidentov držav članic EU, ki se nahajajo izven držav članic EU, ki so po posebnih predpisih ustanovljeni za opravljanje navedenih dejavnosti, kot nepridobitnih dejavnosti.

(3) Zavezanec lahko uveljavlja tudi znižanje davčne osnove za znesek izplačil v denarju in naravi političnim strankam, vendar največ do zneska, ki je enak trikratni povprečni mesečni plači na zaposlenega pri zavezancu.

(4) Za znesek, ki ustreza 0,3% obdavčenega prihodka zavezanca v davčnem letu iz prvega odstavka tega člena, in za znesek, ki ustreza 0,2% obdavčenega prihodka zavezanca v davčnem letu iz drugega odstavka tega člena, in za znesek, ki je enak trikratni povprečni mesečni plači na zaposlenega pri zavezancu iz tretjega odstavka tega člena, se šteje znesek vseh izplačil v celotnem davčnem letu.

(5) Zavezanec lahko za znesek, ki presega znesek znižanja davčne osnove po tem členu za namene in izplačila po drugem odstavku tega člena, znižuje davčno osnovo v naslednjih treh davčnih letih skupaj z znižanjem davčne osnove za te namene za tekoče davčno leto, vendar skupaj ne več, kot je določeno v prvem in drugem odstavku tega člena, in največ v višini davčne osnove.

(6) Zavezanec lahko uveljavlja olajšavo za donacije v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena tudi če gre za izplačila v države članice Evropskega gospodarskega prostora (v nadaljnjem besedilu: EGP), ki hkrati niso države članice EU.

(7) Ne glede na prvi, drugi in šesti odstavek tega člena davčnih olajšav ni mogoče uveljavljati za izplačila v države, s katerimi ni zagotovljena izmenjava informacij, ki bi

omogočala spremljanje teh izplačil. Sklep o določitvi seznama držav objavi minister, pristojen za finance, v Uradnem listu Republike Slovenije.

67. člen
(omejitve v zvezi z olajšavami)

(1) Določbe 61. do 66. a člena tega zakona se ne uporabljajo za zavezanca, kateremu se davčna osnova ugotavlja v skladu s tretjim, četrtem, šestim in sedmim odstavkom 48. člena tega zakona.

(2) Davčne olajšave iz 61. do 66. a člena tega zakona, vključno s prenosom neizkoriščenega dela olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj in neizkoriščenega dela olajšave za investiranje, se priznajo skupaj največ do višine davčne osnove.

68. člen
(davčni odtegljaj)

(1) Od dohodkov, od katerih se v skladu z zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb, izračunava, odteguje in plačuje davčni odtegljaj, se izračunava, odteguje in plačuje davčni odtegljaj, če jih v okviru opravljanja dejavnosti dosega zavezanec po tem zakonu. Davčni odtegljaj se izračunava, odteguje in plačuje od osnove in po stopnji, določeni z zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena, se davčni odtegljaj izračunava, odteguje in plačuje tudi od plačil, ki jih zavezanec po tem poglavju dosega v okviru opravljanja dejavnosti nastopajočega izvajalca ali športnika. Davčni odtegljaj se izračunava, odteguje in plačuje od posameznega plačila, zmanjšanega za normirane stroške v višini, določeni v prvem odstavku 59. člena tega zakona, po stopnji, določeni z zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb. Zavezanec nerezident, ki nima poslovne enote v Sloveniji, lahko namesto normiranih stroškov uveljavlja posamezni aktivnosti v Sloveniji neposredno pripisljive dejanske stroške, ki se priznajo na podlagi dokazil.

(3) Davčni odtegljaj se ne izračunava, odteguje in plačuje, če zavezanec, rezident ali nerezident, ki ima poslovno enoto v Sloveniji, izplačevalcu dohodka predloži svojo davčno številko.

(4) Davčni odtegljaj se odšteje od akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, odmerjene za davčno leto v skladu s prvim odstavkom 128. člena tega zakona.

(5) Določbe tega člena se ne uporabljajo za zavezanca, kateremu se davčna osnova ugotavlja v skladu s tretjim, četrtem, šestim in sedmim odstavkom 48. člena tega zakona.

69. člen
(splošno o dohodku iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti)

(1) Za dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti se štejejo vsi dohodki v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo na kmečkem gospodinjstvu.

(2) Kmečko gospodinjstvo po tem zakonu je skupnost ene ali več fizičnih oseb, ki niso najeta delovna sila, imajo na dan 30. junija v davčnem letu skupno stalno ali začasno

prebivališče in so prijavljene kot eno gospodinjstvo (v nadaljnjem besedilu: člani kmečkega gospodinjstva), ter se vsaj za enega ali več članov šteje, da opravljajo osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost po določbah tega zakona in njihov skupni dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti znaša najmanj 200 eurov.

(3) Kot osnovna kmetijska in osnovna gozdarska dejavnost se šteje pridelava, kot je določena s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka in predpisi o evidentiranju nepremičnin, je v celoti ali pretežno vezana na uporabo kmetijskih in gozdnih zemljišč ter je ustrezno evidentirana v zemljiškem katastru.

(4) Ne glede na tretji odstavek tega člena, se kot osnovna kmetijska dejavnost ne šteje pridelava sadik sadnega, gozdnega in okrasnega drevja in grmičevja, pridelava sadik vinske trte in sadik hmelja, pridelava okrasnih rastlin ter intenzivna pridelava vrtnin in zelišč.

(5) Ne glede na četrti odstavek tega člena, se kot osnovna kmetijska dejavnost šteje intenzivna pridelava vrtnin in zelišč na prostem, na površinah, evidentiranih pod katastrsko kulturo vrt. Kot intenzivna pridelava vrtnin in zelišč se šteje pridelava več kot ene vrtnine ali zelišča na isti površini v posameznem letu.

(6) Ne glede na tretji odstavek tega člena se kot osnovna kmetijska dejavnost šteje tudi čebelarstvo, vezano na panje, evidentirane v registru čebelnjakov.

(7) Šteje se, da v okviru kmečkega gospodinjstva opravljajo osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost člani kmečkega gospodinjstva, ki so na dan 30. junija leta, za katero se dohodek ugotavlja, vpisani v zemljiški knjigi oziroma zemljiškem katastru kot lastniki, zakupniki ali imetniki pravice uporabe kmetijskega ali gozdnega zemljišča (v nadaljevanju: zemljišča) na podlagi drugega pravnega naslova.

(8) Če zemljišče dejansko uporablja oseba, ki nima pravice do uporabe zemljišča na podlagi pravnega naslova v zemljiški knjigi in zemljiškem katastru, se lahko za namene tega zakona ta pravica pripiše dejanskemu uporabniku zemljišča.

(9) Šteje se, da osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost opravlja tudi fizična oseba, ki je kot lastnik ali uporabnik panjev na dan 30. junija leta, za katero se dohodek ugotavlja, evidentirana v registru čebelnjakov.

(10) Šteje se, da osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost opravlja tudi fizična oseba, ki so ji v letu, na katero se obdavčitev nanaša, izplačani drugi dohodki v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti.

72. člen

(pripisovanje davčne osnove posameznemu zavezancu)

(1) Katastrski dohodek se posameznemu zavezancu pripiše za zemljišča, ki jih ima pravico uporabljati.

(2) Katastrski dohodek zemljišč, s katerimi razpolaga agrarna skupnost, skupni pašnik ali planina, ki se po predpisih o kmetijstvu šteje za samostojno kmetijsko gospodarstvo, in drugi dohodki iz 70. člena tega zakona, ki pripadajo agrarni skupnosti, skupnemu

pašniku ali planini, se posameznemu zavezancu, članu take skupnosti, pripišejo glede na njegov pripadajoči solastniški ali sorazmerni delež, ali delež, ki ga ima v uporabi.

(3) Pavšalna davčna osnova za panj se pripiše uporabniku panja.

(4) Davčna osnova od drugih dohodkov iz 70. člena tega zakona se pripiše posameznemu zavezancu, članu kmečkega gospodinjstva, za katerega se v skladu z 69. členom tega zakona šteje, da opravlja osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, v sorazmernem deležu glede na skupno število zavezancev v kmečkem gospodinjstvu.

73. člen
(oprostitve)

(1) Ne glede na prvi odstavek 71. člena tega zakona, se v davčno osnovo od katastrskega dohodka na zahtevo zavezanca ne všteva katastrski dohodek zemljišč:

1. ki jih je na podlagi zakona trajno ali začasno prepovedano izkoriščati za kmetijsko pridelavo,

2. na katerih so nasipi, kanali, prekopi, jezovi in druge naprave za potrebe obrambe pred poplavami ali za osuševanje in namakanje,

3. ki ležijo znotraj visokovodnih nasipov,

4. na katerih so vrbni in drugi zaščitni nasadi ter varovalni gozdovi, kot obramba pred erozijo,

5. ki so v zemljiškem katastru označena kot zemljišča pod neodmerjenimi gozdnimi cestami,

6. na katerih so neodmerjene planinske poti,

7. na katerih so objekti za potrebe zaščite in reševanja pred naravnimi in drugimi nesrečami,

8. ki ležijo v obmejnem pasu in nad ali pod visokonapetostnimi daljnovodi in drugimi vodi, če je izkoriščanje v kmetijske namene onemogočeno,

9. na katerih so evidentirana vojna grobišča,

10. ki jih zavezanec odda skladno s predpisi o preživninskem varstvu kmetov,

11. ki jih na podlagi odločbe državnega organa o razlastitvi ali pogodbe, ki nadomešča razlastitev, ni mogoče uporabljati,

12. ki jih je zavezanec z odločbo o denacionalizaciji dobil v last, ne pa tudi v posest,

13. za katera je bilo skladno s predpisi izdano dovoljenje za gradnjo,

14. ki so dana v zakup, za dobo, navedeno v zakupni pogodbi,

15. ki se uporabljajo za doseganje dohodka, kot je določen v III.3. poglavju tega zakona,

16. ki so bila neuporabna ali slabše kakovosti, pa so z vlaganji postala uporabna ali bolj rodovitna, za obdobje treh let, z uveljavitvijo v prvem letu po usposobitvi ali izboljšanju,

17. na katerih se zasadijo novi vinogradi, hmeljišča, sadovnjaki ali drugi trajni nasadi, za obdobje treh let in za oljčne nasade za obdobje osmih let, z uveljavitvijo v prvem letu po zasaditvi,

18. ki se pogozdijo, za obdobje 30 let, z uveljavitvijo v prvem letu po pogozditvi,

19. na katerih so objekti posebnega pomena za obrambo ali ležijo v varnostnem območju takega objekta in se zanje predpiše ukrep varovanja.

(2) Ne glede na tretji odstavek 71. člena tega zakona, se v davčno osnovo od pavšalne ocene dohodka na panj na zahtevo zavezanca ne všteva pavšalna ocena dohodka na panj za panje, ki se uporabljajo za doseganje dohodka, kot je določen v III.3. poglavju tega zakona.

77. člen

(davčna osnova)

(1) Davčna osnova je dohodek iz oddajanja premoženja v najem, zmanjšan za normirane stroške v višini 40% od dohodka, doseženega z oddajanjem premoženja v najem.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena, lahko zavezanec namesto normiranih stroškov uveljavlja dejanske stroške vzdrževanja premoženja, ki ohranja uporabno vrednost premoženja (v nadaljnjem besedilu: dejanski stroški vzdrževanja), če jih v času oddajanja premoženja v najem za navedeno premoženje plačuje sam. Dejanski stroški vzdrževanja se priznajo na podlagi računov.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena, je davčna osnova od dohodka, ki ga zavezanec doseže z oddajanjem kmetijskega ali gozdnega zemljišča v najem, dosežen dohodek.

(4) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena, je davčna osnova od dohodka, ki ga najemnik doseže z oddajanjem premoženja v podnajem, dohodek, dosežen na podlagi podnajema, zmanjšan za najemnino in drugo nadomestilo, ki ga navedeni najemnik plačuje za najem tega premoženja.

(5) Davčna osnova se pri vzajemnem oddajanju premoženja v najem določi za vsako stran posebej, in sicer glede na primerljivo tržno ceno najemnine od premoženja, ki ga fizična oseba odda v najem, upošteva stroške po prvem in drugem odstavku tega člena.

(6) Zavezanec lahko kot dejanske stroške vzdrževanja iz drugega odstavka tega člena uveljavlja tudi dejansko porabljena sredstva rezervnega sklada za vzdrževanje večstanovanjske stavbe. Zavezancu se prizna znesek njemu pripisanih porabljenih sredstev rezervnega sklada, ki so bila vplačana v zvezi z nepremičnino, oddano v

najem, in sicer na podlagi obvestila upravnika, ki nastale stroške vzdrževanja porazdeli med etažne lastnike po vnaprej določenih kriterijih in sestavi razdelilnik oziroma obračun teh stroškov.

81. člen (obresti)

(1) Obresti po tem poglavju so obresti od posojil, obresti od dolžniških vrednostnih papirjev, obresti od denarnih depozitov pri bankah in hranilnicah ter drugih podobnih finančnih terjatev do dolžnikov, dohodek iz oddajanja v finančni najem, dohodek iz življenjskega zavarovanja ter dohodek, ki ga zavezanec doseže na podlagi delitve prihodkov vzajemnega sklada v obliki obresti.

(2) Kot obresti se po tem poglavju obdavčuje vsako nadomestilo, ki ne predstavlja vračila glavnice iz finančno dolžniškega razmerja, vključno z nadomestili za tveganje ali za zmanjšanje vrednosti glavnice iz finančno dolžniškega razmerja zaradi inflacije, če ni s tem zakonom drugače določeno. Kot obresti se obdavčujejo tudi diskonti, bonusi, premije in podobni dohodki iz finančno dolžniškega razmerja ali dogovora, ki se nanaša na finančno dolžniško razmerje.

(3) Za dohodek iz življenjskega zavarovanja iz prvega odstavka tega člena se šteje tudi dohodek iz dodatnega pokojninskega zavarovanja, sklenjenega po pokojninskem načrtu, ki ni vpisan v poseben register, in dohodek iz prostovoljnega pokojninskega zavarovanja.

(4) Za dolžniške vrednostne papirje iz prvega odstavka tega člena se štejejo tudi zamenljivi dolžniški vrednostni papirji.

90. člen (dividende)

(1) Dividende po tem poglavju so dividende in drugi dohodki, doseženi na podlagi lastniškega deleža.

(2) Za lastniški delež po prvem odstavku tega člena se šteje vsak delež, ki ga ima fizična oseba (v nadaljnjem besedilu: imetnik deleža) na podlagi vloženi sredstev v gospodarski družbi, zadrugi in drugih oblikah organiziranja, vključno s premoženjskim vložkom tihega družbenika v podjetje nosilca tihe družbe in premoženjskim vložkom fizične osebe v katerokoli drugo obliko organiziranja, ki ima pretežno naravo lastniškega kapitala (v nadaljnjem besedilu: plačnik).

(3) Kot dividenda se po tem poglavju obdavčuje vsaka razdelitev dohodka imetniku deleža iz premoženja plačnika oziroma povezane osebe (po tem zakonu ali zakonu, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb) plačnika na podlagi njegovega lastniškega deleža v plačniku, ki ne predstavlja zmanjšanja njegovega lastniškega deleža, vključno z razdelitvijo v obliki delnic ali zamenljivih obveznic ter pripisom dobička kapitalskemu deležu družbenika.

(4) Kot dividende se po tem poglavju obdavčuje tudi:

1. prikrito izplačilo dobička, določeno v zakonu, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb;

2. dobiček, ki se razdeli v zvezi z dolžniškimi vrednostnimi papirji, ki zagotavljajo udeležbo v dobičku plačnika;

3. dohodek, ki ga zavezanec doseže na podlagi delitve čistega dobička vzajemnega sklada ali delitve prihodkov vzajemnega sklada, ki niso zajeti z 81. členom tega zakona.

94. člen (odsvojitvev kapitala)

Za odsvojitvev kapitala po tem poglavju se šteje vsaka odsvojitvev kapitala ali dela kapitala, kot je zlasti prodaja kapitala, dajanje kapitala v dar, zamenjava kapitala, unovčitev investicijskega kupona, izplačilo sorazmernega dela likvidacijske mase v primeru likvidacije vzajemnega sklada, izplačilo lastniškega deleža v primeru prenehanja gospodarske družbe, zadruga ali druge oblike organiziranja, izplačilo lastniškega deleža v primeru zmanjšanja lastniškega kapitala gospodarske družbe, zadruga ali druge oblike organiziranja, izstopa ali izključitve ter drugi primeri izplačila lastniškega deleža, izplačanega v denarju ali v naravi, če ni s tem zakonom drugače določeno.

95. člen (neobdavčljiva odsvojitvev kapitala)

Za odsvojitvev kapitala po tem poglavju se ne šteje:

1. prenos kapitala preminule osebe na dediča, volilojemnika ali osebo, ki ju nadomesti po predpisih o dedovanju, ali na drugo osebo, ki uveljavlja kakšno pravico iz zapuščine, zaradi smrti fizične osebe;

2. odsvojitvev nepremičnine po pogodbi o dosmrtnem preživljanju ali po darilni pogodbi za primer smrti;

3. prenos nepremičnin iz naslova razlastitev, po predpisih, ki urejajo to področje;

4. prenos kapitala posojilojemalcu ali zastavnemu upniku v primeru ustanovitve zastavne pravice na kapitalu, in prenos nazaj posojilodajalcu oziroma zastavitelju, razen prenosa nazaj v primeru, ko se posojeni kapital proda in vrne novo kupljeni kapital;

5. zamenjava vrednostnih papirjev z istovrstnimi papirji istega izdajatelja, pri kateri se ne spreminjajo razmerja med družbeniki in kapital izdajatelja ter ni denarnega toka;

6. razdelitev delnic istega izdajatelja na delnice ali združitvev delnic istega izdajatelja v delnice, ki se opravi pri nespremenjenem osnovnem kapitalu izdajatelja, razen morebitnih denarnih izplačil; za delnico po tej točki se šteje tudi začasnica;

7. zamenjava prednostnih delnic z navadnimi delnicami istega izdajatelja; morebitna denarna izplačila ob zamenjavi se štejejo za delno odsvojitvev;

8. zmanjšanje deleža v okviru zmanjšanja osnovnega kapitala, ki je namenjeno kritju prenesene izgube oziroma čiste izgube poslovnega leta ali prenosu zneskov v kapitalske rezerve ali umiku delnic oziroma deležev oziroma zmanjšanje kapitalskega deleža v osebni družbi zaradi izračunanega deleža družbenika pri izgubi osebne

družbe, ki se odpiše od njegovega kapitalskega deleža oziroma zmanjšanje vrednosti deleža, ki ga je vpisal član zadruge, ki je namenjeno kritju neporavnane izgube zadruge;

9. izplačilo deleža v dobičku družbeniku osebne družbe, ki se odpiše od njegovega kapitalskega deleža;

10. zamenjava delnic investicijske družbe, ki je nastala iz pooblaščenice investicijske družbe, z investicijskimi kuponi vzajemnega sklada v postopku obveznega preoblikovanja investicijske družbe, nastale iz pooblaščenice investicijske družbe, v vzajemni sklad, po predpisih, ki urejajo to področje;

11. prenos kapitala v postopkih prisilne izterjave obveznih dajatev v skladu z zakoni.

105. člen

(opredelitev drugih dohodkov)

(1) Drugi dohodki so vsi dohodki, ki se v skladu s tem zakonom ne štejejo za dohodke fizične osebe iz 1. do 5. točke 18. člena tega zakona.

(2) Za druge dohodke po tem zakonu se ne štejejo dohodki iz 19. do vključno 32. člena tega zakona in dohodki, ki so v skladu s tem zakonom oproščeni plačila dohodnine ali se ne všttevajo v davčno osnovo.

(3) Drugi dohodki vključujejo:

1. nagrade;
2. darila;
3. dobitke v nagradnih igrah;
4. priznavalnine po zakonu o republiških priznavalninah in zakonu o uresničevanju javnega interesa na področju kulture;
5. kadrovske in druge štipendije;
6. družinske invalidnine in družinski dodatek po zakonu o vojnih invalidih;
7. nadomestila, prejeta v zvezi z ustanovitvijo ali obremenitvijo pravice in drugi dohodki, doseženi s prenosom oziroma odstopom pravice na premoženju, ki je prenosljiva in katere vrednost je mogoče izraziti v denarju;
8. aro, ki jo je prejel zavezanec ob sklenitvi pogodbe in ki je ne vrne stranki, ki ni izpolnila pogodbe, razen are, ki jo zavezanec zadrži v zvezi z opravljanjem dejavnosti, kot je določena v 46. členu tega zakona;
9. izplačila odkupne vrednosti v skladu z zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in zakonom o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb;
10. vsako nadomestilo, ki ga imetnik deleža prejme na podlagi lastniškega deleža iz 90. člena tega zakona v plačniku, ki ne predstavlja zmanjšanja njegovega lastniškega deleža; za nadomestilo se šteje vsak proizvod, storitev ali druga ugodnost, ki jo imetniku deleža ali njegovemu družinskemu članu, na podlagi lastniškega deleža, zagotovi plačnik ali povezana oseba (po tem zakonu ali zakonu, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb) plačnika, ki se ne šteje za dohodek po III.6.2. poglavju tega zakona;
11. dohodek, ki se ne šteje za dohodek iz zaposlitve, za dohodek iz dejavnosti, za dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, za dohodek iz oddajanja premoženja v najem in iz prenosa premoženjske pravice ter za dohodek iz

kapitala in ni dohodek, ki se ne šteje za dohodek po tem zakonu oziroma ni dohodek, oproščen plačila dohodnine po tem zakonu.

107. člen (oprostitev)

Ne glede na 105. člen tega zakona, se dohodnine ne plačuje od:

1. nagrade in priznanja za izjemne dosežke na humanitarnem, znanstveno-raziskovalnem, kulturnem, vzgojno-izobraževalnem, športnem ali socialnem področju, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- jih izplača država, samoupravna lokalna skupnost ali ustanova, ki ni povezana oseba ali sedanji, prejšnji ali bodoči delodajalec prejemnika ali osebe, ki je povezana s prejemnikom,
- ne gre za redni dohodek ali za dohodek za opravljeno delo oziroma storitev in
- je bil prejemnik nagrade ali priznanja izbran kot nagrajenec brez lastne aktivnosti oziroma udeležbe pri prijavi na razpis oziroma v postopku izbora nagrajenca;

2. prejemkov, namenjenih pokritju dokumentiranih stroškov prevoza, nočitve in dnevnice, kadar je izplačilo opravljeno fizični osebi, ki:

- jo napoti ali pozove državni ali drug organ zaradi izvajanja dejavnosti tega organa;
- prostovoljno oziroma na podlagi vabila ali poziva sodeluje v prostovoljnih ljubiteljskih, humanitarnih, dobrodelnih, vzgojno izobraževalnih, zdravstvenih, kulturnih, športnih, raziskovalnih, sindikalnih dejavnostih, v dejavnostih zbornic, v dejavnostih verskih skupnosti in v dejavnostih političnih strank, pod pogojem, da so navedene dejavnosti nepridobitne dejavnosti;
- prostovoljno oziroma na podlagi vabila ali poziva sodeluje v dejavnostih društev in njihovih zvez (za sodelovanje se šteje tudi delovanje v organih društev in njihovih zvez), zaradi uresničevanja ciljev oziroma namenov, zaradi katerih so društva ustanovljena, ne pa v okviru opravljanja pridobitne dejavnosti teh društev; in v zvezi s tem prejme le povračilo navedenih stroškov pod pogoji in do višin, ki so določeni za povračila stroškov v predpisu vlade iz 44. člena tega zakona;

3. prejemkov, namenjenih pokritju stroškov dnevnice in prevoza, kadar je izplačilo opravljeno fizični osebi, ki na podlagi imenovanja opravi funkcijo člana volilnega odbora na podlagi predpisov o volitvah in v zvezi s tem prejme le povračilo navedenih stroškov pod pogoji in do višin, ki so določeni za povračila stroškov v predpisu vlade iz 44. člena tega zakona;

4. dnevnih povračil stroškov po pravilih EU, kadar je izplačilo opravljeno fizični osebi, ki sodeluje v projektu tesnega medinstitucionalnega sodelovanja, in v zvezi s tem prejme le navedene prejemke;

5. prejemkov, namenjenih pokritju stroškov prevoza, nočitve in dnevnice, kadar je izplačilo opravljeno fizični osebi, ki se udeleži posveta z mednarodno udeležbo in v zvezi s tem prejme le povračilo stroškov pod pogoji in do višin, ki so določeni za povračila stroškov v predpisu vlade iz 44. člena tega zakona;

6. izplačila odkupne vrednosti v primeru rednega prenehanja prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja zaradi pridobitve pravice do pokojnine, pod pogojem, da sredstva niso izplačana zavarovancu, temveč se v skladu z 352. in 353. členom Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 104/05 – uradno prečiščeno besedilo in 69/06) v enkratnem znesku prenesejo izplačevalcu

pokojnine v imenu in za račun zavarovanca, ki sklene zavarovanje, po katerem zavarovanec pridobi pravico do doživljenjske mesečne pokojninske rente;

7. prenosa sredstev iz enega pokojninskega načrta v drugi pokojninski načrt prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja v skladu s 360. členom Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 104/05 – uradno prečiščeno besedilo in 69/06);

8. družinske invalidnine in družinskega dodatka po zakonu o vojnih invalidih, ki jih prejmejo družinski člani osebe, ki je padla, umrla ali je bila pogrešana pri opravljanju vojaških ali drugih dolžnosti za cilje obrambe ali varnosti Republike Slovenije ob vojaški agresiji na Republiko Slovenijo (1991) ali osebe, ki je izgubila življenje, umrla ali bila pogrešana zaradi dogodkov ob vojaški agresiji na Republiko Slovenijo (1991) in družinski člani osebe, ki je na tej podlagi uveljavila status vojaškega vojnega invalida ali civilnega invalida vojne, po njeni smrti.

108. člen

(davčna osnova za druge dohodke)

(1) Davčna osnova je doseženi dohodek, če ni s tem zakonom za posamezno vrsto dohodka drugače določeno.

(2) V davčno osnovo se ne vštevata posameznega darila, če njegova vrednost ne presega 42 eurov oziroma če skupna vrednost vseh daril, prejetih v davčnem letu od istega darovalca, ne presega 84 eurov.

(3) V davčno osnovo se ne vštevata dobitka v nagradnih igrah, ki niso igre na srečo, kjer je potrebno določeno znanje, spretnost ali naključje, če vrednost dobitka ne presega 42 eurov.

109. člen

(letna davčna osnova rezidenta)

(1) Letna davčna osnova od dohodkov rezidenta, pridobljenih v davčnem letu, je vsota davčnih osnov od dohodka iz zaposlitve, dohodka iz dejavnosti, dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, dohodka iz oddajanja premoženja v najem in iz prenosa premoženjske pravice ter drugih dohodkov, vključno s povečanji in zmanjšanji, določenimi pri posamezni vrsti dohodka.

(2) Na letni ravni ugotovljena vsota davčnih osnov, ugotovljenih na način, kot je določen v tretjem in četrtem odstavku 48. člena tega zakona, se zmanjša za obvezne prispevke za socialno varnost, določene v 56. členu tega zakona, vendar največ do višine vsote davčnih osnov.

(3) Ne glede na drugi odstavek tega člena, se letna davčna osnova od dohodkov iz dejavnosti iz drugega odstavka 47. člena tega zakona, ugotovljena kot vsota davčnih osnov, ugotovljenih na način, kot je določen v šestem in sedmem odstavku 48. člena tega zakona, zmanjša tudi za obvezne prispevke za socialno varnost članov kmečkega gospodinjstva, ki se plačujejo iz naslova kmetijske in dopolnilne dejavnosti.

(4) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena, se letna davčna osnova od dohodkov iz kmetijske in dopolnilne dejavnosti zmanjša za obvezne prispevke za socialno varnost, ki se nanašajo na socialno varnost zavezanca, ki opravlja kmetijsko ali

dopolnilno dejavnost na kmetiji, in jih plačuje kot kmet oziroma član kmečkega gospodarstva, v skladu s predpisi, v višini razlike med obveznimi prispevki za socialno varnost, ki jih zavezanec plačuje iz naslova opravljanja kmetijske in dopolnilne dejavnosti in delom obveznih prispevkov za socialno varnost iz tega naslova, ki so upoštevani pri izračunu davčne osnove od osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti. Zavezancem, ki ugotavljajo davčno osnovo od dohodkov iz kmetijske in dopolnilne dejavnosti na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, se razlika iz prvega stavka tega odstavka prizna v obračunu akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti.

(5) Na letni ravni ugotovljena vsota davčnih osnov, ugotovljenih na način, kot je določen v 71. členu tega zakona, vključno z oprostivami iz 73. člena tega zakona, se zmanjša za obvezne prispevke za socialno varnost iz naslova opravljanja osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, ki se nanašajo na socialno zavarovanje zavezanca, za pristojbine, uvedene s predpisi o gozdovih in za stroške delovanja in vzdrževanja osuševalnih in namakalnih sistemov, določene na podlagi predpisov o kmetijskih zemljiščih.

(6) Če je na letni ravni ugotovljena davčna osnova iz 71. člena tega zakona negativna, se šteje, da je davčna osnova enaka nič.

(7) Letna davčna osnova se ob izpolnjevanju pogojev iz 116. člena tega zakona lahko ugotavlja tudi za rezidente držav članic EU oziroma EGP.

111. člen
(splošna olajšava)

(1) Vsakemu rezidentu se prizna zmanjšanje letne davčne osnove v višini 2.800 eurov letno, pod pogojem, da drug rezident za njega ne uveljavlja posebne olajšave za vzdrževanega družinskega člana.

(2) Poleg olajšave, določene v prvem odstavku tega člena, se rezidentu, katerega skupni dohodek iz naslova dohodka iz zaposlitve, dohodka iz dejavnosti, dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, dohodka iz oddajanja premoženja v najem in prenosa premoženjske pravice ter drugih dohodkov – razen dohodka, ki je oproščen plačila dohodnine oziroma se ne všteva v davčno osnovo – v letu, za katero se odmerja dohodnina, ne presega 10.200 eurov, prizna zmanjšanje letne davčne osnove v višini 3.019,83 eurov letno.

(3) Poleg olajšave, določene v prvem odstavku tega člena, se rezidentu, katerega skupni dohodek iz naslova dohodka iz zaposlitve, dohodka iz dejavnosti, dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, dohodka iz oddajanja premoženja v najem in prenosa premoženjske pravice ter drugih dohodkov – razen dohodka, ki je oproščen plačila dohodnine oziroma se ne všteva v davčno osnovo – v letu, za katero se odmerja dohodnina, presega 10.200 eurov in ne presega 11.800 eurov, prizna zmanjšanje letne davčne osnove v višini 1.000 eurov letno.

(4) Za dohodek iz dejavnosti iz drugega in tretjega odstavka tega člena se šteje dobiček, v katerem niso upoštevani obračunani prispevki za obvezno zavarovanje ter znižanje in povečanje davčne osnove, razen razlike v obrestih.

(5) Glede uskladitve in načina objave zneskov skupnega dohodka, ki so določeni v drugem in tretjem odstavku tega člena, se uporablja 118. člen tega zakona.

113. člen

(posebna osebna olajšava)

(1) Rezidentu, ki samostojno opravlja specializiran poklic na področju kulturne dejavnosti in je vpisan v razvid samozaposlenih v kulturi, se pod pogojem, da gre za poklic, ki je značilen samo za področje kulturne dejavnosti in pod pogojem, da nima sklenjenega delovnega razmerja in da ne opravlja druge dejavnosti, prizna zmanjšanje davčne osnove od dohodka iz dejavnosti v višini 15% prihodkov letno, do zneska 25.000 eurov njegovih prihodkov iz dejavnosti v letu, za katero se odmerja dohodnina.

(2) Rezidentu, ki samostojno opravlja novinarski poklic in je vpisan v razvid samostojnih novinarjev, se pod pogojem, da nima sklenjenega delovnega razmerja in da ne opravlja druge dejavnosti, prizna zmanjšanje davčne osnove od dohodka iz dejavnosti v višini 15% prihodkov letno, do zneska 25.000 eurov njegovih prihodkov iz dejavnosti v letu, za katero se odmerja dohodnina.

(3) Rezidentu, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, se do dopolnjenega 26. leta starosti prizna zmanjšanje davčne osnove od dohodka za opravljeno začasno ali občasno delo na podlagi napotnice pooblaščenice organizacije ali Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, ki opravlja dejavnost posredovanja dela dijakom in študentom, v skladu s predpisi s področja zaposlovanja, v znesku, ki je enak znesku splošne olajšave iz 111. člena tega zakona. Navedena olajšava se prizna tudi osebi, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega stavka in je starejša od 26 let, če se vpiše na študij do 26. leta starosti, in sicer za dodiplomski študij za dobo največ šest let od dneva vpisa in za podiplomski študij za največ štiri leta od dneva vpisa.

(4) Rezidentu, ki samostojno opravlja poklic športnika in je vpisan v razvid poklicnih športnikov, se pod pogojem, da nima sklenjenega delovnega razmerja in da ne opravlja druge dejavnosti, prizna zmanjšanje davčne osnove od dohodka iz dejavnosti v višini 15 % prihodkov letno, do zneska 25.000 eurov njegovih prihodkov iz dejavnosti v letu, za katero se odmerja dohodnina.

(5) Rezidentu – čezmejnemu delovnemu migrantu, ki od delodajalca, ki ni rezident Slovenije, prejme dohodek iz delovnega razmerja za zaposlitev, opravljeno v tujini, se prizna zmanjšanje davčne osnove od tega dohodka v višini 7.000 eurov letno. Čezmejni delovni migrant je zavezanec, ki zaradi opravljanja dela v tujini odhaja v tujino in se dnevno ali najmanj enkrat tedensko vrača v Slovenijo.

116. člen

(olajšave za rezidente držav članic EU oziroma EGP)

Fizična oseba, ki je rezident države članice EU oziroma EGP, ki ni Slovenija, in v Sloveniji dosega dohodke iz zaposlitve, dohodke iz dejavnosti, dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, dohodke iz oddajanja premoženja v najem in prenosa premoženjske pravice ter druge dohodke, lahko uveljavlja olajšave, določene v 111., 112. in 114. členu tega zakona, če z dokazili dokaže, da znašajo navedeni dohodki, doseženi v Sloveniji, najmanj 90% njenega celotnega obdavčljivega dohodka v davčnem letu, in če dokaže, da so v državi njenega rezidentstva dohodki, doseženi v Sloveniji, izvzeti iz obdavčitve ali so neobdavčeni

118. člen

(uskladitev olajšav)

(1) Zneski olajšav, določeni v 111. členu, prvem in drugemu odstavku 112. člena, petem odstavku 113. člena, prvem in drugem odstavku 114. člena ter v prvem odstavku 117. člena tega zakona, se enkrat letno uskladijo s koeficientom rasti cen življenjskih potrebščin v Sloveniji za mesec november tekočega leta v primerjavi z mesecem novembrom prejšnjega leta, po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije.

(2) Zneske iz prvega odstavka tega člena določi minister, pristojen za finance, najpozneje v decembru tekočega leta za naslednje leto.

120. člen
(povprečenje)

(1) Ne glede na drugi odstavek 119. člena tega zakona, se zavezancu, ki je prejel dohodek iz delovnega razmerja na podlagi sodne odločbe za preteklo leto ali več preteklih let (v nadaljnjem besedilu tega odstavka: dohodek iz preteklih let), dohodnina odmeri od neto letne davčne osnove – ki vključuje tudi dohodek iz preteklih let – po posebej izračunani povprečni individualni stopnji zavezanca (v nadaljnjem besedilu: povprečna stopnja). Povprečna stopnja se izračuna ob upoštevanju stopenj dohodnine iz 122. člena tega zakona in letne davčne osnove iz 109. člena tega zakona, ki se zmanjša za 80% davčne osnove od dohodka iz preteklih let ter za zneske olajšav iz 111. člena, prvega in drugega odstavka 112. člena, 113. člena, prvega in drugega odstavka 114. člena in 117. člena tega zakona.

(2) Ne glede na drugi odstavek 119. člena tega zakona, se zavezancu, ki je dosegel dohodek iz dejavnosti iz drugega odstavka 47. člena tega zakona, dohodnina odmeri od neto letne davčne osnove – ki vključuje tudi dohodke iz dejavnosti iz drugega odstavka 47. člena – po posebej izračunani povprečni stopnji. Povprečna stopnja se izračuna ob upoštevanju stopenj dohodnine iz 122. člena tega zakona in letne davčne osnove iz 109. člena tega zakona, v katero se vštevajo le sorazmerni del davčne osnove, vključno s povečanji in zmanjšanji ter davčnimi olajšavami, od dohodka iz dejavnosti iz drugega odstavka 47. člena tega zakona na člana kmečkega gospodinjstva, ki je obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovan iz naslova kmetijske in dopolnilne dejavnosti, ter zmanjša za zneske olajšav iz 111. člena, prvega in drugega odstavka 112. člena, 113. člena, prvega in drugega odstavka 114. člena in 117. člena tega zakona. Sorazmerni del dohodka iz dejavnosti iz drugega odstavka 47. člena se ugotovi tako, da se ta dohodek razdeli na toliko delov, kolikor je članov kmečkega gospodinjstva zavezanca, ki so obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani iz naslova kmetijske in dopolnilne dejavnosti.

(3) Ne glede na drugi odstavek 119. člena tega zakona, se zavezancu, ki je prejel dohodek iz oddajanja premoženja v najem iz 75. člena tega zakona kot nadomestilo za služnost ali zaradi nemožnosti uporabe premoženja, ki se izplača za več let (v nadaljnjem besedilu tega odstavka: večletni dohodek), dohodnina odmeri od neto letne davčne osnove – ki vključuje tudi večletni dohodek – po posebej izračunani povprečni stopnji. Povprečna stopnja se izračuna ob upoštevanju stopenj dohodnine iz 122. člena tega zakona in letne davčne osnove iz 109. člena tega zakona, ki se zmanjša za 80% davčne osnove od večletnega dohodka ter za zneske olajšav iz 111. člena, prvega in drugega odstavka 112. člena, 113. člena, prvega in drugega odstavka 114. člena in 117. člena tega zakona.

127. člen

(akontacija dohodnine od dohodka iz zaposlitve)

(1) Akontacija dohodnine od dohodka iz zaposlitve se izračuna in plača od dohodka iz zaposlitve od davčne osnove iz 41. do 45. člena tega zakona.

(2) Od dohodka iz delovnega razmerja, doseženega pri delodajalcu, pri katerem zavezanec dosega pretežni del dohodka iz delovnega razmerja (v nadaljnjem besedilu: glavni delodajalec), se akontacija dohodnine izračuna tako, da se za posamezni dohodek uporabijo stopnje dohodnine in lestvica iz 122. člena tega zakona, preračunana na 1/12 leta.

(3) Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz drugega odstavka tega člena, ki ga izplača glavni delodajalec, se upošteva 1/12 zneska olajšave iz prvega odstavka 111. člena, prvega in drugega odstavka 112. člena, petega odstavka 113. člena in iz 114. člena tega zakona. Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz drugega odstavka tega člena, ki ga izplača glavni delodajalec, se upošteva tudi 1/12 zneska olajšave iz drugega odstavka 111. člena tega zakona, če ta dohodek ne presega 1/12 dohodka iz drugega odstavka 111. člena tega zakona oziroma 1/12 zneska olajšave iz tretjega odstavka 111. člena tega zakona, če ta dohodek ne presega 1/12 dohodka iz tretjega odstavka 111. člena tega zakona. Če zavezanec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz drugega odstavka tega člena, ki ga izplača glavni delodajalec, upošteva olajšava iz drugega oziroma tretjega odstavka 111. člena tega zakona, o tem obvesti glavnega delodajalca. Pri izračunu akontacije dohodnine od pokojnine se upošteva tudi olajšava iz tretjega odstavka 112. člena tega zakona. Pri izračunu akontacije dohodnine od nadomestil iz obveznega invalidskega zavarovanja, ki jih prejema delovni invalidi po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki jih za mesečno obdobje izplačuje Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, se upošteva tudi olajšava iz četrtega odstavka 112. člena tega zakona.

(4) Če se dohodek iz delovnega razmerja, ki se nanaša na mesečno obdobje, izplača v več delih, se ob izplačilu zadnjega dela dohodka iz delovnega razmerja ugotovi višina mesečnega dohodka iz delovnega razmerja in izvrši izračun akontacije dohodnine ter poračun že plačane akontacije dohodnine od posameznih delov dohodka iz delovnega razmerja.

(5) Če se dohodek iz zaposlitve, ki se vštevava v davčno osnovo, izplača za več mesecev skupaj, se akontacija dohodnine izračuna od celotnega izplačila navedenega dohodka, po povprečni stopnji dohodnine od enomesečnega dohodka. Za ugotovitev povprečne stopnje dohodnine od enomesečnega dohodka, se prejeti dohodek, ki se nanaša na več mesecev, razdeli na toliko enakih delov, na kolikor mesecev se nanaša, vendar ne več kot na 12 mesecev.

(6) Če delodajalec ni glavni delodajalec zaposlenega, se akontacijo dohodnine od dohodka iz delovnega razmerja izračuna po stopnji 25% od davčne osnove iz prvega odstavka tega člena in brez upoštevanja olajšav po tretjem odstavku tega člena.

(7) Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena, se izračun akontacije dohodnine od nadomestila iz obveznega invalidskega zavarovanja, ki ga prejema delovni invalid po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter od polovice pokojnine, ki jo prejema upravičenec v skladu z drugim odstavkom 178. člena Zakona o

pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 104/05 – uradno prečiščeno besedilo in 69/06), ki ju za mesečno obdobje izplačuje Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, opravi v skladu s šestim odstavkom tega člena, če prejemnik navedenega dohodka hkrati prejema tudi plačo oziroma nadomestilo plače. Pri izračunu akontacije dohodnine se upošteva olajšava iz četrtega odstavka 112. člena tega zakona.

(8) Ne glede na sedmi odstavek tega člena, se lahko akontacija dohodnine od nadomestila iz obveznega invalidskega zavarovanja, ki ga prejema delovni invalid po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter od polovice pokojnine, ki jo prejema upravičenec v skladu z drugim odstavkom 178. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 104/05 – uradno prečiščeno besedilo in 69/06), izračuna in plača po znižani stopnji, vendar ne nižji od 16%. Za znižano stopnjo akontacije dohodnine se odloči zavezanec sam, o čemer mora obvestiti davčni organ in izplačevalca dohodka, če oceni, da bo akontacija dohodnine previsoka glede na pričakovano dohodnino na letni ravni.

(9) Ne glede na šesti odstavek tega člena se lahko akontacija dohodnine od pokojninske rente, kot je odmerjena v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje iz naslova prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja in od primerljive pokojninske rente, ki je prejeta iz tujine, izračuna in plača po znižani stopnji, vendar ne nižji od 16 %. Za znižano stopnjo akontacije dohodnine se odloči zavezanec sam, o čemer mora obvestiti davčni organ in izplačevalca dohodka, če oceni, da bo akontacija dohodnine previsoka glede na pričakovano dohodnino na letni ravni.

(10) Akontacija dohodnine od dohodka iz drugega pogodbenega razmerja se izračuna in plača od davčne osnove iz četrtega in petega odstavka 41. člena tega zakona po stopnji 25%.

(11) Ne glede na deseti odstavek tega člena se akontacija dohodnine od dohodka verskega delavca ne plača, če se izračunava od dohodka, ki je enak znesku, ki zagotavlja socialno varnost v Sloveniji.

(12) Ne glede na deseti odstavek tega člena, se akontacija dohodnine od dohodka rezidenta, ki glede starosti in statusa izpolnjuje pogoje za priznanje olajšave iz tretjega odstavka 113. člena tega zakona, za opravljeno začasno ali občasno delo na podlagi napotnice pooblaščen organizacije ali Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, ki opravlja dejavnost posredovanja dela dijakom in študentom, v skladu s predpisi s področja zaposlovanja, ne izračuna in ne plača, če posamezen dohodek ne presega 400 eurov.

128. člen

(akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti)

(1) Akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti se za davčno leto izračuna od davčne osnove, določene v III.3. poglavju tega zakona, vključno z zmanjšanjem in povečanjem davčne osnove ter davčnimi olajšavami, upošteva davčne olajšave, določene v prvem, drugem in četrtem odstavku 113. člena tega zakona, in na podlagi stopenj dohodnine, določenih v 122. členu tega zakona.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, lahko upošteva olajšava iz 111. člena, prvega in drugega

odstavka 114. člena tega zakona, če zavezancu za posamezno davčno leto te olajšave niso bile upoštevane pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, ali je bilo na ta način upoštevanih manj kot 5/12 teh olajšav. V primeru smrti zavezanca se zavezancu prizna sorazmerni del olajšav do dneva smrti zavezanca v skladu s prejšnjim stavkom tega odstavka.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena, se akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti za zavezanca, ki je dosegel dohodke iz dejavnosti iz drugega odstavka 47. člena tega zakona, lahko izračuna po posebej izračunani povprečni stopnji akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti. Povprečna stopnja akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti se izračuna ob upoštevanju stopenj dohodnine iz 122. člena tega zakona, sorazmernega dela davčne osnove od dohodka iz dejavnosti iz drugega odstavka 47. člena tega zakona, določene v III.3. poglavju tega zakona, vključno z zmanjšanjem in povečanjem davčne osnove ter davčnimi olajšavami (v nadaljnjem besedilu tega odstavka: davčna osnova), na člana kmečkega gospodinjstva, ki je obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovan iz naslova kmetijske in dopolnilne dejavnosti, in ob upoštevanju drugega odstavka tega člena. Sorazmerni del davčne osnove od dohodka iz dejavnosti iz drugega odstavka 47. člena tega zakona se ugotovi tako, da se davčna osnova razdeli na toliko delov, kolikor je članov kmečkega gospodinjstva zavezanca, ki so obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani iz naslova kmetijske in dopolnilne dejavnosti.

(4) Predhodna akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti se za davčno leto določi v višini akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti po zadnjem obračunu akontacije dohodnine, če ni z zakonom drugače določeno. Predhodna akontacija dohodnine se plačuje v rokih in na način, določen z zakonom, ki ureja davčni postopek.

(5) Predhodna akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti in davčni odtegljaj iz 68. člena tega zakona se odštejeta od akontacije dohodnine iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena. Morebitna vračila in doplačila akontacije dohodnine se plačujejo v rokih in na način, določen z zakonom, ki ureja davčni postopek.

(6) Ne glede na prvi do peti odstavek tega člena, se akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti za zavezance iz tretjega, četrtega, šestega in sedmega odstavka 48. člena tega zakona izračuna in plača od davčne osnove iz tretjega, četrtega, šestega in sedmega odstavka 48. člena tega zakona po stopnji 25%. Pri izračunu akontacije se lahko upošteva olajšava iz prvega, drugega in četrtega odstavka 113. člena tega zakona, če zavezanec oceni, da bo v davčnem letu izpolnil pogoje za olajšavo.

(7) Ne glede na šesti odstavek tega člena, se za zavezance iz šestega odstavka tega člena akontacija dohodnine lahko izračuna in plača po znižani stopnji, vendar ne nižji od 10%, če zavezanec plačuje obvezne prispevke za socialno varnost iz naslova opravljanja dejavnosti. Za znižano stopnjo akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti se odloči zavezanec sam, o čemer mora obvestiti davčni organ in izplačevalca dohodka, če oceni, da bo akontacija dohodnine previsoka glede na pričakovano dohodnino na letni ravni.

129. člen

(akontacije dohodnine od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti)

(1) Akontacija dohodnine od katastrskega dohodka in od pavšalne ocene dohodka za panje se izračuna in plača po stopnji:

1. 10% od davčne osnove, če je skupni znesek katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka za panje na posameznega zavezanca enak ali večji od 10% povprečne plače v Sloveniji za preteklo leto,
2. 0% od davčne osnove, če je skupni znesek katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka za panje na posameznega zavezanca manjši od 10% povprečne plače v Sloveniji za preteklo leto.

(2) Akontacija dohodnine se od drugih dohodkov iz 70. člena tega zakona izračuna in plača po stopnji:

1. 10 % od davčne osnove, če je posamezno izplačilo večje od 200 eurov,
2. 0 % od davčne osnove, če je posamezno izplačilo enako ali manjše od 200 eurov.

(3) Akontacija dohodnine od drugih dohodkov iz 70. člena tega zakona se pripiše posameznemu zavezancu, članu kmečkega gospodinjstva, za katerega se v skladu z 69. členom tega zakona šteje, da opravlja osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, v sorazmernem deležu glede na skupno število zavezancev v kmečkem gospodinjstvu.

(4) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se od:

1. katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj in
 2. drugih dohodkov iz 70. člena tega zakona,
- pripisanih nerezidentu, izračuna in plača akontacija dohodnine po stopnji 16 %.

130. člen

(akontacije dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem in iz prenosa premoženjske pravice)

(1) Akontacija dohodnine od dohodkov iz oddajanja nepremičnin in premičnin v najem se izračuna in plača v višini 25% od davčne osnove, ugotovljene v skladu s 77. členom tega zakona.

(2) Akontacija dohodnine od dohodkov iz prenosa premoženjske pravice se izračuna in plača v višini 25% od davčne osnove, ugotovljene v skladu z 79. členom tega zakona.

VIII. STOPNJA DOHODNINE IN OBVEZNOST PLAČEVANJA DOHODNINE OD DOHODKA IZ KAPITALA

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 106/10, 9/11-ZUKD-1; ZDoh-2H):

16. člen

(začetek veljavnosti in uporaba)

(1) Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in se uporablja že za odmero dohodnine za leto 2010, razen:

1. določb spremenjenih 42., 68. in 127. člena zakona, ki se uporabljajo od 1. januarja 2011 in
2. določbe spremenjenega 47. člena, ki se prvič uporabi za odmero dohodnine za leto 2013.

(2) Do začetka uporabe določb spremenjenih 42., 47., 68. in 127. člena zakona, se uporabljajo določbe 42., 47., 68. in 127. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 51/10 – uradno prečiščeno besedilo

Zakon o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 70/08)

49. člen

Ne glede na prvi odstavek 59. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 117/06 in 10/08; v nadaljevanju: ZDoh-2), se pri ugotavljanju davčne osnove od dohodkov, ki jih zavezanec iz tretjega in četrtega odstavka 48. člena ZDoh-2 doseže s proizvodnjo električne energije iz mikrosoproizvodnje in naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov, katerih nazivna moč ne presega 50 kW, upoštevajo normirani odhodki v višini 70 % ustvarjenih prihodkov.

Določba prejšnjega odstavka se začne uporabljati 1. januarja 2009.«